

B. ÖZDEMİR

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

2019

T.C
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM ALAN VE
ALMAYAN ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA YÖNELİK
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: KAĞITHANE ÖRNEĞİ**

BUKET ÖZDEMİR

ÇOCUK GELİŞİMİ ANABİLİM DALI
ÇOCUK GELİŞİMİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

EKİM
2019

T.C
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM ALAN VE
ALMAYAN ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA YÖNELİK
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: KAĞITHANE ÖRNEĞİ**

BUKET ÖZDEMİR

DANIŞMAN

Prof. Dr. Ayşe Fulya MANER

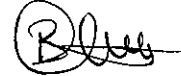
ÇOCUK GELİŞİMİ ANABİLİM DALI
ÇOCUK GELİŞİMİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

EKİM
2019

ETİK BEYAN

Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarımı kabullendiğimi beyan ederim.

Buket ÖZDEMİR

TEZ ONAYI

Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Buket ÖZDEMİR tarafından Prof. Dr. Ayşe Fulya MANER danışmanlığında hazırlanan “İlkokul Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayan Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi: Kağıthane Örneği” başlıklı tez aşağıdaki jüri üyeleri tarafından 23/10/2019 tarihinde yapılan Tez Savunma Sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı

Prof. Dr. Ayşe Fulya MANER
Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı

Jüri

Dr. Öğr. Üyesi Sibel YAŞAR
Kırklareli Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı

Jüri

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ILGAZ
Trakya Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Eğitim Programları Öğretim Anabilim Dalı

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam boyunca katkılarıyla yanımda olan değerli danışman hocam Prof. Dr. Ayşe Fulya MANER'e, yüksek lisans ders dönemi ve tez çalışmam esnasında fedakarlığı ve desteği ile her zaman yanımda olan çok değerli eşim Zafer ÖZDEMİR'e, manevi desteğini her zaman yanımda hissettiren ablam Cansu ÇETİN'e, benimle benzer süreçlerden geçen ve her konuda bilgi ve paylaşımlarıyla bana destek olan arkadaşım Nur Banu PİŞKİN'e, bilgi ve tecrübeleri ile bana yol gösterici olan arkadaşım Mustafa ŞAPŞAP'a, emeklerini üzerimde daima hissettiğim annem Habibe VURAL, babam Erdoğan VURAL ve kardeşim Cem VURAL'a teşekkür ederim.

Buket ÖZDEMİR

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYAN	ii
KABUL ONAY	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
SEMBOLLER/TABLolar LİSTESİ	vii
KISALTMALAR LİSTESİ	xxxi
ÖZET.....	xxxii
ABSTRACT.....	xxxiv
1. GİRİŞ	1
1.1. Genel Kavramlar	2
1.1.2. Kavramsal Çerçeve	3
1.1.2.1. Okul Öncesi Eğitim.....	3
1.1.2.2. İlköğretim.....	3
1.2. Okul Öncesi Eğitim.....	3
1.2.1. Okul Öncesi Eğitimin Önemi.....	5
1.2.2. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları	8
1.2.3. Okul Öncesi Eğitim Programı ve Amaçları	9
1.2.4. Okul Öncesi Kurumları	12
1.2.5. Okul Öncesi Eğitimin Gelişim Alanlarına Etkisi	14
1.2.5.1. Algısal- Bilişsel Becerilerin Gelişimi	15
1.2.5.2. Kendinin Farkında Olma Özelliğinin Gelişimi	16
1.2.5.3. Sosyal Becerilerin Gelişimi.....	17
1.2.5.4. Kendi Kültürünün ve Diğer Kültürlerin Farkında Olma Becerilerinin Gelişimi	19
1.2.5.5. İletişim Becerilerinin Gelişimi	19
1.2.5.5.1. Dil Becerileri Yoluyla İletişim Gelişimi.....	20
1.2.5.5.2. Müzik, Hareket ve Dans Yoluyla İletişimin Becerilerinin Gelişimi	20
1.2.5.5.3. Sanat Yoluyla İletişimin Becerilerinin Gelişimi.....	20
1.2.5.6. Devinsel Becerilerin Gelişimi (Motor Gelişim).....	21
1.2.5.6.1. Büyük Kasların Kullanımıyla İlgili Beceriler	22

1.2.5.6.2. Küçük Kasların Kullanımıyla İlgili Beceriler	22
1.2.5.7. Analitik Düşünme ve Problem Çözme Becerilerinin Gelişimi	23
1.2.5.8. Yaratıcılık ve Estetik Becerilerin Gelişimi.....	24
1.2.6. Okul Öncesi Eğitime Erişimde Eşitlik	25
1.2.7. Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim	26
1.3. Okul Öncesi Eğitim Ve İlkokula Hazırlık	29
1.4. İlköğretim Dönemi Eğitim Süreci	31
1.5. İlkokul Çağı Çocuğunun Gelişim Özellikleri	32
1.6. Eğitim ve Öğrenme	33
1.6.1. Yazma Becerilerinin Gelişimi	34
1.6.2. Okuma Becerilerinin Gelişimi	34
1.7. Okul Başarısı.....	35
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	37
2.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar	37
2.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar	40
3. GEREÇ VE YÖNTEM	44
3.1. Araştırmanın Modeli	44
3.2. Evren ve Örneklem	44
3.3. Veri Toplama Araçları	44
3.3.1. Genel Bilgi Formu	45
3.3.2. Okul Öncesi Eğitimin Başarıya Etkisinin Araştırılması Ölçeği.....	45
3.4. Veri Toplama Süreci	46
3.5. Verilerin Analizi	46
3.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	46
4. BULGULAR.....	47
5. TARTIŞMA.....	74
6.SONUÇ VE ÖNERİLER.....	78
6.1. Sonuçlar	78
6.2. Öneriler	79
KAYNAKLAR.....	81
Ek-1 Etik Kurul Kararı	85
Ek-2 Kişisel Bilgi Formu.....	86
Ek-3 Okul Öncesi Eğitimin Başarıya Etkisinin Araştırılması Ölçeği.....	87
EK-4 Ölçek İzin Yazısı	89
Ek-5 Araştırma İzni	90
Ek-6 Özgeçmiş	91

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 4. 1. Öğretmenlerin Demografik Özellikleri	49
Tablo 4.2. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	50
Tablo 4.3. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	50
Tablo 4.4. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	51
Tablo 4.5. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	51
Tablo 4.6. Öğretmenlerin “Kelimleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	51
Tablo 4.7. Öğretmenlerin “Kelimleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	51
Tablo 4.8. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	52
Tablo 4.9. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	52
Tablo 4.10. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	52

Tablo 4.11. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	53
Tablo 4.12. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	53
Tablo 4.13. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	53
Tablo 4.14. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	53
Tablo 4.15. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	54
Tablo 4.16. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” İfadesine Katılım Düzeyleri	54
Tablo 4.17. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	54
Tablo 4.18. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	55
Tablo 4.19. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	55
Tablo 4.20. Öğretmenlerin “Anlamli ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	55
Tablo 4.21. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	56

Tablo 4.22. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	56
Tablo 4.23. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri	56
Tablo 4.24. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	56
Tablo 4.25. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	57
Tablo 4.26. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri	57
Tablo 4.27. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri.....	57
Tablo 4.28. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” İfadesine Katılım Düzeyleri	58
Tablo 4.29. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” İfadesine Katılım Düzeyleri	58
Tablo 4.30. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması	58
Tablo 4.31. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması	59
Tablo 4.32. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması	59

- Tablo 4.33.** Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 59
- Tablo 4.34.** Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 60
- Tablo 4.35.** Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 60
- Tablo 4.36.** Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 60
- Tablo 4.37.** Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 61
- Tablo 4.38.** Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 61
- Tablo 4.39.** Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 61
- Tablo 4.40.** Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 62
- Tablo 4.41.** Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 62
- Tablo 4.42.** Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 62
- Tablo 4.43.** Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması 63

- Tablo 4.44.** Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **63**
- Tablo 4.45.** Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **63**
- Tablo 4.46.** Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **64**
- Tablo 4.47.** Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **64**
- Tablo 4.48.** Öğretmenlerin “Anlamli ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **64**
- Tablo 4.49.** Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **65**
- Tablo 4.50.** Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **65**
- Tablo 4.51.** Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **65**
- Tablo 4.52.** Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **66**
- Tablo 4.53.** Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **66**
- Tablo 4.54.** Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması **66**

Tablo 4.55. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması	67
Tablo 4.56. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması	67
Tablo 4.57. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması	67
Tablo 4.58. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması	68
Tablo 4.59. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması	68
Tablo 4.60. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması.....	68
Tablo 4.61. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması	69
Tablo 4.62. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması	69
Tablo 4.63. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması	70
Tablo 4.64. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması	70

- Tablo 4.65.** Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarılıydılar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 71
- Tablo 4.66.** Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıydılar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması..... 71
- Tablo 4.67.** Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplamada daha başarılıydılar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 71
- Tablo 4.68.** Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıydılar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 72
- Tablo 4.69.** Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıydılar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 72
- Tablo 4.70.** Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıydılar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 73
- Tablo 4.71.** Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarılıydılar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 73
- Tablo 4.72.** Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıydılar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması..... 73
- Tablo 4.73.** Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 74

- Tablo 4.74.** Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 74
- Tablo 4.75.** Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 75
- Tablo 4.76.** Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 75
- Tablo 4.77.** Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 76
- Tablo 4.78.** Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 76
- Tablo 4.79.** Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 77
- Tablo 4.80.** Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 77
- Tablo 4.81.** Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması 77
- Tablo 4.82.** Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması..... 78

Tablo 4.83. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması **78**

Tablo 4.84. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması **79**

Tablo 4.85. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması **79**

Tablo 4.86. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması **79**

Tablo 4.87. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **80**

Tablo 4.88. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **80**

Tablo 4.89. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **81**

Tablo 4.90. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **81**

Tablo 4.91. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **81**

Tablo 4.92. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **82**

Tablo 4.93. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **82**

Tablo 4.94. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **83**

Tablo 4.95. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **83**

Tablo 4.96. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **83**

Tablo 4.97. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **84**

Tablo 4.98. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **84**

Tablo 4.99. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **85**

- Tablo 4.100.** Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **85**
- Tablo 4.101.** Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **85**
- Tablo 4.102.** Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **86**
- Tablo 4.103.** Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **86**
- Tablo 4.104.** Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **87**
- Tablo 4.105.** Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **87**
- Tablo 4.106.** Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **87**
- Tablo 4.107.** Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **88**
- Tablo 4.108.** Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **88**

- Tablo 4.109.** Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **89**
- Tablo 4.110.** Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **89**
- Tablo 4.111.** Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **89**
- Tablo 4.112.** Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **90**
- Tablo 4.113.** Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **90**
- Tablo 4.114.** Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması **91**
- Tablo 4.115.** Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **91**
- Tablo 4.116.** Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması. **92**
- Tablo 4.117.** Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **92**

Tablo 4.118. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **92**

Tablo 4.119. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **93**

Tablo 4.120. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması..... **93**

Tablo 4.121. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **94**

Tablo 4.122. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması. **94**

Tablo 4.123. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması..... **94**

Tablo 4.124. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **95**

Tablo 4.125. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **95**

Tablo 4.126. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **96**

Tablo 4.127. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **96**

Tablo 4.128. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması. **96**

Tablo 4.129. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **97**

Tablo 4.130. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması..... **97**

Tablo 4.131. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **98**

Tablo 4.132. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması..... **98**

Tablo 4.133. Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **98**

Tablo 4.134. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **99**

Tablo 4.135. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **99**

Tablo 4.136. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **100**

Tablo 4.137. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **100**

Tablo 4.138. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **100**

Tablo 4.139. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **101**

Tablo 4.140. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması..... **101**

Tablo 4.141. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **102**

Tablo 4.142. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması **102**

Tablo 4.143. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **103**

Tablo 4.144. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **103**

- Tablo 4.145.** Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **103**
- Tablo 4.146.** Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması..... **104**
- Tablo 4.147.** Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması..... **104**
- Tablo 4.148.** Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **104**
- Tablo 4.149.** Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **105**
- Tablo 4.150.** Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **105**
- Tablo 4.151.** Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **106**
- Tablo 4.152.** Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **106**
- Tablo 4.153.** Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **106**

- Tablo 4.154.** Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **107**
- Tablo 4.155.** Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması..... **107**
- Tablo 4.156.** Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **107**
- Tablo 4.157.** Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması..... **108**
- Tablo 4.158.** Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **108**
- Tablo 4.159.** Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **108**
- Tablo 4.160.** Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **109**
- Tablo 4.161.** Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **109**
- Tablo 4.162.** Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **109**

- Tablo 4.163.** Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması..... **110**
- Tablo 4.164.** Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması..... **110**
- Tablo 4.165.** Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **110**
- Tablo 4.166.** Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **111**
- Tablo 4.167.** Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **111**
- Tablo 4.168.** Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması **111**
- Tablo 4.169.** Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması..... **112**
- Tablo 4. 170.** Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması..... **112**
- Tablo 4.171.** Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması **113**
- Tablo 4.172.** Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması..... **113**

Tablo 4.173. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarılıydılar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 114

Tablo 4.174. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıydılar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 114

Tablo 4.175. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıydılar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 114

Tablo 4.176. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıydılar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 115

Tablo 4.177. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarılıydılar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 115

Tablo 4.178. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıydılar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması..... 116

Tablo 4.179. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıydılar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 116

Tablo 4.180. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıydılar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 116

Tablo 4.181. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıydılar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması..... 117

Tablo 4.182. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması **117**

Tablo 4.183. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması **118**

Tablo 4.184. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması..... **118**

Tablo 4. 185. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması **118**

Tablo 4.186. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması **119**

Tablo 4.187. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması **119**

Tablo 4. 188. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması **120**

Tablo 4.189. Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması **120**

Tablo 4.190. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması **120**

- Tablo 4.191.** Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 121
- Tablo 4.192.** Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 121
- Tablo 4.193.** Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 122
- Tablo 4.194.** Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması..... 122
- Tablo 4.195.** Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 122
- Tablo 4.196.** Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 123
- Tablo 4.197.** Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması 123
- Tablo 4.198.** Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması..... 124
- Tablo 4.199.** Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması 124
- Tablo 4.200.** Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması..... 125

Tablo 4.201. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **125**

Tablo 4.202. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **126**

Tablo 4.203. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **126**

Tablo 4.204. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **127**

Tablo 4.205. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **127**

Tablo 4.206. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması..... **128**

Tablo 4.207. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **128**

Tablo 4.208. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **129**

Tablo 4.209. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması..... **129**

- Tablo 4.210.** Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **130**
- Tablo 4.211.** Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **130**
- Tablo 4.212.** Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması..... **131**
- Tablo 4.213.** Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **131**
- Tablo 4.214.** Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **132**
- Tablo 4.215.** Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **132**
- Tablo 4.216.** Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **133**
- Tablo 4.217.** Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **133**
- Tablo 4.218.** Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **134**

Tablo 4.219. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **134**

Tablo 4. 220. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **135**

Tablo 4.221. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **135**

Tablo 4.222. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması..... **136**

Tablo 4.223. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **136**

Tablo 4.224. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **137**

Tablo 4.225. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması **137**

Tablo 4.226. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması..... **138**

KISALTMALAR LİSTESİ

AÇEV : Anne Çocuk Eğitim Vakfı

ANOVA : Tek Yönlü Varyans Analizi

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

ÖZET

İlkokul Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimi Alan Ve Almayan Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi: Kağıthane Örneği

Bu tez çalışmasında; ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitim almış ve almamış öğrencilerinin akademik gelişimlerine yönelik düşüncelerinin maddeler halinde değerlendirildiği: Kağıthane Örneği araştırılmıştır. Araştırmamıza 288 ilkokul öğretmeni katılmıştır. Veri toplama aracı olarak 28 madden oluşan “Okul Öncesi Eğitiminin Başarıya Etkisinin Araştırılması Ölçeği” ve öğretmenlerin cinsiyet, öğrenim durumu, görev yapılan okul türü, mezun olunan eğitim kurumu, branş türü, okutulan sınıf, mesleki kıdem bilgilerinin yer aldığı kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmada Okul Öncesi Eğitiminin Başarıya Etkisinin Araştırılması Ölçeğinde yer alan her madde tek tek analiz edilmiştir. Elde edilen verilerin analizi SPSS 25 programı ile yapılmış ve %93 güven seviyesi ile çalışılmıştır. Çalışmada test tekniklerinden bağımsız gruplar t testi, ANOVA testinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; örneklem grubundaki öğretmenlerden kadın ve erkek öğretmenler arasında okul öncesi eğitime ilişkin katılım düzeyleri açısından anlamlı fark bulunmamıştır. Örneklem grubundaki öğretmenlerin eğitim durumu farklı öğretmenler arasında okul öncesi eğitime ilişkin katılım düzeyleri bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmamıştır. Örneklem grubundaki öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumu farklı öğretmenler arasında “konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar” ve “ herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar” ifadesine katılmama düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmuştur. Örneklem grubundaki öğretmenlerin görev yaptığı okulu farklı öğretmenler arasında “bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır” ve “ kalem kurallarına uygun tutarak yazmada daha başarılıdır” ifadesine katılma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmuştur. Örneklem grubundaki öğretmenlerin branşı farklı öğretmenler arasında okul öncesi eğitime ilişkin katılım düzeyleri bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmamaktadır. Örneklem grubundaki öğretmenlerin okuttuğu sınıf farklı öğretmenler arasında “ilköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar” ifadesine katılma düzeyi

bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. Örneklem grubundaki öğretmenlerin mesleki kıdemi farklı öğretmenler arasında “bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler” ifadesine katılma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, okul öncesi dönem, ilköğretim

ABSTRACT

Examination Of The Views Of Primary School Teachers Towards The Academic Success Of Their Students Who Received And Did Not Receive Preschool Education: The Case Of Kağıthane

In this thesis study, the case of Kağıthane was investigated which the thoughts of the primary school teachers about the academic development of the students who received and did not receive pre-school education were evaluated in articulated form. 288 primary school teachers participated in our research. “The Scale of Investigation of The Effect of Preschool Education on Success” consisting of 28 articles and the personal data form consisting of the teachers' gender, education status, type of school served, graduated education institution, branch type, class taught, professional seniority information were used as a data collection tool. Each article on The Scale of The Investigation of the Effects of Preschool Education on Success was analyzed one by one. The analysis of the data obtained was done with the SPSS 25 program and studied with a 93% confidence level. In this study, test techniques of Independent Samples t Test and ANOVA test was used. According to the results of the study, there was no significant difference between male and female teachers in the sample group in terms of participation levels in preschool education. There was no statistically significant difference between educational status of teachers in the sample group and different teachers in terms of participation levels in preschool education. There was a statistically significant difference between educational institution which the teachers in the sample group graduated and different teacher in terms of participation level to the statement of “they are more unsuccessful in using body language in their speech” and “ they were more unsuccessful in playing any musical instrument”. There was a statistically significant difference between the school which teachers in the sample group officiate and the different teachers in terms of the participation level to the statement of “acting behavior independently is more dominant” and “ they are more successful in writing by keeping the pen in accordance with the rules”. There was no statistically significant difference between branch of teachers in the sample group and different teachers in terms of participation levels in preschool education. There

was no statistically significant difference between the class taught by the teachers in the sample group and the different teachers in terms of the level of participation in the phrase “they are more easily harmonize to primary education and school rules”. The professional seniority of the teachers in the sample group has a statistically significant difference between the different teachers in terms of the level of participation in the phrase “they are more comfortable and willing to share their knowledge and work”.

Keywords: preschool education, preschool period, primary education

1. GİRİŞ

Okul öncesi dönemi gerek kişilik oluşumunda alt yapının oluşturulması gerek bir çok temel davranışın kazanılması ile kişinin hayatına doğrudan etki sağlayan ve kritik öneme sahip bir süreçtir. Bu nedenle insan hayatını derinden etkilemektedir. İnsan hayatının ilk yıllarında çocuğun sahip olduğu çevre oldukça önemli bir role sahiptir. Bu çevrenin rastlantılara bırakılmayacak kadar ciddi, bilimsel düzenlemeyle yani eğitim yaşantısı ile şekillendirilmesi gerekir. Eğitimin sürecinin öncelikli gayesi kişinin içinde bulunduğu çevreye oryantasyon sağlayabilmesidir. Bu oryantasyonun kurulmasına olanak tanıyacak temellerin erken çocukluk sürecinde atılması gerektiği kabul görmüş bir gerçekliktir. Bu nedenle erken çocukluk dönemi ciddi bir süreçtir (Can, 2017).

Okul öncesi dönemde beyin gelişimi ve sinaptik bağlantı kurma oranı hızlı ve yoğundur. Bu nedenle yaşamın ilk yılları bilişsel gelişim çok hızlı gelişim gösterir. Beyin gelişimi diğer gelişim alanları için de temel oluşturmaktadır. Beyin okul öncesi dönemde hızla gelişim gösterdiğinden çevresel etkilere oldukça açıktır dolayısıyla çevre çocuğun gelişim ve öğrenme istemini büyük oranda etkiler. Çocuğun çevresinin destekleme düzeyi çocuğun öğrenme hızını ve kapasitesini etkilemektedir (Çelik ve Daşcan, 2019). Okul öncesi eğitim sayesinde çocuk uyaran açısından zengin bir çevrede farklı deneyimler yaşayarak çok boyutlu gelişim göstermektedir. Kazanım amaçları belirli etkinlikler ile çocuğun gelişimi desteklenerek kısıtlı imkanlara sahip olan çocukların yaşlıları ile benzer gelişim göstermesi sağlanabilmektedir. Okul öncesi eğitim; erken dönem gelişim alanlarına sağladığı katkı ve çevresel uyaranlar ile eğitimde fırsat eşitliği sağlanabilmektedir.

Her ne kadar ebeveynler çocukların gelişimlerini desteklemek konusunda büyük özveriye sahip olsa da gerek sosyo-ekonomik farklılık gerek çocuk yetiştirme tutumlarında gözlemlenen farklılıklar ve farkındalık düzeylerinde görülen değişkenlik çocuk gelişimi için eşit imkan sağlamamaktadır. Kimi zaman da ebeveynler tarafından doğru bilenen yaklaşım şekilleri çocuğun gelişiminde olumlu

etkiler sağlamamaktadır. Okul öncesi eğitim kurumları çocuk gelişiminde uzmanlaşmış eğitmenler ile çocuğun gelişimini tüm alanları ile desteklemeyi hedefler. Bu süreçte çocukta gözlemlenen gelişimsel yetersizlikler öğretmenler tarafından saptanarak erken müdahale olanağı sağlanır.

Okul öncesi eğitim ile oyun temelli sunulan eğitim ortamı çocuğun okula yumuşak geçiş ile başlamasını sağlar. Çocuk okul öncesi eğitim ile aynı zamanda okul kurallarını da öğrenmektedir. Ev ortamındaki düzen ebeveynler tarafında belirlenirken okul öncesi eğitim, çocuğa sistematik alışkanlıklar kazandırır. Sabah okulun başlama saati, etkinlik düzeni, beslenme saatleri, okulun bitiş saati ile çocuk okul kurallarını tanır ve uyum sağlar. Okul öncesi eğitim sürecinde çocuk ihtiyaçlarını bireysel karşılamak zorunda kaldığından bireysel özerkliği ve özdenetim kapasitesi de gelişmiş olur.

İlköğretim, akademik hayatın temelini oluşturduğu eğitim öğretim kademesidir. Bu kademedeki temel beceriler geleceğim yordanmasında büyük öneme sahiptir. Okul öncesi eğitim ile okula kolay uyum sağlayan çocukların ilköğretim kademesindeki öğretilere de motivasyonun yüksek olması beklenmektedir. Erken çocukluk eğitiminde çok sayıda yaşıtı ile sosyalleşme imkânı kazanmış olan öğrenci ilköğretimde daha az uyum sorunu yaşamaktadır.

Bu çalışmanın amacı öğretmen görüşleri ışından okul öncesi eğitiminin ilkokul öğrencilerinin akademik gelişimine katkısının birçok alt boyutu ile incelenmesidir.

1.1. Genel Kavramlar

Bu bölümde, okul öncesi dönem ve ilköğretime ilişkin temel kavramların tanımları, okul öncesi dönem ve önemi, okul öncesi dönemde çocukta geliştirilmesi gereken gelişimsel özellikleri, okul öncesi eğitimin amaçları, hedefleri, ilkeleri ve okul öncesi eğitimin önemine yer verilmiştir.

1.1.2. Kavramsal Çerçeve

Bu kısımda, okul öncesi eğitime ilişkin temel kavramlar ile okul öncesi eğitiminin bileşenleri, amaçları, ilkeleri ve önemine ilişkin kavramsal bir çerçeve sunulacaktır.

1.1.2.1. Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitim; mecburi eğitim dönemine gelmemiş 36 ayı doldurmuş 66 aydan küçük olan çocukların eğitim sürecini kapsamaktadır. Okul öncesi eğitim; bağımsız anaokulu, ilköğretim okullarına bağlı olarak anasınıfları ya da ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı olarak hizmet vermektedir (MEB, 2018).

1.1.2.2. İlköğretim

İlköğretim, yetişkin hayatına hazırlanmamızda temel oluşturur. Bu kurumda kazandığımız bilgiler ileri öğretim süreçlerini de büyük oranda belirlemektedir. İlköğretim kurumunda kurulan öğretmen ve arkadaş ilişkilerinin içeriğinin sonraki öğrenim süreçlerindeki davranışlarımızı etkilemesi muhtemel sonuçtur (Polat, 2011).

İlköğretim; anayasamızda öncelikle olmak üzere diğer kanunlarla da belirtildiği gibi öğrenim çağına gelmiş kız ve erkek çocuklar için zorunlu ve ücretsiz verilen eğitimidir (MEB, 2018).

1.2. Okul Öncesi Eğitim

İnsan yeryüzündeki en üstün gelişime sahip varlık olmakla birlikte doğuştan bedenen ve ruhen becerilerini kullanabilecek kabiliyete sahip değildir. Birey gelişime açık konumda dünyaya gelir, gelişim ve kişilik sahibi olabilmesi için uzun bir sürece, başkalarının yardımına, eğitime ve eğitime ihtiyacı duyar. Yetenekler öğrenim yolu ile gelişim gösterir (Tatlıoğlu, 2015).

Okul öncesi eğitim; çocuğun hayatındaki ilk senelere dahil olan, dünyaya gelmesinden ilköğretime başladığı yıllara kadar verilen eğitimidir. Okul öncesi eğitim ile çocuğun kapasitesi gelişerek kinestetik, duygusal, sosyal ve sanatsal hayatı şekillenir (Dirim, 2004). Erken çocukluk eğitimi ile çocuk eğitime hazırlanır, evdeki eğitim ve yetiştirme olanakları pekişir. Okul öncesi eğitim programı ile dil ve sosyal bakımdan mevcut olan eşitsizlikler erken dönemde giderilmeye hedeflenir (Aslanargun ve Tapan, 2012).

Çocukların davranışları gelişim özellikleri ve ihtiyaçları yetişkinlerden farklıdır, çocuklar öğrenmeye gelişmeye ve değişime açık ve kendilerine özgü biricik varlıklardır. Tüm bu nedenlerle erken dönemde uyaranlar ile bir araya gelerek gelişimsel ihtiyaçlarına uygun düzenlenmiş ve planlanmış bir ortamda kaliteli eğitim almaları son derece önemlidir (Tatlıoğlu, 2015).

Sanayi devrimiyle artan eğitim gereksinimleri okul öncesinden yükseköğretime kadar bir sarmal sistemde devam etmesi gereken yapı oluşturmuştur. Bu sistemin ilk formel basamağı olan okul öncesi eğitim de zaman içerisinde yaygınlaşarak artış göstermektedir. Ülkemizde de okul öncesi eğitimin zorunlu olmasına dönük kapsamlı çalışmalar büyük bir hızla devam etmektedir (Yapıcı ve Ulu, 2010). Mevcut durumda okul öncesi eğitim, zorunlu öğrenim yaşına henüz gelmemiş çocukların eğitimini kapsar. Bu eğitim mecburi değildir talep doğrultusunda verilmektedir (Yavuzer, 1997). 20. Yüzyılda sanayileşmenin etkisiyle bir çok anne çalışma hayatına atılmıştır. Böylece okul öncesi eğitim kurumları öncelikle çalışan annelerin mecburen çocukların bakımını sağlamak adına talepte buldukları kurumlar olarak düşünülmesine sebep olmuştur. Oysa yapılan araştırmalar göstermektedir ki erken dönem çocukluk eğitimi bir çok gelişim becerilerinin desteklendiği bir süreç özelliği taşıdığından bu dönemin profesyonel bir eğitimle geçirilmesi gereği büyüktür (Kıldan, 2012).

Okul hayatından önce ebeveynler; çocuklara hangi öğreti ve davranışların kazandırılması gerektiğini belirleyen esas kuruluştur. Çocuklar anlatılanlardan ziyade daha çok büyüklerin davranışlarını dikkate almaktadır (Tatlıoğlu, 2015). Çocuğun

aile ve çevresel koşulları her ne kadar iyi ve elverişli olsa da temel öğrenim süreci olan ilköğretime hazırlık; yararlı uyaran ortamında ve profesyonel eğitimciler gözetiminde olumlu sonuçlar vermektedir. Ülkemizin sosyoekonomik yapısı da değerlendirildiğinde aileler çocukların gerek maddi gerek manevi gereksinimlerini istenilen düzeyde karşılayamamaktadırlar ve yeterli pedagojik bilgiye sahip değillerdir (Yavuzer, 1997).

Okul öncesi eğitim kurumları çocuğun ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş oyun ortamına olanak tanır. Çocuk anaokulunda tüm gelişim alanlarını ve kabiliyetini yukarı taşıyabilecek olanak bulur. Akranları ile kurmuş olduğu ilişkiler sayesinde yardımlaşma ve ortaklaşa eylemlerde bulunma davranışı gelişim gösterir. Kendi kazancını koruyup gözetirken eş zamanlı olarak paylaşmayı ve diğerlerinin özgürlüğünü zedelememeyi de kavramış olur (Yavuzer, 2003).

1.2.1. Okul Öncesi Eğitimin Önemi

Eğitim hayat boyu gelişim gösteren bir süreçtir. Bu süreçte çocuğun yeterli olgunlaşmayı kazanımı ile ortaya çıkan kritik dönemler bulunmaktadır erken çocukluk dönemi olarak tanımladığımız zaman dilimi insan gelişiminde kritik öneme sahiptir. Bilişsel gelişimin çoğu oranda bu dönemde şekillendiğinin bilinmesi okul öncesi dönemde çocuğa sunulacak etkinlikler ve eğitimin değerini çoğaltmaktadır. (Aslanargun ve Tapan, 2012). Okul öncesi dönem zihinsel gelişimin beraberinde kişiliğin, duygusal ve sosyal gelişiminin de temellerinin atıldığı bir süreçtir. Bu dönemin çocuğun ihtiyaçları doğrultusunda uygun ve verimli bir şekilde geçirilmesi büyük önem arz eder (Dağlı ve Dağlı, 2012). Okul öncesi eğitim çocuğa bilgi sunmanın ötesinde çocukta var olan yeteneklerinin gelişmesine katkı sağlamayı hedefler (Yavuzer, 1997).

Her ne kadar çağdaş ruhbilimine göre, kişilik yapılanmasının yaşam boyu gelişim gösterdiği kabul görse de kişilik oluşumunun temelini çocukluk döneminde atıldığı gerçeği kabul edilmektedir (Yavuzer, 1997). Okul öncesi eğitiminin hedeflerinden

biri de çocuğun benliğine yönelik olumlu bir düşünce kazanmasıdır. Çocuğun okul öncesi eğitim döneminde yaşantıları ne kadar olumlu ve değerli geçerse birey olarak ve ilkokula dönük pozitif duygular kazanacak, başarı şansı artmış olacaktır. Okul öncesi eğitim; çocuğa kendini bilme, kabiliyet kapasitesinden haberdar olma ve yaşlılarından ayrılan özelliklerinin bilincine varma imkânı sağlar (Yavuzer, 1998).

Bu dönemde çocukların ilgi ve gereksinimlerinde ki bireysel farklılıklar dikkate alınarak çocukların tüm gelişimsel alanlarının desteleneyeceği ortamları sağlanmalıdır. Çocuklar hayata geliştirilebilir zihinsel kapasiteleri ile gelirler. Her çocuk idrak yetisine sahiptir. Fakat bu yetinin desteklenmesine ihtiyaç duyarlar. Çocuğu gelecek yaşantılara hazırlamak, sosyal ilişkilerini geliştirebilmek ve birey olma bilinci kazandırabilmek için en elverişli dönem olan okul öncesi dönemde gelişimsel ihtiyaçlar bilinmeli ve mevcut becerileri geliştirmeye yönelik eğitim programları düzenlenmelidir (Ezmece ve Akman, 2016).

0-6 yaş arası, çocuğun ilerlemesinin oldukça yoğun ve çabuk olduğu kritik yıllardır. Bu dönemde kazanılan bedensel gelişim, zihinsel gelişim, psiko-sosyal gelişim ve kişilik yapısının, ilerleyen hayat yaşamında farklılaşmadan benzerlik gösterme ihtimali oldukça fazladır. Çocuk gelişiminin kendine has bir yapısı bulunduğundan tüm gelişimsel basamaklar büyük oranda önceki gelişim süreçlerinin etkisi altındadır. Yapılmış çalışmalar; erken çocukluk sürecindeki kazanımların yetişkin kişiliğini şekillendiren davranışları, alışkanlıkları, öğreti ve değerleri büyük oranda belirlediğini ortaya sergilemektedir (Yavuzer, 1998).

Okul öncesi kurum öğretmenleri öğrenciyi tanıyarak var olan gizil güçlerini ortaya çıkarmayı hedefler ve nihai hedefi çocuğun mevcut potansiyelini en üst noktaya taşımaktır (Yavuzer, 2003). Okul öncesi eğitim eş zamanlı olarak çocuğa kuralları en etkili öğreten kurum niteliği taşımaktadır. Çocuk, arkadaşlarıyla iletişim ve ilişki kurarak beraber yaşamayı, beslenmeyi, uyumayı ve eğlenmeyi öğrenir. Böylece arkadaşlarının bireyselliğini keşfeder, ben ve başkaları kavramlarını oluşturur, yardımlaşma ve iş birliği duygularını kazanır. Okul öncesi kurumlarında çocuk kendi

hakkını korurken aynı zamanda başkalarının özgürlüğüne zarar vermemeyi öğrenir (Yavuzer, 1997).

İlerlemiş toplumlar en yararlı yatırımın erken çocukluk eğitimine yapılan yatırım olarak kabul etmektedir. Çünkü erken çocuk döneminde çocuğa sağlanan nitelikli eğitim yaşantısı gelecek yıllardaki eğitim ve öğretimin maliyetini düşürecektir. Örneğin karakteri oluşmuş ve yaşamı olumlu yanları ile değerlendirmeyi öğrenmiş, iletişim becerileri gelişkin, potansiyelinin farkında kişilerin yetişmesi, ileri dönem belirecek olası sorunları minimum seviyeye indirecek, akademik başarısı yüksek kişiler ortaya çıkararak bireylerin ileriki yaşamını işlevselleştirecektir (Kıldan, 2012).

İçinde bulunduğumuz dönemde okul öncesi eğitimin faydaları ve önemi çoğunluk tarafından kabul görmektedir. Araştırmacılar, okul öncesi süreci çocuğun uyarılara en açık olduğu ve yüksek öğrenme kabiliyetine sahip olduğu bir süreç olarak değerlendirmektedir. Elverişli çevresel olanaklar ve yararlı temaslara yetişen çocuklar daha çabuk ve daha başarılı bir gelişim sergiler. Tüm bu sebeplerle evde ve eğitim kurumlarında çocuğa sunulan eğitim ortamı ile eğitim süreci oldukça önemlidir (MEB, 2016). Gereksinime uygun planlanmış uygun olarak düzenlenmiş öğrencinin ailesinin güvenini ve işbirliğini kazanmış erken çocukluk eğitimi, başta öz değer olmak üzere çocukların mental ve duysal gelişimlerinde fark edilir gelişmeler göstermektedir (Yapıcı ve Ulu, 2010).

Okul öncesi eğitim alan çocuk öncelikle birey olma bilincine varır devamında toplumun beklentilerini kavrar ve çevresiyle daha kolay iletişim kurar. Doğuştan getirdiği yetenek ve becerileri gelişir. Çocuğun kişiliğinin temel yapı taşlarının olduğu okul öncesi dönemde verilen eğitimin önemi ve gerekliliği kabul edilen bir gerçektir. Çocuğun kendisine olan güven duygusunu geliştirmek, içinde bulunduğu toplumdaki yeri ve sorumluluklarını öğretmek, kişiliğini, özel yetenek ve becerilerini geliştirmek okul öncesi eğitimle ile sağlanabilir. Kentsel yaşamın genişlemesi, kadınların çalışma hayatına atılması okul öncesi eğitimini daha da gerekli hale getirmiştir (Dirim, 2004). Gelişmekte olan ülkelerde sanayileşmenin paralelinde

değişen ve gelişen yaşam koşulları kadının çalışmasını zorunlu kılmıştır. Kadının çalışma hayatına kazandırılması ile okul öncesi eğitimin önemini daha artmıştır.

Ülkelerin gelişmesinde eğitim büyük değere sahiptir. Bir ülkede siyasi, iktisadi ve toplumsal ilerleme hedefleniyorsa öncelikli olarak eğitimin ele alınması gerekmektedir. Okul öncesi eğitim ise eğitimin ilk ve en kritik basamaklarından biridir (Baran ve ark. ,2007). Erken dönem çocukluk eğitimi Türkiye'nin ilerleme hedeflerinin odak noktasında bulunana ve kritik öneme sahip bir alandır (AÇEV, 2017).

21. yüzyılda gelişen ve ilerleyen dünya standartlarına ayak uydurabilecek, öz güvenli, özerk, sistematik düşünebilen, problem çözme yeteneğine sahip, yaratıcı bireylerin yetiştirebilmesinde okul öncesi kurumların varlığı tartışılmazdır. Okul öncesi kurumlarının yeri ve önemi oldukça önemli olmakla eğitimin sürekliliği ilkesinden yola çıkarak bir üst seviye olan ilköğretime geçiş sürecinde de büyük bir rol üstlenmektedir (Unutkan, 2003).

Karşılaştırılmalı araştırmalar erken çocukluk eğitimi devamında ilköğretime başlayan çocukların doğrudan ilkokula başlayan çocuklara oranla pek çok edimi daha çabuk kazanmış olduklarını ve okula daha kolay uyum sağladıklarını ortaya koymaktadır (Tatlıoğlu, 2015).

1.2.2. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları

Okul öncesi eğitim kurumlarının nihai hedefi, milli eğitimin genel misyonu ve temel öğelerine uygun olarak, çocukların kinestetik, mental ve duygusal gelişimlerine desteklemektir. Bununla beraber çocukların olumlu alışkanlıklarını pekiştirerek; onları temel eğitime hazırlamak; dezavantajlı çevre ve ailelerden gelen öğrenciler için fırsat eşitliği yaratarak eşit yetişme imkanı sağlamak, çocukların Türkçe'yi doğru ve iyi konuşabilmelerini desteklemektir (Yavuzer, 1997).

1.2.3. Okul Öncesi Eğitim Programı ve Amaçları

İçinde bulunduğumuz yüzyıl içinde bilim, teknoloji, sanayi ve ekonomi alanında yaşanan birçok gelişme okul öncesi eğitimin yararlarını ve gerekliliğini kanıtlamaktadır. Toplumsal kalkınma ancak çağdaş gelişmelerin takibinde mümkün olabilir. Tüm bu nedenlerle değişime kolay uyum sağlayabilen uygar bireyler yetiştirilmesinde okul öncesi kurumlarının katkıları geniştir. Okul öncesi eğitimin istenilen yararı sağlamasında uygulanacak eğitim programının önemi oldukça büyüktür. Okul öncesi eğitim programı öğrencinin gelişim ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmış faaliyetlerden oluştuğunda başarı sağlamaktadır (Balat, 2015).

Okul öncesi programı, okul öncesi eğitim kurumlarında öğrenim gören çocukların farklı bilişsel yaşantılar geliştirmelerini; tüm gelişim alanlarının desteklenmesini, çocukların öz bakımından sorumlu olarak ilkokula hazır olmalarını amaçlamaktadır. Program, öğrencilerin gelişimlerinin desteklenmesinin beraberinde süreç içerisinde ortaya çıkabilecek aksaklıkları önlemeyi de hedeflediğinden çok boyutlu program olma özelliğine sahiptir (Çelik ve Daşcan, 2019). Çocukların düşünme ve karar verme becerilerini hedef alan okul öncesi eğitim programı öğrencinin merak etme ve araştırma duygularını destekleyerek problem çözme becerilerini geliştirmeli, çocukların günlük yaşamlarında karar alabilmelerine olanak tanımalı cesaretlendirici bir yapıya sahip olmalıdır (Ezmeçi ve Akman, 2016).

Okul öncesi eğitim programı; çocuğun yaş ve gelişimsel ihtiyaçları doğrultusunda gerekli bütün eğitim sürecinin planıdır. Programda sadece etkinlik ve kazanımlar belirlenmemektedir aynı zamanda günlük eğitim akışı, materyal kullanımı, etkinlikler arası geçiş ve tüm etkinliklerin düzen ve sırasına yer verilmektedir (MEB, 2016). Tüm bu hedefler ve plan kapsamında okul öncesi eğitim programı 2013 yılında geliştirilen çalışmalarla güncellenerek 2013-2014 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

Mevcut Okul Öncesi Programının Temel Özellikleri;

-Esnetir

-Sarmaldır

-Eklektirdir

-Dengelidir

-Çocuk merkezlidir

-Oyun temellidir

-Keşfederek öğrenme önceliklidir

-Yaratıcılığın gelişmesi ön plandadır

-Günlük yaşam deneyimlerinin ve yakın çevre olanaklarının eğitim amaçlı kullanılması teşvik edilmektedir.

-Temalar/konular amaç değil araçtır

-Öğrenme merkezleri önemlidir

-Kültürel ve evrensel değerleri dikkate alır

-Aile eğitimi ve katılımı önemlidir

-Değerlendirme süreci çok yönlüdür

-Özel gereksinimli çocuklar için uygulamalara yer vermektedir.

-Rehberlik hizmetlerine önem vermektedir (MEB, 2016).

Okul Öncesi Eğitim Programının Amaçları; çocuğun sağlıklı büyümesini destekleyerek öğrenme sürecinde pozitif tutum kazanabilmesi için zengin uyarıların ve dil etkileşimlerinin bulunduğu, pozitif yaşantısal tecrübelerin tanındığı ve öğrencinin özerk davranış ve düşüncelerinin desteklendiği bir çevre sağlamaktır. Bu çevre sadece gelişmiş aile ortamı ve kaliteli bir okul öncesi eğitimi programlarıyla karşılanabilir (MEB, 2016).

Bir okul öncesi eğitim programı ile öğrenciye kazandırılacak hedefler; çocuğun kendini tüm özellikleri ile tanıyarak kabul etmesi, başkaları ile yakın ilişkiler kurması, iş birliğine açık ve sosyal bir birey olması, kendi kültürü ve diğer kültüre ait farkındalık kazanması, dil, müzik, dans ve resim yolu ile etkili iletişim becerilerine sahip olması ve çok boyutlu düşünme ve problem çözme becerile kazanarak yaratıcılık becerilerini geliştirebilmesidir (Senemoğlu, 1994).

Eğitim programları arasında birçok farklılık olmakla birlikte ortak olarak hedeflenen özellikleri şöyle sıralanabilir.

- a. Belirli hedefleri gerçekleştirmelidir.
- b. Çocukların bireysel ihtiyaçlarına uygun olmalıdır.
- c. Çocuğun yönlendirdiği etkinliklerle, öğretmenin, yönlendirdiği etkinlikler arasında bir denge olmalıdır.
- d. İnsan ilişkilerine dayalı bir atmosferin gelişimini sağlamalıdır.
- e. Okul öncesi eğitim kurumunun eğlenceli, zevk alınan bir yer olmasını sağlamalıdır.
- f. Ana-babaları, çocukların eğitimine katmalıdır.
- g. Ürünleri değerlendirmelidir.

Bir okulöncesi eğitim programı çocuklarda birçok beceri ve yeterliği geliştirecek nitelikte olmalıdır.

Bu yeterlikler genellikle şu alanlarla ilişkilidir.

1. Kendisinin farkında olma
2. Sosyal beceriler
3. Kültürünün ve diğer kültürlerin farkında olma.
4. İletişim becerileri
5. Algısal-devimsel beceriler
6. Analitik düşünme ve problem çözme becerileri
7. Yaratıcılık ve estetik beceriler (Dion ve Berschied 1974 ; Akt. Senemoğlu,1994)

Yukarıdaki alanlarda becerilerin kazandırılabilmesi için oyun temelli öğrenme ortamlarının sağlanmasına ihtiyaç vardır. Öğretmenin görevi ise öğrencinin hedeflenen davranışları kazanmasına olanak tanımaktır. Eğitim programının uygulanması yalnız kaliteli öğrenme ortamı sağlamak değil bununla beraber çocukların kazanımlarını değerlendirme etkinliklerini de kapsamalıdır (Senemoğlu, 1994).

1.2.4. Okul Öncesi Kurumları

Okul öncesi eğitim kurumları çocukların bakımlarının sağlandığı kurumlar olmasının çok ötesinde çocuk gelişimi için oldukça büyük öneme sahip olan erken çocukluk döneminin tüm gelişim alanlarıyla desteklenmesine, temel beceri ve davranışların kazanılmasına olanak tanıyan planlı ve örgütlü eğitim ortamlarıdır.

Okul öncesi eğitim kurumları çocukların çok sayıda kız ve erkek akranları ile bir arada olmalarına olanak tanır. Çocuklar oyun temelli etkinlikler ile kaliteli zaman geçirerek hayata ve ileri öğrenme süreçlerine hazırlanmış olur. Okul öncesi eğitim kurumları genel olarak çocuğun ev ve bakım verenlerinden ilk ayrıldığı dönemdir. Çocukların ilgi ve ihtiyaçları yetişkinlerden farklı özelliklere sahip olduğundan okul öncesi kurumlar çocukların gelişimsel ihtiyaçlarına göre düzenlenir. Okulun çocuk için ev ortamından daha dikkat çekici özelliklere sahip olması çocuğun uyum sürecini kolaylaştıracaktır. Eğitim ortamları çocukların yapılan etkinliklerde rahat hareket etmelerine ve kendilerini ifade edebilmelerine olanak sağlayıcı özellikte olmalıdır.

Okul öncesi kurumlarda bulunan sınıflar çocukların gelişimlerini destekleyici fiziksel koşullara sahip olmalı çocukların başarı ve motivasyonlarını arttırmalıdır. Bu yaş dönemindeki çocukların dikkat süreleri kısa, oyuna ihtiyaçları fazla olduğundan fiziksel çevrenin çocuğun dikkatini çekebilir özelliklere sahip olması önemlidir (Balat, 2015).

Okul öncesi eğitim ortamlarında eğitimsel donanımın yanında güvenlik ve sağlıkla ilgili gerekli önleyici tedbirlere önem verilmesi çocuğun uygun şartlarda eğitim almasını sağlayacaktır (Balat, 2015). Bu yaş dönemindeki çocukların hareket kabiliyetleri oldukça yüksek olduğundan olası güvenlik sorunları önceden tespit edilmelidir. Tüm çalışanların okul öncesi dönem çocuklarının gelişimsel ihtiyaçları konusunda bilinçlenmesine önem verilmeli gerekli durumlarda hizmet içi eğitimler ile personel bilinçlendirilmelidir. Eğitim sürecinde çocukların gelişimleri yakından takip edilmeli veliler ile iletişim ve iş birliği içinde olmaya özen gösterilmelidir.

Okul öncesi eğitim ve çocukların bu eğitimi alabileceği kurumların faydalarını şöyle toparlayabiliriz:

1. Çocuğun nitelikli bir ortamda akranları ile bir arada olmasına, bağımsızlığını keşfetmesine, paylaşmayı öğrenmesine, diğer bireylerin haklarının bilincine

varmasını katkı sağlar. Çocuk oyun ortamında sosyal kazanımlarda bulunur, enerji seviyesi artar.

2. Okul öncesi kurumları zengin uyaran ve çeşitli etkinlik çalışmaları ile çocuğun düşünme becerilerini geliştirir ve yaratıcılığını artırır.

3. Çocuğun kendi sosyal çevresinden değişik bir ortamda, toplumun diğer bireylerinin ahlaki ve kültürel davranışlarını tanınmasına, yeni kazanımlar edinmesine katkıda bulunur.

4. Okul öncesi eğitim çocuğu fiziksel ve bilişsel olarak ilkokula hazırlar. Olası gelişimsel geriliklerin erken dönemde fark edilerek müdahale edilmesine yardımcı olur.

5. Sosyo-ekonomik düzeyi ve farkındalığı düşük ailelerin, çalışan annelerin çocuklarının sağlıklı bir ortamda yetişmeleri sağlanarak olumsuz çevresel etkenlerden korunmasına olanak tanır, fırsat eşitsizliği önlenmiş olur.

6. Okul öncesi eğitim kurumları kentleşmeyle oyun alanları azalmış çocuklara uygun fiziksel koşullar sağlar (Dirim, 2004).

1.2.5. Okul Öncesi Eğitimin Gelişim Alanlarına Etkisi

Okul öncesi eğitim ile okulda oluşan iklim, ilkokul öncesi çocuğun tüm gelişim alanlarında hazırbulunuşluğunun tamamlanmasına imkanı oluşturur. Okul öncesi kurumlar sosyal ilişkilerin geliştirilmesi ve duygusal olgunlaşmayı asıl görev olarak üstenererek tüm gelişim alanlarını beslemektedir. Bu dönemde gelişimsel alanların çok boyutlu ele alınması, her gelişim alanının takibi oldukça büyük öneme sahiptir.

1.2.5.1. Algısal- Bilişsel Becerilerin Gelişimi

Bilişsel algılar okul öncesi dönem sürecinde süratli gelişim gösterdiğinden okul öncesi dönem beyinin çevresel uyaranlara en aktif alıcı olduğu dönemdir. Bu çerçevede erken dönem çocuk gelişimi çocuğun öğrenme istemini yoğun oranda etkiler. Çocuğun keşfetme, öğrenme ve öğrenme hızı çocuğa sunulan imkânlarla doğru orantılı bir gelişim gösterir (Can, 2017).

Aileler her ne kadar çocukların bilişsel gelişimlerine destek olmak konusunda büyük bir çaba gösterebilirler de okul öncesi eğitim çocuğa sistemli, güncel ve devamlı bir öğrenme yaşantısı sunar.

Çocuğun büyüme ve gelişiminin oldukça hızlı gerçekleştiği okul öncesi dönemde başta fiziksel gelişim olmak üzere beyin gelişimi alanında donanım kazanması oldukça önem taşır. Beyin gelişimi her ne kadar dil ve bilişsel gelişim alanları için kritik öneme sahip olsa da gelişimin bütünsel etkileri ele alındığında diğer gelişim alanlarına da gerek doğrudan gerekse dolaylı etki sağlar (Turhan ve Özbay, 2016).

Genel olarak algısal gelişimin; çocuğun bilişsel gelişiminde önemli role sahip olduğu, okul öncesi ve ilkokul yıllarında büyük bir gelişme gösterdiği konusunda varılmış bir görüş birliği vardır. (Senemoğlu 1994). Beyin gelişimi erken çocukluk döneminin devamında da elbette gelişim göstermektedir fakat öncelikli gelişim okul öncesi dönemde gerçekleşir ve belli bazı kritik becerilerin temelleri okul öncesi dönemde kazanılır (Selçuk ve Yavuz, 2018).

Çevresel değişkenler çocuğun algısal gelişimini olumlu etkileyebileceği gibi çevresel koşullardaki kısıtlılıklar ve olumsuzluklara bağlı olarak istenmeyen sonuçlara sebebiyet verebilmektedir. Çocuğun sağlıklı bir beyin gelişimine sahip olabilmesi için erken çocukluk döneminde sağlıklı beslenmesi, zengin uyanlara maruz kalması yeni öğrenme yaşantıları sunulması gerekmektedir. Yeni öğrenme fırsatlarının yeterince bulunmadığı, yeterli ilgi ve desteğin sunulmadığı çevresel koşullar çocuğun beyin gelişiminde olumsuz etki ve gecikmelere sebebiyet verebilmektedir. Bu durum

çocuğun tüm gelişim alanlarını olumsuz etkiler ve olası davranışsal sorunlarına sebebiyet verebilmektedir (Can, 2017).

Bilişsel gelişimin erken çocukluk dönemindeki kritik önemi ve diğer gelişim alanlarına etkisi dikkate alındığında bu sürecin tesadüflere bırakılmayacak kadar önemli olduğu tartışmasız bir gerçek oluşturmaktadır. Okul öncesi eğitim kurumları çocukların gelişimsel ihtiyaçlarına uygun hazırlanan etkinlikler sayesinde zengin bir uyaran çevresi oluşturmaktadır.

Bu gelişim döneminde beyinde; fiziksel koordinasyon, algı, dikkat, bellek, dil işlevleri, mantıklı düşünme ve hayal gücü ile ilgili bölümler geliştiğinden bu yöndeki bilişsel becerilerin artırılmasına yönelik etkinliklere yer verilmesi gerekir (Turhan ve Özbay, 2016). Çocukların düşünme becerilerindeki kazanımları onları gelecek yaşantılar hazırlayacaktı (Ezmeçi ve Akman, 2016).

Okul öncesi kurumlarında sistemli ve planlı öğrenme ortamları çocuklar için zengin bir uyaran çevresi sağlamaktadır. Çocuk etkinlik ve kazanımlar ile problem çözme becerilerini geliştirir, sorgulama ve karar verme becerileri pekişir. Bu süreçte çocuğun bilişsel gelişimi eğiticiler tarafından gözlemlenerek ve ölçülerek var olan eksiklerin giderilmesine olanak tanınır. Zihinsel öğrenme yaşantıları bilişsel gelişimlerini destekler ve ileriki öğrenme yaşantılarına temel oluşturur.

1.2.5.2. Kendisinin Farkında Olma Özelliğinin Gelişimi

Çocuğun kendisinin farkında olma özelliğinin gelişmesi önemli yeterlilik alanlarından birini oluşturmaktadır. Çocuğun kendisi ile ilgili düşünceleri okul öncesi yıllarda oluşur. Çocuk aynı zamanda çevresi ile baş edebilecek becerile de okul öncesi dönemde kazanmaktadır. Kendi benliği ve yetenekleri hakkında olumlu düşünceler kazanan çocukların olumsuz duygular geliştiren çocuklara göre daha meraklı ve araştırmaya istekli kişiler oldukları gözlemlenmektedir. Çocuk okul öncesi dönemde sadece pozitif benlik oluşturmaz bununla beraber vücut ve duyu organları fonksiyonlarının bilincine daha fazla varır. Vücut ve davranışlarını kontrol

ederek kendisinin daha çok farkında olur. Okul öncesi eğitim kurumunda vücudunun bir takım parçalarını ve fonksiyonlarını düzenleyeceği eğitim yaşantıları ile daha etkili bir öğrenim sağlar (Senemoğlu, 1994).

Ebeveynler gerek koruyucu tutum ve davranışlar ile gerekse çocuğu yaşamlarının merkezine konumlandırarak çocuğun bireyselliğini keşfedebilmesinde istenilen düzeyde katkı sağlayamayabilirler. Okul öncesi eğitim ile çocuk akranları ile bir arada kendi olma bilincine daha kolay varabilmekte, cinsiyeti ve diğerlerine dair duygu ve düşünce geliştirebilmektedir. Okul öncesi eğitim kurumlarında çocuklar etkinlik ve oyunlar ile cinsiyet rollerini öğrenir aynı zamanda her iki cinsiyete ait özellikleri tanıma fırsatı yaklar. Bu süreçte çocuklara her iki cinsiyetin de aynı türden işler yapabileceği bilinci ve öğrenme ortamlarının verilmesi oldukça önemlidir.

Çocuk ilgi ve yeteneklerini keşfederek kendine ait düşünce ve duygu geliştirir. Okul öncesi eğitim ile ev ve aile ortamından uzaklaşarak kendini kontrol edebilme ve birey olarak var olabilme duyguları kazanır. Okul öncesi eğitim kurumunda çocuk temel ihtiyaçlarını büyük oranda kendi başına sağlar ve otokontrol geliştirir. Ebeveynlerin hemen hemen tüm ihtiyaçlarını karşıladığı ev ortamından uzaklaşan çocuk okul öncesi kurumlarda evdeki biricikliğini kaybeder ve diğer akranları ile aynı konuma gelir. Bu süreç çocuğun kendini gerçekçi olarak fark etmesine de olanak tanımaktadır.

1.2.5.3. Sosyal Becerilerin Gelişimi

İnsan doğasının en önemli özelliklerinden biri sosyal etkileşime girmeye olan ihtiyacıdır. Bu etkileşim sürecinde bireyin bir takım sorunlar yaşaması de doğal bir sonuçtur. Birey sosyal çevresi ile ilişkisini sağlıklı bir şekilde devam ettirebilmek için ilişkisel problem çözme becerileri geliştirmek zorundadır. Yaşamın ileriki evrelerinde oldukça önemli olan bu becerinin temeli okul öncesi döneme dayanmaktadır (Yükçü ve Demircioğlu, 2017).

Okul öncesi kurumların önemli yararlarından biri de çocuklara uzman rehberliğinde sosyal deneyim fırsatı sağlamaktır (Yavuzer, 1997). Çocuklar yetişkinlerden çok kendi yaşlıları ile bir arada olmaya ihtiyaç duymaktadır. Okul öncesi eğitim kurumlarında çocuk benzer gelişim özelliklerine sahip akranları ile bir arada olduğu oyun ve eğitim ortamına sahip olur. Bu süreçte çocuk kimi zaman bir gruba ait olmayı kimi zaman ise bir grup tarafından istenmemeyi deneyimler. Davranışlarını denetlemeyi, diğerlerine saygılı davranmayı ve birçok kuralı öğrenmiş olur.

Çocuk evde genel olarak yetişkinlerin dikkatini çekmeye odaklı birçok davranış göstermektedir aynı zamanda yetişkinlerden oluşan gönüllü oyun arkadaşlarına sahiptir. Okul öncesi eğitim kurumunda ise çocuk oyun arkadaşlarını kimi zaman kendi seçmekte kimi zaman ise seçilerek yaşlıları ile sosyal gelişim sağlamaktadır. Tüm bu süreçlerde çocukların paylaşma, yardımlaşma, uyum gösterme davranışları gelişir. Oyun ve etkinlikler sayesinde grup içinde var olma duygusu kazanmış olur. Çeşitli rol ve görevler üstlenir, akranlarının davranışlarını gözleme şansı yakalar. Bu süreçte doğrudan ve dolaylı pekiştirmeler davranışsal değişimlere ve gelişimlere etki sağlar. Çocuk akranlarının onaylanan davranışlarını gözlemleyerek rol model alabilir. Aynı zamanda grup içinde oyun ve etkinlikler sayesinde kalabalıktan keyif almayı, davranışlarının kontrolünde olmayı, dostluk kurabilmeyi öğrenmiş olur.

Aynı yaşlardaki çocukların bir araya gelebilecekleri okul öncesi eğitim kurumları gibi sosyal ortamlar kardeşi olmayan çocuklar açısından özellikle önemli olabilir (UNİCEF, 2011). Bu kurumlar sayesinde çocuklar yaşlıları ile birçok sosyal beceri gelişmeye fırsat yakalar, aile dışında farklı bir sosyal çevrenin bilincine varır.

Okul öncesinde iyi planlanmış bir eğitim ile uygulanan sosyalleşme programları çocukların sosyal olgunluk düzeylerini geliştirerek onların ilköğretime geçişlerinde olumlu katkı sağlayacaktır (Polat, 2011).

1.2.5.4. Kendi Kültürünün ve Diğer Kültürlerin Farkında Olma Becerisinin Gelişimi

Farklı alt kültürlerle sahip bir ülkede yaşamaktayız. Farklı kültürleri öğrenme sadece değişik ülkelerin kültürel özelliklerini keşfetmeyi değil aynı zamanda kendi kültüründeki farklı yaşayış biçimlerinin farkına varmayı kapsamaktadır. Okul öncesi eğitim dönemi sonunda çocuğun sadece aile ve toplumun bir bireyi değil geniş bir dünyaya ait olduğu bilincini kazanması beklenir (Senemoğlu, 1994).

Okul öncesi eğitim sürecinde sosyalleşen çocuk kendi kültürü içerisindeki farklılaşmayı keşfeder, farklı şehirlerden kimi zaman da farklı ülkelerden gelen arkadaşlarını tanıma fırsatı yakalar. Okul öncesi eğitimin nihai amaçlarından biri de bireyin gelişen ve değişen dünyaya uyum sağlamasını kolaylaştırmaktır bu süreçte çocuklara diğer ülkeler ve bu ülkelerin kültürel özellikleri tanıtılarak farkındalık gelişimi sağlanır.

1.2.5.5. İletişim Becerilerinin Gelişimi

Sosyal bir varlık olan insan, doğası gereği başkaları ile konuşmaya ve iletişim kurmaya ihtiyaç duyar. Bebekler daha doğum öncesi dönemde anne karnında ebeveynleri ile duygusal iletişim kurmaya başlar bu sürece doğum ile beraber dil becerileri de katılım gösterir. Öncelikle aile içinde başlayan bu iletişim süreci yaşam boyu sosyal çevre ile devam eder.

İletişim becerilerindeki gelişim her ne kadar okul öncesi dönemle sınırlı gelişim göstermese de temelleri okul öncesi dönemde atılmaktadır. Küçük yaşlarda kazanılan iyi dil becerileri çocuğun ileriki yıllardaki gelişimsel çıktıları için kritik öneme sahiptir (Selçuk ve Yavuz, 2018). Okul öncesi kurumlarda sosyalleşen çocuk duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşır. Çocukların yaşlıları ile kurduğu ilişkiler dil becerilerini pekiştirmektedir. Okul öncesi eğitim sürecinde müzik, drama, resim ve oyun etkinlikleri çocukların iletişim becerinde büyük kazanımlar sağlamaktadır.

1.2.5.5.1. Dil Becerileri Yoluyla İletişimin Gelişimi

Dil becerilerinin gelişimi anne karnında başlamasına rağmen ebeveynlerin çocuklarının dil öğrenme ve geliştirme sürecine yeterince önem vermediği görülmektedir. Günümüzde aileler çocuklarına pahalı oyuncak ve teknolojik aletler olarak sorumluluklarını tamamladığını düşünmektedir (Arıcı, 2016). Oysa çocuklar öncelikle aile ortamında dil becerilerini geliştirebilmektedir. Ebeveynlerin birbiri ile iletişimlerinin de azaldığı, evde geçen günün büyük bir bölümünü teknolojik aletlerle geçirildiği günümüz aile hayatı çocukların dil gelişimini yeterince desteklememektedir.

Çocuklara dinleme ve konuşma becerileri, okuma ve yazma alışkanlığı kazandırmak, nesillerin geçmiş tecrübelerini geleceğe taşımak birçok ülkenin öncelikli sosyal eğitsel hedeflerindedir (Arıcı, 2016). Okul öncesi eğitim süreci ile çocuklar oyun ve etkinlikler sayesinde dil becerilerini geliştirme fırsatı yakalar, kendini ifade etme becerileri gelişir, duygu ve düşüncelerini paylaşır, okuldaki günlük deneyimlerini evde ebeveynleri ile paylaşır.

1.2.5.5.2. Müzik, Hareket ve Dans Yoluyla İletişim Becerilerinin Gelişimi

İletişim sözlü ve sözsüz olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Çocuklar sadece dil becerileri ile değil aynı zamanda müzik, dans ve hareket becerileri ile de kendilerini ifade ederler. Okul önce dönem çocuğu ev içi etkinliklerde şarkı söyleyerek, dans ederek jest ve mimiklerini kullanarak sözel olmayan yollarla da kendini ifade etmeyi öğrenir. Okul öncesi eğitim kurumlarında özel gün etkinlikleri, gösteriler ve yarışmalar ile çocukların beden dilini kullanarak kendini ifade edebilmesine olanak tanınır böylece önceki öğrenimlerin geliştirilmesini ve pekiştirilmesi sağlamaktadır.

1.2.5.5.3. Sanat Yoluyla İletişim Becerilerinin Gelişimi

Bireyin kendini ifade etme şekillerinden biri de sanattır. Sanat kişinin sözel yolla ifade edemediklerin farklı şekillerde dışa vurumudur. Okul öncesi dönemde verilen

sanat eğitimi çocuğun ifade sınırlarını genişletmekte ve gelecek yaşantısını kolaylaştırmakta, farklı bakış açıları katmaktadır. Çocukların tiyatro gösterileri, müze ve resim sergilerine katılması hem sanatsal yönünün gelişmesine hem de olası ilgilerini keşfetmesine olanak tanıyacaktır. Okul öncesi kurumları çocukların sanat yolu ile kendini ifade etmesine olanak tanıyan etkinlikleri de içermektedir. Uzman eğitimciler gözetiminde çocuklar günün anlam ve önemine, kazanım konusuna uygun resimler yaparak, sanatçılar tarafından daha önceden yapılmış çalışmalarını inceleyerek sanat dilini geliştirmiş olur.

Yapılan araştırmalar sanat eğitiminin birey ve toplum açısından vazgeçilmez ve hayat boyu geliştirilmesi gereken bir eğitim alanı olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle sanat eğitiminin okul öncesinden başlayarak tüm eğitim sürecine yayılması gerektiği düşünülmektedir (Alakuş, 2007). Okul öncesi eğitimin temel alt yapıyı oluşturması nedeni ile bu sürecin verimli geçirilmesi büyük önem taşımaktadır.

1.2.5.6. Devimsel Becerilerin Gelişimi (Motor Gelişim)

Devimsel beceriler kaba motor ve ince motor gelişim olmak üzere iki alandan oluşmaktadır. Kaba devimsel hareketler; vücudun büyük kas grubunun çalışması ile gerçekleşen koşma, zıplama, atlama gibi davranışlardan oluşmaktadır. İnce devimsel etkinliklerle ise kesme, boyama, yazma gibi ince kasların kullanımı ile gerçekleştirilen etkinlikleridir.

Okul öncesi dönem çocuklarının etkinlik düzeyleri oldukça fazladır. İlgisini çeken etkinlikler dışında yerinde durmakta zorlanırlar. Koşmaya, atlamaya, tırmanmaya, kaymaya, sürünmeye ihtiyaç duyarlar. Büyük kas becerilerini küçük kas becerilerinden daha iyi yönetirler. Bu dönemde çocukların fiziksel hareketlerinde artış gözlemlenir. Çocuk ayak parmakları üzerinde yürüyebilir. Fakat küçük kas becerisi gerektiren yazma, çizme, makasla kesme gibi davranışlarda acemilik gösterir (Senemoğlu, 2013).

Okul öncesi dönemde kaba motor ve ince motor becerilerinin geliştirilmesine dönük etkinlik planlaması devimsel becerilerin gelişimi açısından büyük öneme sahiptir.

1.2.5.6.1. Büyük Kasların Kullanımıyla İlgili Beceriler

Büyük kas becerileri, koşma atlama, yürüme tırmanma gibi etkinliklerden oluşur. Büyük kas gelişimi küçük kas gelişimine göre daha hızlı gerçekleşir. Çocuklar emekleme dönemine girmeyeyle beraber daha hızlı hareket etmeye başlarlar. Bu süreci yürüme ve koşma takip eder. Ebeveynler çocukların bu tip davranışlarını büyük mutlulukla pekiştirirler fakat gerek kadının iş hayatına katılımı gerek apartman yaşamına geçiş ve yeşil alanların azalması çocukların büyük kas becerilerini geliştirici etkinliklerini sınırlandırmaktadır. Okul öncesi eğitim sürecinde çocuklar spor ve oyun etkinlikleri ile kaba motor becerilerini daha fazla geliştirme şansı yakalar. Okul bahçesinde yaşlıları ile atlama ve tırmanma etkinliklerine katılan çocuklar hem sosyalleşir hem de kaba motor becerilerini geliştirir.

1.2.5.6.2. Küçük Kasların Kullanımıyla İlgili Beceriler

Küçük kasların kullanımıyla ilgili beceriler genel olarak el-göz koordinasyonunun gelişimine ihtiyaç duyulan becerilerdir. Bu kazanımın gelişimi için çocukların ince kaslarını kullanacağı; düğme, fermuar kullanımı, giyinme-soyunma, diş fırçalama, çatal bıçak kullanarak yemek yeme gibi etkinliklere ihtiyaç vardır (Senemoğlu, 1994).

Ebeveynler kimi zaman istemsiz ve koruyucu tutumlar göstererek çocukların bu becerilerinin gelişimini engellemektedir. Özellikle anneler içgüdüsel koruma ve bakım verme duyguları ile çocukların çoğu ihtiyacını karşılamakta, çoğunlukla sabırsız davranarak çocuklara giyinme-soyunma gibi davranışlarda tamamlayıcılık göstermektedir.

Okul öncesi dönemde el-göz koordinasyon becerisinin gelişimi çocuğa sunulan deneyim fırsatları ile yakından ilgilidir. Kâğıt ve kalemle oynayan, resimler yapan,

parmak boyama etkinliklerine katılan çocuğun el- göz koordinasyon becerisi de gelişecektir (Yavuzer, 2013).

Okul öncesi eğitim programlarında kesme, katlama, boyama, hamur oyunları, yapıştırma gibi birçok alanlarda etkinlikler yer alır. Okul öncesi eğitim alan çocuk ebeveyn desteğinden uzak kaldığı için ayakkabılarını kendisi bağlamak, montunu giymek, düğmelerini kapatmak zorunda kalacağından küçük kas becerilerini daha fazla kullanır ve el becerileri gelişir. El-göz koordinasyonu ve küçük kasların gelişimi özellikle ilkokulda çocuğun yazı yazabilmesinde büyük katkı sağlar.

1.2.5.7. Analitik (Çözümleyici) Düşünme ve Problem Çözme Becerilerinin Gelişimi

Erken çocukluk döneminde çocuklar oyun ve sosyalleşme sürecinde bir çok sorun ve problemle karşılaşır ve çözüm önerileri geliştirir (Güven ve Ark., 2019).

Problem çözme, meraklı olmayı, araştırmayı kapsamaktadır. Öğretmenler uygun eğitim fırsatları yaratarak çocukların problem çözme becerilerini geliştirir (Senemoğlu, 1994). Öğretmenlere düşen en önemli görevlerden biri yol gösterici olarak çocukların araştırmacı özelliklerini pekiştirmektir.

Eğitim ortamları çocuğa çok sayıda uyaran sunarak çocuğun yaparak yaşayarak öğreneceği etkinliklere imkân sağlar. Bu süreçte çocuk karşılaştığı problemlere çözüm önerileri getireceği uygulamalar ile sorun çözme becerilerini geliştirir (Ezmece ve Akman, 2016). Ev ve aile ortamı çocuklar için çoğu sorun ve problemin ebeveynler tarafından çözüldüğü bir ortamdır. Çocuk birçok sorun ile aile ortamından uzaklaştıktan ve bireyselleştikten sonra baş başa kalır. Kendi kararlarını almak, aldığı kararların sonuçlarını üstlenmek çocuğun problem çözme ve analitik düşünme becerilerini geliştirir. Problem çözme becerisi yetişkin hayatının öncelikli ve temel becerilerinden biridir. Oldukça inişli çıkışlı bir süreç olan insan hayatı için sorun çözme kapasitesi büyük önem taşımaktadır.

1.2.5.8. Yaratıcılık ve Estetik Becerilerin Gelişimi

İçinde bulunduğumuz teknoloji çağında sorunlara farklı bakış açıları getiren bununla beraber çevresindeki estetik güzelliklerin farkında bireylere ihtiyaç vardır (Senemoğlu, 1994). Bu beceri erken dönemde kazanıldığından okul öncesi dönem yaratıcılığın gelişiminde oldukça önemlidir. Yaratıcılığın gelişiminde çocuklara ev ve okul ortamında öncelikle örnek olunmalı ve olumlu davranışları takdir edilmelidir.

Çocukta yaratıcı becerilerin ortaya çıkması için uygun ortamlar düzenlenmelidir. Özellikle okul öncesi eğitimde çocuğun ilgi ve ihtiyaçları, içinde bulunduğu gelişimsel dönem dikkate alınarak resim, öykü, drama gibi etkinliklere yer verilmelidir. Etkinlik seçiminde çocukların düşüncelerine önem verilmeli çeşitli etkinlikler sunularak seçme şansı tanınmalıdır. Çünkü yaratıcılık özgün bir ortamda gelişim göstermektedir. Çocukların özgün davranışlarının desteklenmesi de oldukça önemlidir (Dirim, 2009).

Öğretmenler çocukların farklı ve yaratıcı fikirlerini kabul ederek, değişik keşiflere özendirerek çocukların yaratıcılığına destek olmalı aynı zamanda çocuklara örnek davranışları ile model teşkil etmelidir. Estetik farkındalık sadece etrafındaki güzelliklerin farkında olmayı değil çevre güzelliğinde aktif davranışlar göstermeyi de kapsamaktadır (Senemoğlu, 1994).

Araştırmacılık, keşfetme merakı, yaratıcılık yeteneğe bağlı gelişen özellikler değildir. Bu davranış örüntüleri çocukluk dönemi yaşantı ve etkinliklerine bağlı kazanılmaktadır. Tüm bu nedenlerle okul öncesi eğitiminde yaratıcı etkinliklere önem verilmesi oldukça önemlidir (Dirim, 2009). Eğitim sürecinde Çocukların özgün davranışları desteklenmeli, sanatsal çalışmalar ile öğrenme etkinlikleri eğlenceli konuma getirilmelidir. Farklı bakış açılarının dile getirildiği tartışma etkinlikleri ile çocukların düşüncelerinin genişletilmesine önem verilmelidir.

1.2.6. Okul Öncesi Eğitime Erişimde Eşitlik

Okul öncesi eğitimin çocuğun tüm gelişim alanlarına katlısı ve önemi artık kabullenilmiş bir gerçektir. Değişen globalleşen dünya çocuk gelişiminde de birçok farkındalığı beraberinde getirmiştir. Günümüzde ebeveynler çocuk gelişiminde erken dönem yaşantıların katkıları konusunda eskiye oranla çok daha bilinçlenmiş durumdadır. Çocuğun doğum öncesi ve doğum sonrası gelişimlerine destek olabilmek için çocuğa çeşitli yaşantı ve zengin uyaranlar sunmaktadır. Okul öncesi eğitim çocuğun güvenli bağlanma döneminin sonlanması akabinde ne kadar önce başlarsa çocuğun gelişimi açısından o kadar faydalı olmaktadır. Ailelerin sosyoekonomik seviyeleri çocukların gelişimsel kaderlerinde oldukça büyük öneme sahiptir. Bilişsel gelişimde genetik faktörler kadar çevresel etmenler de çocuğun gelişimde büyük önem taşımaktadır.

Erken çocukluk dönemi bakım ve eğitimi sosyoekonomik olanakları kısıtlı çevrelerde etkisini daha fazla göstermektedir (Aysan ve Özdoğru, 2015). Dar gelirli aile çocuklarının nitelikle okul öncesi eğitim kurumlarından eğitim alma ihtimali oldukça azdır (UNİCEF, 2011). Düşük gelirli ailelerin çocuklarının nitelikli okul öncesi eğitim kurumlarına erişimine olanak tanınması eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasında oldukça önemlidir.

Kadınlar çocukların bakımından öncelikli sorumlu kişilerdir. Birçok kadın çocuk sahibi olmanın beraberinde iş hayatından uzun süreli uzaklaşmakta kimi zaman da tekrar iş yaşamına dönememektedir. Bu durum ailelerin sosyoekonomik statüsünü büyük oran da etkilemektedir. Sosyoekonomik gelişmişlik çocuğun gelişimsel fırsatları açısından büyük önem sahiptir.

Bu noktada erken çocukluk dönemi bakım ve hizmetlerinin yaygınlaştırılması kadının iş hayatına katılımı teşvik ederek kadın erkek eşitsizliğinin giderilmesine, sosyoekonomik dengelenmeye yardımcı olacaktır (Aysan ve Özdoğru, 2015).

Okul öncesi dönemde çocuğun bakım ve gelişimine sağlanan maddi manevi destekler çocukların eğitim yaşamındaki başarılarını arttırarak kuşaklar arası geçiş gösteren fırsat eşitsizliğinin önüne geçmeye yardımcı olur (UNİCEF, 2011) .

UNICEF (2011) tarafından çalışılmış ve düzenlenmiş olan durum raporu dezavantajlı konumdaki çocukların ek müdahale programları ile başarı şanslarının arttığını ve sosyal izolasyonlarının azaldığını ortaya koymaktadır. Bu nedenle dezavantajlı çocukların gelişimlerinin ek çalışmalarla desteklenmesi çocukların aynı yaş dönemindeki diğer çocuklar aynı seviyeye gelmelerini sağlayarak olumsuz çevresel koşulların etkisi azaltabilmektedir.

1.2.7. Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim

İnsan gelişiminde kritik öneme sahip olan okul öncesi eğitim ülkemizde; resmi okullar, özel okullar, anasınıfları ve uygulama sınıflarında faaliyet göstermektedir. Okul öncesi eğitim kademesi 36-66 aylık çocuklara isteğe bağlı olarak eğitim hizmeti vermektedir. Bu eğitim kademesi resmi okul öncesi eğitim kurumlarında ücretsizdir (MEB, 2017b).

Türkiye’de çocukların büyük bölümü okula hazırlıksız başlamaktadır. Bu durum çocukların akademik başarılarını olumsuz tesir ederek erken çocukluk döneminde sosyalleşme ve öğrenme şansına sahip olmuş az sayıda çocuğa oranla tüm gelişimsel alanlarda dezavantajlı konuma düşmelerine sebebiyet vermektedir (UNİCEF, 2011).

Ülkemizde son dönemlerde yuva, kreş, anasınıfı, anaokulları giderek artmakta, hükümetler okul öncesi eğitim çalışmalarına genişlik kazandırmaktadır. Bunun yanında ebeveynlerin farkındalık düzeylerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar düzenlemektedir (Dirim, 2004). 2014-2015 yıllarında %10 seviyelerinde olan 3-5 yaş okul öncesi okullaşma oranı, 2016-2017 yılında 3-5 yaş için %35,2’ye çıkmıştır. 4-5 yaş için net okullaşma oranı %45,7, 5 yaş için ise %58,8.9’dır. 2014 yılı OECD ortalaması 3 yaş için %71, 4 yaş için %86, 5 yaş için ise %95.10’dır (AÇEV, 2017).

Mevcut veriler okul öncesi eğitim okullaşma oranımızın gelişmiş ülkelerin oldukça altında olduğu ortaya koymaktadır.

Türkiye’de okul öncesi eğitime talep son yıllarda artmasına rağmen, okullaşma oranları Milli Eğitim Bakanlığı’nın planladığı hedeflerin aşağısındadır. 2012-13 eğitim-öğretim yılı hayata geçen “4+4+4” yeni eğitim sistemi ile ilkokula başlama yaşı aşağı çekilmiştir (AÇEV, 2017). Bu gelişme okul öncesi eğitime başlamadan ilköğretime başlayan öğrenci sayısında artışa sebebiyet vermiştir.

2014-2015 yılı itibari ile okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden öğrenciler şartlı eğitim yardımı kapsamına alınmıştır. Böylece sosyo-ekonomik yetersizlikler nedeni ile okul öncesi eğitim alamayan öğrencilerin desteklenmesi sağlanmıştır. Şuan devlet okulları tarafından sunulan okul öncesi eğitim hizmetleri tamamen ücretsiz değildir. Veliler değişen oranlarda okullara ücret ödemek durumundadır (AÇEV, 2017). Bu ücretler eğitim sürecince çocukların beslenme ihtiyaçlarının karşılanması adına alınmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı 2014-2019 Strateji Planı’nda 4-5 yaş dönemi okul öncesi okullaşma oranının 2019 yılına kadar %70’e ulaşmasını hedeflemiş, Kalkınma Bakanlığı Orta Vadeli Programı’nda okul öncesi eğitimin aşamalı şekilde zorunlu hale getirileceğini ifade etmiştir (AÇEV, 2017). Fakat bu plan ve hedeflerin henüz hayata geçirilememiş olduğunu görmekteyiz.

Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 strateji planına göre; okul öncesi eğitim kurum sayılarını arttırarak okula erişimi arttırmayı, okul öncesi eğitimde ailelerin ekonomik harcamalarını azaltmaya dönük düzenlemeler hedeflemektedir (MEB, 2015).

Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı 2017 Kurumsal Mali Durum Raporu’nda erken çocukluk eğitimi kapsamında yapmış olduğu çalışmaları belirlemiştir. Bu çalışmalar;

- Yarım gün eğitim uygulaması kapsamında okul öncesi eğitim kurumlarında sadece eğitim hizmetinden faydalanan, beslenmesi okul bünyesinden karşılanmayan öğrenciler için eğitim ücretsiz vermeye devam etmiştir.
- Devlet okullarında ve özel okullarda Pamuk Şekerim Etkinlik Kitabı ücretsiz dağıtılmıştır.
- Sosyo-ekonomik imkânları kısıtlı çocuklar için gezici ana sınıflar ve yaz okulları faaliyetine devam etmiştir.
- Dezavantajlı bölgelere merkezi bütçeden kırtasiye ve diğer ihtiyaçlar adına ek ödenek tahsil edilmiştir (MEB, 2017a).

2017-2018 eğitim ve öğretim dönemi verilerine göre 10.482 okul öncesi eğitim kurumu faaliyet göstermektedir. Okul öncesi ve ilköğretim eğitimine devam eden erkek öğrencilere 35 TL, kız öğrencilere 40 TL aylık destek verilmektedir. Okul öncesi eğitimin yaygınlaşmasına dönük yapılan yatırımlar kapsamında 2016-2017 eğitim dönemi 5 yaş net okullaşma oranı %3,31'lik artış göstererek %58,79'e çıkmıştır. Bu oran 4-5 yaş grubunda %45,70'tir (MEB, 2017b).

2018 yılı okul öncesi eğitimde net okullaşma oranı hedefi %60 olarak belirlenmiş yılsonunda %66,88 ile %111,47 gerçekleşme göstermiştir. 2018 yılı faaliyet raporunda; öncelikle 5 yaş olmak üzere okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılacağı hedefleri belirtilmiştir (MEB, 2017a).

2016-2017 eğitim öğretim dönemi resmi rakamlarına göre 4.089 resmi okul öncesi okul ve 16.727 derslik bulunmaktadır. Özel okul verilerine göre ise 10.053 okul sayısı 100.029 derslik sayısı bulunmaktadır (MEB, 2017b).

Okul öncesi eğitimde farkındalık kazandırarak öncelikle dezavantajlı konumdaki ve göçmen bütün çocukların okul öncesi eğitimden yararlanabilmeleri adına var olan sorunların çözümü, uygulamada yaşanan sorunların belirlenmesi için il ve ilçe yöneticileri ile toplantılar yapılmıştır (MEB, 2018a).

81 ilde dezavantajlı coğrafi bölgelerdeki okul öncesi eğitim alan çocukların kırtasiye ihtiyaçlarını karşılamak için yaklaşık 8.892.500 TL tutarında destek ödeneği gönderilmiştir (MEB, 2018a).

1.3. Okul Öncesi Eğitim Ve İlkokula Hazırlık

Okul öncesi eğitim, çocuğa bilgi aktarmaktan çok çocuğun yeteneklerinin gelişmesine olanak sağlar. Okul öncesi eğitimde okuma yazma eğitimi verilmez fakat okuma yazma olgunluğu kazandırılır (Yavuzer, 1998). Çocuk sunulan zengin uyaran çevresinde toplumsal değerler doğrultusunda yönlendirilir ve ilköğretime hazırlanır (Balat, 2015). Okul öncesi eğitim ile ilkokula adaptasyon kolaylaşır. İlköğretime kolay uyum sağlayan, olumlu başlangıç yapan çocukların okulda başarısının daha iyi olması öngörülmektedir (Polat, 2011).

Okul öncesi eğitim ile çocuk aileden ayrılarak özerkliğini geliştirmektedir. Okul öncesi eğitim almadan ilkokula başlayan çocukların okula alışma, kurallara uyum süreci daha uzun sürmekte bu süreçte yaşanan olumsuz deneyimler çocuğun okuldan uzaklaşmasına sebebiyet vermektedir. Okul öncesi eğitim, ilköğretime başlamada yumuşak geçiş sağlar. Okul öncesi eğitimin oyun temelli yapısı çocuğun okul algısını olumlu etkilemektedir. İlköğretim, okul öncesi eğitim sürecine göre daha sistematik ve kurallı öğrenme ortamlarına sahiptir. Çocuğun okul öncesi eğitim ile ilkokula hazırlanması ilkokula olumlu duygu ve düşünceler ile başlamasına yardımcı olur. Okul algısı bireylerin akademik başarısını olumlu etkiler.

Okul öncesi programındaki kazanım ve etkinlikler ön öğrenmeler sağlayarak çocuğun ilköğretim başarısını kolaylaştırmakta, pekişmiş davranış ve öğrenmelere olanak sağlamaktadır.

İlköğretime geçişle çocuk yoğun bir çalışma hayatına başlar. Çocukların bu yeni yoğun tempolu ortamda başarılı ve mutlu olmasında erken çocukluk döneminde ilköğretime hazırlık etkinliklerinin katkısı büyüktür (Yapıcı ve Ulu, 2010). Erken

çocukluk döneminde akademik, sosyal alan ve öz bakım becerilerinin geliştirilmesi çocuğu bir sonraki öğretim sürecine hazırlar, başarı ve özerkliği destekler.

İnsan eski öğretilerin olumlu ve olumsuz sonuçlarını kullanarak hayatta yoluna devam etmektedir. Zihinsel şemalar öğrenme ve deneyim yoluyla gelişir ve oluşur. Okul öncesi eğitim kurumlarında çok sayıda kalem kullanma, kesme, boyama etkinliklerine katılan bu süreçteki hataları geri bildirimlerle düzeltilen çocuğun ilkokulda yazı yazmaya daha istekli ve kaygısız başlaması olası bir sonuç olacaktır. Tüm bu nedenlerle ilköğretim sürecinden önce tüm çocukların ön öğrenme ve okula uyum süreçlerini sağlıklı ve nitelikli tamamlayarak okula başlaması akademik gelişim açısından kritik öneme sahiptir.

Okul öncesi eğitim sürecinde çocuğun ilköğretime hazırlık düzeyi değerlendirilerek bu doğrultuda öğretimsel düzenlemeler planlanır (Hacıbrahimoğlu, 2017). Okul öncesi dönemde giderilemeyen eksiklikler ilköğretim sürecindeki öğretimleri etkileyecektir. Bu nedenle çocuğun içinde bulunduğu gelişimsel seviye belirlenerek varsa ihtiyaçlarını giderici destek sağlanmalıdır. Okul çağına gelen çocuğun içinde bulunduğu gelişim düzeyinin saptanması ileriki dönemdeki öğrenme sürecinin planlanmasında aile ve öğretmene yol göstericidir (Unutkan, 2003).

Ebeveynlerin bilinç ve tutumları, kültürel yapı, sosyo-ekonomik durum, eğitim seviyesi, sosyal çevre gibi çeşitli öğelerce farklılaşmaktadır. Okul öncesi eğitim sürecinde ailelerin bilinçlendirilerek ve işbirliği sağlanarak çocukların bireysel yetenekleri geliştirilir, ilköğretime hazırlıkta eşitlik sağlanabilir. Böyle coğrafya, sosyo-ekonomik yetersizlikler çocuğun gelecek eğitsel kaderini belirmemiş olacaktır. Hacıbrahimoğlu, (2017) devletin 0-3 yaş dönemi çocuk ve ailelere erken dönem eğitim destek hizmeti sağlamasının çocuk ve ailenin okula geçiş sürecini kolaylaştıracağını belirtmiştir.

İlkokula ve okumaya hazırlık kavramları ve bu sürecin önemi günümüzde tüm dünya çalışmalarında daha çok yer almaya başlamıştır. Türkiye’de de zorunlu eğitime başlama yaşında yapılan değişiklikler ile ilköğretime hazırlık konusu araştırmacıların

dikkatini daha fazla çekmiştir (Canbulat ve Tuncel, 2012). İlkokula olumlu bir başlangıç yaparak başlama, bilişsel, duygusal ve motor becerilerce hazırlıklı olma eğitim sürecinin nitelikli devamı açısından büyük öneme sahiptir.

Türkiye’de 2012-2013 öğrenim dönemiyle okul öncesi ve ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum sürecini kolaylaştırmak, çocukların sınıf arkadaşları ile tanışıp kaynaşmalarını sağlamak amacıyla eğitim-öğretime bir hafta önce başlanmaktadır. Ancak bu uygulamada istenilen ölçüde kurumlar arası iş birliği, aile katılımı sağlanamadığından verimli bir geçiş uygulaması olarak değerlendirilememektedir (Hacıbrahimoğlu, 2017).

Birleşmiş Milletler yayınlamış olduğu 17 adet Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi arasında “2030 yılına kadar tüm kız ve erkek çocukların nitelikli okul öncesi eğitime erişimlerinin sağlanarak ilköğretime hazır konuma gelmelerinin güvence altına alınmasını” belirtmiştir (AÇEV, 2017).

1.4. İlköğretim Dönemi Eğitim Süreci

Türkiye’deki çocukların bir bölümü okul öncesi eğitim olarak bir bölümü ise okul öncesi eğitim ile hiç tanışmadan doğrudan ilköğretime başlamaktadır (Uzun ve Alat, 2017). Çocuklar gelişimsel ve bireysel özellikleri dikkate alınmadan kimlik yaşına göre 69 aylıkken ilkokula başlamaktadır. Kimi zaman ailelerin isteğiyle bu yaş aşığı çekilerek daha erken yaşlarda da okula başlanabilmektedir. Okula başlayan çocukların gelişimsel özellikleri ve okula hazırbulunuşlukları benzer kabul edilir. Çocuğun okul öncesi eğitim yaşantısına sahip olup olmadığı, bireysel farklılıkları yok sayılarak öğrenim hayatına başlaması okula hazır olmayan çocukların uyum sorunları yaşayarak okula karşı önyargı ve olumsuz duygular geliştirmesine sebebiyet vermektedir (Ekiz ve Ark., 2013). Bununlar beraber yasaya göre 6 yaşında ilköğretime başlanması zorunlu olmasına rağmen kimi aileler zorunlu başlama yaşı hakkında bilgi sahibi olmadığından bazen de çocuğun gelişimini okula başlamaya uygun bulmayarak çocuk 7 yaşına geçinceye kadar beklemektedir. Bu durum bilinçlenme ve farkındalık kampanyasına ihtiyaç duyulduğunu, ayrıca ilköğretime

başlamak için yeterli olgunluk ve gelişmişliğe sahip olmayan çocukların ilköğretime hazırlanması için önce okul öncesi eğitime yönlendirilmesi gerektiğini göstermektedir (UNİCEF, 2011).

Çocuk ilköğretim hayatı ile kurallı ve sistemli bir sürecin içerisine dâhil olur. Evde ebeveynleri tarafından özveriyle yetiştirilen, genel olarak esnek kurallar çerçevesinde bir hayat süren çocuk için bu süreç bir takım uyum sorunlarına sebebiyet verebilmektedir. İlkokul ile beraber çocuğun oyun temelli yaşam döngüsü öğrenmeye evrilmiştir. Okul başarısı, öğrenme, ödev gibi sorumluluklar ilköğretim süreciyle beraber çocuğun hayatına girer. Bu yeni süreç doğal olarak bir takım kaygılara sebebiyet vermektedir.

İlköğretim çocuk için günün büyük kısmını yeni kişilerle geçirdiği ortamdır. İlk defa programlı öğretime dâhil olan çocuk okuma, yazma, aritmetik gibi yeni öğretilerle karşılaşır. Bu nedenle ilköğretime başlamak çocuğun hayatındaki önemli dönüm noktalarındandır (Polat, 2019). Bu süreçte ebeveynlerin çocuktaki kaygı davranışına karşı anlayışlı ve sabırlı yaklaşması, öğretmenle iş birliği kurması, devam eden sorunlarda uzman desteği alması büyük önem taşır. Okula olumlu duygular ile devam eden çocukların öğrenmeye daha açık ve istekli olacakları öngörülmektedir.

1.5. İlkokul Çağı Çocuğunun Gelişim Özellikleri

Okul çağı; çocuğun dış dünyaya açıldığı çevresinin genişlediği bir dönemdir. Çocuk oyun ortamından başarı ve rekabet duygularının önem kazandığı farklı bir çevreye geçiş yapar. Okul çağı çocuğu somut işlemler döneminde olduğundan soyut düşünce tam anlamıyla gelişmemiştir. Bu yaş döneminde çocukların gördüğünü yapmaya eğilimleri yüksektir bu nedenle etrafında olan biteni dikkatlice gözlemler. Hareket kabiliyetleri yüksektir. Öğrenmeye, konuşmaya isteklidir. Kurallara uyum sağlamada zaman zaman zorlansa da genel olarak kurallara uyar. Cinsel kimlik belirginleştiğinden bu yaş grubu çocuklar çoğunlukla kendi cinsiyetinden arkadaşlar seçer. Sosyalleşme, arkadaş ilişkilerine büyük önem verir.

Bu yaş döneminde yeterlilik duygusunun gelişimi büyük öneme sahiptir (Yavuzer, 2003). Yeterlilik duygusunun gelişimi adına çocuğa yaş dönemine uygun yapabileceği sorumlulukların verilmesi, başarılarının pekiştirilmesi, ilgi alanlarına uygun yaşantı deneyimleri sunulması gelişimini destekleyecektir

İlköğretim çağı çocuğu kuralları daha iyi idrak etmekle kalmaz kuralların amaç ve önemini de öğrenir. Kendi özel yaşam deneyimlerinden faydalanarak olayları sebep sonuç ilişkisi içinde değerlendirir (Yavuzer, 2003).

1.6. Eğitim ve Öğrenme

İnsan yaşamını devam ettirebilmek için çevresine uyum sağlamak ve farklı çevrelerde de ihtiyaçlarını karşılamak zorundadır. İnsan bu gelişmeyi ancak öğrenme ile gösterebilir. İnsan yaşamını devam ettirebilmek için çevresindeki olumlu, olumsuz ve etkisiz öğeleri öğrenmek durumundadır (Senemoğlu, 2013). İnsan eğitilebilir ve öğretilebilir gelişimsel yapısı ile diğer canlıların gelişiminden üstündür. Bu beceri sayesinde insan dünyayı yönetmektedir.

Çocuk dünyaya önce içgüdüleri ile uyum sağlar devamında öğrenme süreçleri devreye girer. Okul öncesi dönemde çocuğun doğru öğretilere maruz kalması, bilgi dağarcığının genişlemesi çocuğun geleceğinin aydınlanmasına yardımcı olur. Aile çocuk için eğitim öğretimin gerçekleştiği ilk kurumdur. Farkındalığı yüksek bir aile sağlıklı eğitim öğretim yaşantısı ile çocuğu hayata sağlıklı bir birey olarak hazırlayabilmektedir.

Eğitim öğretim yaşantısı çocuğa problem çözme, esnek düşünme, değişime kolay adaptasyon sağlama, bireysel olarak hayatta kalma, iş birlikçi olma, farklılıklara saygı gösterme, kurallara uyma, duygu ve düşüncelerini çeşitli iletişim yöntemi ile ifade edebilme becerileri kazandırır.

Okul öncesi dönemde çocuğa sunulan eğitimin içeriğinin bilişsel temelli oluşması ile eğitimin etkinliği ve niteliği artırılabilir. Eğitim programı oluşumunda bireysel

farklılık ve ihtiyaçları dikkate alan çoklu öğrenme etkinlikleri planlanmalıdır. Böylece çocuklarda beyin yapısında esneklik sağlanarak öğrenme hızı ve bilişsel kapasitenin geliştirilmesi sağlanacaktır. Bilişsel esneklik kazanmış bireylerin yeni durumlar ve sorunlar karşısında çözüm üretme becerilerinin gelişmiş olduğu söylenebilir (Turhan ve Özbay, 2016).

1.6.1. Yazma Becerilerinin Gelişimi

Yazma becerilerinin gelişimi çocukların resim yapmaya başladığı, kalemle şekiller karaladığı ilk çocukluk deneyimleri ile gelişmeye başlar. Küçük kas gelişimi ile yakından ilgili olan bu becerinin gelişimi için okul öncesi dönemde çizme, boyama, kesme etkinliklerine yer verilmesi gereklidir.

Yazma becerisinin yetkinliğinde görme becerisinin tam gelişim göstermesi, dikkatin toparlanabilmesi, dile ilişkin kavrayış önemli niteliklerdir (Polat, 2011). Bu nedenle sadece küçük kas becerilerinin gelişimi iyi yazı yazabilmek için yeterli değildir. Çocukların dikkat kabiliyetlerinin geliştirilmesi de büyük öneme sahiptir. Okul öncesi dönem ve ilkokul sürecinde boş zaman etkinliklerinin yapboz gibi dikkat oyunları ile zenginleştirilmesi yazı yazma becerisinin gelişimine katkı sağlayacaktır. İlköğretim süreci ile beraber normal gelişim gösteren öğrenciler birinci sınıfın ilk döneminde önce harfleri tanıyarak sonra kelime ve cümleleri öğrenerek yazı yazmayı öğrenirler.

1.6.2. Okuma Becerilerinin Gelişimi

Okuma, görsel sembollerin, sözel veya sözel olmayan ses dizilerine çevrilmesidir (Polat, 2011). Çocukta dil gelişimi okuma becerisinin kazanımında büyük öneme sahiptir. Dil dağarcığı gelişmiş olan çocuklar kulak aşinalığıyla duyduğu kelimeleri daha kolay telaffuz ederek okuyabilmektedir. Erken çocukluk döneminde bilişsel gelişimin desteklenmesi, kelimelerin kümelenmesine sağlayacağı katkı ile okuma becerilerinin gelişimini desteklemektedir. Okuma becerisinin gelişimi için bilişsel

anlamlandırmanın gelişmiş olması gerekmektedir. Bireysel farklılıklar söz konusu olmakla birlikte normal gelişim gösteren çocuklar ilkokul birinci sınıf birinci dönemde harf ve kelimeleri tamamlayarak heceleyerek okumaya başlar.

1.7. Okul Başarısı

Okul başarısı çocuğun hayatında önemli bir alandır. Okul çağı ile beraber çocuk aile ortamından tümüyle farklı bir ortama okul hayatına geçiş yapar. Bu süreçte ailelerin çocuktan öncelikli beklentisi çocuğun ders başarısının iyi olmasıdır. Oysa bu süreçte öncelik çocuğun değişen çevreye uyum sağlaması, sorumluluklarının bilincine varmasıdır. Okul başarısı bu süreçlerin devamında kendiliğinden gelişim gösterir (Yavuzer, 2003).

Okul başarısının, okul öncesi dönem öncesi gelişim gösteren duygusal özelliklere büyük ölçüde bağlı olduğunu kanıtlayan araştırmalar vardır (Yavuzer, 2003). Erken çocukluk dönemi deneyimleri çocuğun öğrenme tutumunu belirleyerek okul başarısına etki göstermektedir. Çocuğun okul öncesi dönemde olumlu yaşantılar geçirmesi becerilerine dair olumlu duygular geliştirmesine böylece özgüveninin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Tam tersi olarak bu dönemdeki olumsuz deneyim ve yaşantılar çocuğun tüm eğitim hayatını olumsuz etkileyerek problemlere sebebiyet verebilmektedir (Can, 2017).

Okul başarısının not ortalaması ile yordanmaması gerekmektedir (Yavuzer, 2003). Çocuğun yaşlılarından daha erken okumayı sökmüş olması ya da daha kolay yazı yazabilmesi her zaman okul başarısının yüksek olduğunu göstermez. Okul çocuğu hayata hazırlayan bir kurum özelliği taşımakta olup bu süreçte özellikle sosyal ve duygusal gelişim çocuğun öğrenmeye aktif katılımını sağlayarak gelecek başarılarının yordanmasında büyük öneme sahiptir. Duygu ve düşüncelerini paylaşan, anlamadığı konuyu soran ve araştıran, gelişime açık aktif bireylerin okul ve hayat başarısının daha iyi olması nihai sonuçtur.

Okul öncesi eğitim yaşantısı ile ilkokula hazırlanan, okula kolay uyum sağlayan, öz değer algısı olumlu, duygusal zekası yüksek, yeni şeyler öğrenmeye istekli olan çocuğun bu doğrultuda okul başarısının da iyi olması öngörülmektedir.

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Okul öncesi eğitimin ilköğretim öğrencilerinin çeşitli gelişim alanlarına ilişkin hem ulusal hem de yerel birçok çalışmaların yapıldığı gözlemlenmektedir. Okul öncesi eğitimin çocuk gelişimindeki öneminde gözlemlenen bilinçlenmeye paralel olarak, okul öncesi eğitim ve ilköğretim başarıları konulu yapılan çalışmaların sayısında da artış gözlemlenmektedir.

2.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Tehci (2018) erken çocukluk eğitiminin ilk okuma ve yazmaya etkisini incelediği çalışmasında 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Erzurum ilindeki milli eğitime bağlı devlet okullarında öğrenim gören okul öncesi eğitimi almış ve okul öncesi eğitim almamış toplam 116 birinci sınıf öğrencisine ‘ilk okuma ve ilk yazma ölçeği’ uygulanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda okul öncesi eğitim alan öğrencilerin okul öncesi eğitim almadan okula başlayan öğrencilerine kıyasla okuma ve yazma dersinde daha başarılı olduğu sonucuna varılmıştır.

Kırık (2011) okul öncesi eğitimin ilköğretimdeki başarıya etkisine ilişkin öğretmen görüşlerini incelediği çalışmasında 2010–2011 öğretim dönemi Diyarbakır ilinde çalışan 310 sınıf öğretmenine 37 sorudan oluşan öğretmen görüşlerinin belirlendiği çalışması sonucunda; öğretmen görüşleri ışığında okul öncesi eğitim alan öğrencilerin ilköğretim başarısının daha iyi olduğu sonucuna varıldığı görülmüştür.

Akçum (2005) 5-6 yaş çocuklarının yaratıcılık ve öğrenime hazır oluş düzeylerine okul öncesi eğitiminin etkisinin incelediği çalışmasında 2003-2004 eğitim öğretim yılında Konya İli Doğanhisar ilçesinde yaşayan 60-72 aylık 100 çocuk araştırmaya dahil etmiştir. Araştırmaya katılan 100 çocuktan 50’si okul öncesi eğitim almış 50’si okul öncesi eğitim ile hiç tanışmamıştır. Yapılan çalışma kapsamında “Kişisel Bilgi Formu”, “Torrance Yaratıcı Düşünme Testi” ve “Metropolitan Olgunluk Testi” 100 çocuğa uygulanmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi eğitimin çocukların

yaratıcılık ve öğrenmeye hazır oluş düzeylerine katkı sağladığı, yaratıcılık düzeyindeki artışın öğrenime hazır olma düzeyine de anlamlı katkıda bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Dağlı (2007) okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin Türkçe ve Matematik dersine etkisini incelemiş olduğu çalışmada, 2005–2006 öğretim dönemi Konya ilinde devlet okulunda öğrenim gören 300 birinci sınıf öğrencisi ile yapmış olduğu çalışmada 2005–2006 eğitim-öğretim yılındaki okul kayıtlarından elde edilerek veriler; okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerin ailelerine ilişkin bilgi formları ile ilköğretim birinci sınıfta Türkçe ve Matematik derslerinden aldıkları I. ve II. dönem notlarının ortalaması sonucu oluşan yılsonu akademik başarı notları olmak üzere iki bölümden veriler toplanmıştır. Öğrencinin karne notları, “Derslerdeki Başarılar” ve “Davranış Gelişimi” olmak üzere iki ayrı bölümde sunulmaktadır. Davranış Gelişimi notlarının, akademik başarıya matematiksel olarak bir etkide bulunmaması nedeni ile araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Araştırma sonucunda ; okul öncesi eğitim alan ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin Türkçe ve Matematik derslerinde akademik açıdan daha başarılı olduğu, okul öncesi eğitimin öğrenci başarısını arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kırca (2007) okul öncesi eğitiminin ilköğretim birinci sınıf çocuklarının okula hazır bulunuşluklarına ve okuma yazmaya hazırlık becerileri üzerindeki etkisi incelemiştir. Araştırma 2005-2006 öğretim dönemi Ankara ilinde öğrenim gören 170 çocuk ve araştırmaya katılan çocukların ebeveynleri ile yapılmıştır. Çocukların okuma yazmaya hazırlık becerileri “Metropolitan Okula Hazırlık Testi Altıncı Versiyon” ile ailelerin demografik özellikleri, sosyo ekonomik, sosyo kültürel ortamı ve çocuğun kültürel ortamdan yararlanma olanakları ise, “Aile Anket Formu” ile değerlendirilmiştir. Yapılan çalışma okul öncesi eğitimin çocukların okuma yazmaya gelişimlerine ve okul hazırbulunuşluğunu olumlu katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Topçu (2012) okul öncesi eğitimin birinci sınıf öğrencilerinin okul uyumu ve Türkçe dil becerilerine etkisini incelemiş olduğu çalışmada araştırmanın evrenini, 2010-2011

öğretim dönemi Diyarbakır Kocaköy ilçesinde ilköğretim birinci sınıfa devam eden çocuklar oluşturmaktadır.

Araştırmaya okul öncesi eğitimi alan 134 çocuğun tamamı ve okul öncesi eğitimi almayan, birinci sınıfa devam eden 71 çocuğun tamamı ve öğrencilerin öğretmenleri dahil edilmiştir. Araştırmada “Okuma Yazma Becerisi Ölçekleri”, “Okul Uyumu Öğretmen Değerlendirme Ölçeği” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Öğrencilerin ailelerinin kişisel bilgileri “ Kişisel Bilgi Formu” ile öğrenilmiştir. Araştırma sonucunda okul öncesi eğitimin okula uyumu kolaylaştırdığı, Türkçe dil becerilerine de olumlu katkı sağladığı sonucuna varılmıştır.

Karaaslan (2012) okul öncesi eğitimin ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin duygularını tanıma ve ifade etme becerisine etkisini incelemiş olduğu çalışmada araştırma Konya ili Karatay, Meram ve Selçuk ilçelerinde resmi ilköğretim birinci sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmaya 400 okul öncesi eğitim almış 400 okul öncesi eğitim almamış 800 öğrenci katılmıştır. Yapılan araştırmada veriler; “Duyguları Tarama Testi”, “ Duyguları İfade Etme Testi”, “Kişisel Bilgi Formu” kullanılarak toplanmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi eğitim almış öğrencilerin almayanlara oranla duygularını tanıma ve ifade etme becerilerinin daha gelişmiş olduğu sonucuna varılmıştır..

Akbuğa (2018) okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlık düzeyinin okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerince değerlendirmesini ele aldığı nitel çalışması Kayseri ilinde görev yapan öğretmenlerle yapılmıştır. Çalışma grubu beş yıldan fazla görev yapmış 29 okul öncesi öğretmeni ve 4+4+4 eğitim sisteminde birinci sınıf öğrencilerini okutmuş 24 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Veriler görüşme formları aracılığı ile birebir görüşülerek toplanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda okul öncesi eğitimin çocuklara en büyük katkısının kendini ifade etmeyi öğretmesi olduğu sonucuna varılmıştır. Özellikle okul dışında Türkçe kullanılmayan kısıtlı ve şivenin çok kullanıldığı bölgelerde okul öncesi eğitim Türkçenin doğru ve düzgün öğrenilip konuşulmasında büyük önem taşımaktadır.

2.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Woldehanna (2016) okul öncesi eğitimde kamu yatırımı sağlamanın önemini belirlemek amacı ile Ethiopia Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü ve Oxford Üniversitesi işbirliği ile 2002, 2006 ve 2009 yılında Ethiopia’da 5 farklı ana bölge ve 20 farklı alanda toplam 12000 çocuk üzerinde 3 zaman diliminde yapmış olduğu çalışmasında (bebeklik, erken çocukluk ve ilkokul dönemi) 1, 5 ve 8 yaş çocukların gelişimlerini Peckbody Resim Kelime Testi ve Ölçme-Miktar Matematik Testi ile değerlendirmiş verilerin değerlendirilmesinde çocuk ve ailenin genel özellikleri de dikkate alınmıştır. Çalışma sonucunda; ailelerin sosyo- ekonomik kaynaklarının okul öncesi dönem çocuklarının eğitim hayatını büyük ölçüde etkilediği, coğrafi koşulların da okul öncesi eğitime katılım oranına büyük katkı sağladığı, kırsal kesimlerde okul öncesi eğitime katılımın oldukça düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi dönem kazanımlarının etkisini ileri yaşam dönemlerinde de sürdürdüğü, ailenin sosyo-ekonomik kaynakları ve yaşanılan yerin coğrafi özelliklerinin çocuğun bilişsel performansı üzerinde büyük öneme sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tüm bu sonuçlara rağmen okul öncesi yatırımların Ethiopia’da özel sektör ile sınırlı kaldığı bunun da fakir ve zengin çocuklar arasında eşitsizliği arttırdığı sonucuna varılarak eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için okul öncesi eğitimin kamulaştırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Ansari (2018) okul öncesi eğitimin kısa ve uzun vadeli akademik ve psikososyal yararlarını belirlemek amacıyla yapmış olduğu çalışmasında anaokulundan 8. Sınıfa kadar 21.000 çocuğun ECLS-K 1998 Cohort’tan alınmış verilerine göre 6 aşamada değerlendirmiştir. Değerlendirmeler; anaokulu kış dönemi, anaokulu bahar dönemi, 1. Sınıf bahar dönemi, 3. Sınıf bahar dönemi, 5. Sınıf bahar dönemi ve 8. Sınıf bahar döneminde her aşamada çocukların aile ve öğretmenlerinden bilgiler toplanmıştır. Yapılan çalışma 4 yaşından itibaren okul öncesi eğitime katılan çocukların akademik başarılarının ileri taşındığı, okul öncesi eğitime yapılan yatırımların çocukların uzun vadeli yararına olanak sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Boarde, Radl ve Salazar (2017) okul öncesi eğitimde eşitlik, okuma becerilerinin gelişiminde kaynak eşitsizliğini belirlemek için ülkeler arası yapmış olduğu çalışmada okul öncesi eğitimin ülkeler arası öğrenme sonuçlarına yansıyan sosyal farklılıkları ne derecede azaltabileceği incelenmiştir. Çalışmada çocukların okul öncesi eğitime katılmalarının yararlarının ailelerin eğitim geçmişleri ve erken çocukluk eğitimi boyunca pedagojik açıdan katılım sağlamaları gibi diğer etkenlere bağlı olup olmadığına odaklanılmıştır. 4. Sınıf öğrencileri arasında standart okur yazarlık ölçeği sağlayan “2011 Uluslararası Okur Yazarlık Çalışması ” kullanılmıştır. Örneklem, 28 gelişmiş ülkeden 119.008 kişiden bilgi içermektedir. Sunulan kanıtlar çoğu durumda okul öncesi eğitimin gözle görünür bir şekilde faydalı olduğunu doğrulamaktadır ayrıca bu faydaların daha katılımcı olan veya daha eğitilmiş olan aileler için daha az olduğunu göstermektedir. Tamamlayıcı olmaktan ziyade, ebeveyn katılımının ve ebeveyn eğitiminin çocukların yeteneklerini ortaya çıkarma işlevlerinde okul öncesi eğitimin yerine geçtiği görünmektedir. Bu minvalde okul öncesi eğitimde başarının sosyal eşitsizlikleri azalttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Johnson, Finch ve Phillips (2019) kamu tarafından finanse edilen okul öncesi okulları ile düşük gelirli çocukların anaokula hazırbulunuşluk düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemiş olduğu çalışmada kamu tarafından finanse edilen merkezi sistemdeki okul öncesi programların düşük gelirli çocukların anaokuluna hazırlıklıkta erken bilişsel ve sosyal duygusal becerilerini geliştirmek için dizayn edildiği ; U. S. Federal Head Start Programı ve devlet tarafından finanse edilen kamu okulları tabanlı olan anaokulu öncesi (pre-k) programları düşük gelirli çocukların deneyimleyebildiği başlıca iki merkez odaklı kamu kaynaklı finanse edilen okul öncesi okullar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kanıtlar, genel olarak bu programların düşük gelirli çocukların bilişsel ve sosyal-duygusal yeteneklerini arttırdığını gösterse de programlara katılmanın faydaları, zor mizaçlı düşük gelirli çocuklar için farklılık gösterip göstermediği keşfedilmemiştir. Erken Çocukluk Boylamsal Çalışmasından – Doğum Grubu (ECLS-B) Ulusal temsili düşük gelirli çocuk örneği kullanılmıştır (N~3.000) bu çalışma kamusal okul öncesi katılımı ile çocukların anaokulundaki bilişsel ve sosyal-duygusal yetenekleri arasındaki ilişkilerin zor mizaç durumlarıyla yönetilip yönetilmediğini test etmektedir. Sonuçlar, kamusal okul öncesi okulların

faydalarının çocukların anaokulundaki bilişsel ve sosyal-duygusal yeteneklerinin çocuğun mizacı tarafından yönetildiğine dair zayıf kanıt göstermektedir. Okul odaklı okul öncesi sadece zor mizaçlı çocuklar için önemli derecede aile bakımına göre daha iyi okuma becerileri ile ilişkilendirilmiştir. Ayrıca zor mizaçlı çocuklar için Head Start aile bakımına göre öğrenmeyi önemli derecede olumlu sonuçlandırdığı sonucu ile ilişkilendirilmiştir.

Sklva (1994) çocuk gelişimi üzerine okulun etkisini araştırdığı çalışmasında okulun çocuğun eğitim başarısı, okuma yazma , matematik becerisi ve bilimsel bilgi edinimi üzerine direk etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu temel bilgilerin daha sonraki coğrafya, fizik ve yabancı diller gibi derslerin temelini oluşturduğu formel eğitim niteliklerinin çocuğun yüksek eğitime veya işe girmesi için anahtar rol oynadığı belirlenmiştir. Bu seçmeli araştırma, okulun çocuğun gelişimi üzerindeki direk ve indirek etkilerinin kanıtlarını gözden geçirmiştir. Çalışma okul öncesi eğitimin çocukların akademik başarısı , sosyal davranışları ve bilişsel gelişimleri üzerindeki etkilerini incelemektedir. Deneysel çalışmalar, özellikle okul öncesi eğitimin etkilerini açıkça göstermiştir. Yüksek kalitede, aktif öğrenme sağlayan okul öncesi programları ölçülebilir ve uygun maliyetli olan kalıcı ve sürekli faydalar sağlamaktadır. En güçlü çalışmalara katılan araştırmacılar, ‘okula bağlılığın’ erken entelektüel kazanımlar ve daha sonraki yetişkinlikteki eğitimsel ve toplumsal sonuçlar arasındaki önemli bir aracı olduğunu belirtmektedir. Okula bağlılığın okul başarısıyla yakından ilgili olduğu ve direk olarak okul öncesi eğitimden etkilendiği görülmektedir. Okul öncesi eğitim ve bağlılık arasındaki direk ilişki, okul öncesi eğitimin direk etkilerinin bilişsel olmasının yanında güdüsel olduğunu göstermektedir. Okula bağlılığın okul başarısına bir cevap olarak başladığı varsayılmaktadır. Ayrıca yeni çalışmaların akademik başarının yanı sıra sosyal sorumluluğu geliştirme potansiyeli olduğu için işbirlikçi öğrenmeye çalışmanın akıllıca olduğunu ifade etmektedir. Bunlara ek olarak, okullaşmanın çocukları farklı yaşlarda farklı şekillerde etkilediğine dair birtakım kanıtların mevcudiyeti belirtilmiştir. Sonuç olarak bu incelemeden iki güçlü tema ortaya çıkmıştır. Birincisi okulun etkisi potansiyel olarak çok büyüktür, özellikle okullar etkili okul literatüründe belirtilen öğretme stratejileri ve yönetim tarafından karakterize

olduğunda daha belirgindir. İkincisi, okullaşmanın birçok etkisi indirek olarak ortaya çıkmaktadır; örneğin öğrencinin bilişsel ve güdüsel değişimi ve gelişmesi yoluyla dolaylı olarak görülmektedir. Sosyal sorumluluk bunların içinde en önemli olanlardan bir tanesi olabilir ve yüksek kapsamlı boylamsal değerlendirmeden destek alır. Bu çalışma başarılı ve başarısız eğitim kariyerlerini takip eden öğrencilerin direk ve indirek yolları keşfetmek için birkaç araştırmayı incelemiştir. Okulun, öğrencilerin benlik kavramını, hedeflerini, başarı ve sosyal sorumluluk alanındaki inançlarını değiştirdiğinde sadece bir sonraki eğitimleri için değil aynı zamanda iş hayatı ve yetişkinlik döneminde topluma katılımına da güçlü etki uyguladığı sonucuna ulaşılmıştır.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, evren ve örneklem özellikleri, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve analiz sürecine yönelik detaylı bilgiler sunulacaktır.

3.1. Araştırmanın Amacı ve Modeli

Bu çalışma İstanbul Kağıthane ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilkokullarda çalışan sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin ilkokul öğrencilerinin akademik becerilerine katkısına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla yapılan nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli bir araştırmadır. Araştırmanın amacı İstanbul Kağıthane'de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ilkokullarda eğitim veren ilkokul öğretmenlerinin; okul öncesi eğitiminin ilkokul öğrencilerinin akademik gelişimlerine katkısına yönelik düşüncelerini saptamaktır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar dönemi İstanbul ili Kağıthane ilçesinde bulunan 28 devlet 8 özel olmak üzere toplam 36 ilkokulda görevli 1112 ilkokul öğretmeninden oluşmaktadır. Evrendeki sayısal verilere Kağıthane İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü İstatistik biriminden ulaşılmıştır. Örneklem seçme yöntemi olarak Basit Rastal Örnekleme kullanılmıştır. Örneklem hesaplamasına göre 1112 olan evrenimizin örnekleme 286 olarak bulunmuştur. Gönüllülük esasına dayalı çalışmaya 288 ilkokul öğretmeni (sınıf öğretmenleri ve branş öğretmenleri) katılım göstermiştir. Çalışmaya katılan öğretmenlerden Edebiyat ve Türk Dili Edebiyatı gibi bölümlerden mezun olup ücretli sınıf öğretmenliği yapan öğretmenler diğer branşlar kategorisinden analiz edilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Veriler iki araç yardımıyla toplanmıştır. Bu araçlardan ilki “Genel Bilgi Formu” diğeri ise Kunuk (2015) tarafından geliştirilen “Okul Öncesi Eğitimin Başarıya Etkisinin Araştırılması” ölçeğidir.

3.3.1. Genel Bilgi Formu

Genel bilgi formu gönüllü katılımcıların cinsiyet, öğrenim durumu, mezun olunan eğitim kurumu, görev yapılan okul türü, branş türü, görev yapılan sınıf ve mesleki kıdem bilgilerinin yer aldığı 7 sorudan oluşmaktadır.

3.3.2. Okul Öncesi Eğitimin Başarıya Etkisinin Araştırılması Ölçeği

Araştırmada kullanılan “Okul Öncesi Eğitiminin Başarıya Etkisinin Araştırılması Ölçeği” Kunuk (2015) tarafından geliştirilmiş olup ilkökul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alan ve almayan öğrencilerinin akademik başarılarına yönelik düşüncelerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Kullanılan ölçek 1-5 puan arası puanlanabilen likert tipi ölçektir. Ölçek 28 maddeden oluşmaktadır. “Tamamen Katılıyorum (5)” ile “Kesinlikle Katılmıyorum (1)” seçenekleri arasında puanlama yapılmıştır. “Kendini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar”, “Konuşmada beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar”, “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar”, “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür”, “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler”, “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler”, “Dikkat eksikliği sorunu daha fazla yaşamaktadırlar” negatif ifadelerdir. Negatif ifadeler ölçek ifadelerine katılım dağılımı belirlenen ham veri puanlamasında ters çevrilmeden pozitif puanlanmıştır. Öğretmenlerin ölçek ifadelerine katılım düzeyi öğretmenlerin; cinsiyet, öğrenim durumu, mezun olunan eğitim kurumu, görev yapılan okul türü, branş türü, görev yapılan sınıf ve mesleki kıdem bilgilerine göre analiz edilirken negatif ifadeler ters puanlama yöntemi ile hesaplanmıştır.

Ölçeğin Güvenilirliği;

Cronbach's Alpha	Madde sayısı
0,938	28

Cronbach's alfa katsayısının 0-1 arasında değiştiği, değerlendirme kriterlerine göre “0.00 < 0.40 ise ölçek güvenilir değil, 0.40 < 0.60 ise ölçek düşük güvenilirlikte, 0.60 < 0.80 ise ölçek oldukça güvenilir ve 0.80 < 1.00 ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçek” olarak değerlendirildiği ifade edilmektedir (Tavşancıl, 2005).

Güvenilirlik katsayısı 0,938 olarak hesaplanmıştır. Ölçek güvenilirliği çok yüksektir.

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırmaya başlamadan önce Kunut (2015) tarafından geliştirilen Okul Öncesi Eğitiminin Başarıya Etkisinin Araştırılması Ölçeğini kullanmak üzere gerekli izin geliştirici ile iletişim sağlanarak alınmıştır (Ek-3). Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulu'ndan gerekli izinler (Ek-1) alındıktan sonra öğretmenlerden ölçek ve kişisel bilgi formu ile bilgilerin toplanabilmesi için İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden (Ek-5) izin alınmıştır. İzinler alındıktan sonra 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar döneminde okullara gidilerek okul idarecileri bilgisi dahilinde gönüllü olmayı kabul eden ilkokul öğretmenlerine çalışmanın amacı anlatılmış, gönüllü olmayı kabul eden ilkokul öğretmenlerinin yazılı ve sözlü onamları alınarak veriler toplanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Veriler madde madde analiz edilmiş olup SPSS 25 programı ve %93 güven düzeyi ile çalışma sağlanmıştır. Yapılan çalışmada kaynak çalışma da referans alınarak ters tekniklerinden bağımsız gruplar t testi, ANOVA testi kullanılmıştır. Çalışmada ölçek ifadelerine katılım düzeylerinde demografik değişkenlere göre farklılaşma bağımsız gruplar t ve ANOVA testi ile analiz edilmiştir. Anlamlı farklılık bulunan değişkenlerde çoklu karşılaştırma; homojen varyanslarda LSD çoklu karşılaştırma yöntemi kullanılarak, homojen olmayan varyanslarda Tamhane çoklu karşılaştırma yöntemi kullanılarak analiz yapılmıştır.

3.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma yöntemsel bazı özellikler açısından sınırlıdır. Bu sınırlılık durumları şu şekildedir. Bu araştırma;

- Örneklem sayısı bakımından sınırlıdır
- İlköğretim öğretmenleri ile sınırlıdır
- Örneklemin seçildiği il olan İstanbul ili Kağıthane ilçesi ile sınırlıdır
- Kullanılan kişisel bilgi formu ve Okul Öncesi Eğitimin Başarıya Etkisinin Araştırılması Ölçeği ile elde edilen verilerle sınırlıdır.

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırma sorularına yönelik olarak elde edilen analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

Bu çalışmanın amacı İstanbul ili Kağıthane ilçesindeki ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin ilkokul öğrencilerinin akademik gelişimine yönelik düşüncelerinin belirlenmesidir. Bu çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır:

- Araştırmaya katılan öğretmenlerin okul öncesi eğitim alan ilkokul öğrencilerinin akademik gelişimlerine yönelik düşünceleri nasıl dağılım göstermektedir?
- Araştırmaya katılan ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alan ve almayan öğrencilerine yönelik görüşlerinin öğretmenlerin cinsiyetine göre anlamlı farklılığı var mıdır?
- Araştırmaya katılan ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alan ve almayan öğrencilerine yönelik görüşlerinin öğretmenlerin öğrenim durumuna göre anlamlı farklılığı var mıdır?
- Araştırmaya katılan ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alan ve almayan öğrencilerine yönelik görüşlerinin öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre anlamlı farklılığı var mıdır?
- Araştırmaya katılan ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alan ve almayan öğrencilerine yönelik görüşlerinin öğretmenlerin görev yaptığı okul türüne göre anlamlı farklılığı var mıdır?
- Araştırmaya katılan ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alan ve almayan öğrencilerine yönelik görüşlerinin öğretmenlerin branş türüne göre anlamlı farklılığı var mıdır?
- Araştırmaya katılan ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alan ve almayan öğrencilerine yönelik görüşlerinin öğretmenlerin görev yaptığı sınıfa göre anlamlı farklılığı var mıdır?

- Araştırmaya katılan ilkökul öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi alan ve almayan öğrencilerine yönelik görüşlerinin öğretmenlerin mesleki kıdemine göre anlamlı farklılığı var mıdır?

Tablo 4. 1. Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

		n	%
Cinsiyet	Kadın	212	73,6
	Erkek	76	26,4
Öğrenim durumu	Ön lisans	23	8
	Lisans	231	80,2
	Yüksek Lisans	32	11,1
	Doktora	2	0,7
Mezun olunan eğitim kurumu	Öğretmen okulu	4	1,4
	Eğitim enstitüsü	12	4,2
	Eğitim fakültesi	203	70,5
	Diğer	69	24
Görev yapılan okul türü	Özel okul	41	14,2
	Devlet Okulu	247	85,8
Branş türü	Sınıf öğretmeni	266	92,3
	Diğer	22	7,7
Diğer branşlar	Almanca öğretmeni	1	5,6
	Edebiyat	1	5,6
	Felsefe	1	5,6
	Fen bilimleri öğretmeni	1	5,6
	İngilizce	7	38,9
	Matematik	1	5,6
	Müzik öğretmeni	1	5,6
	Sosyoloji	1	5,6
	Türk dili ve edebiyat öğretmeni	2	11,1
	Türkçe öğretmeni	1	5,6
Görev yapılan sınıf	İlkokul (1.sınıf)	67	23,3
	İlkokul (2.sınıf)	75	26
	İlkokul (3.sınıf)	70	24,3
	İlkokul (4.sınıf)	76	26,4
Mesleki kıdem	0-5 yıl	67	23,3

6-10 yıl	51	17,7
11-15 yıl	49	17
16-20 yıl	46	16
21 yıl üstü	75	26

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %73,6'sı kadın, %26,4'ü erkektir. Öğretmenlerin %80,2'si lisans, %11,1'i yüksek lisans, %8'i ise ön lisans mezunudur. Öğretmenlerin %70,5'i eğitim fakültesinden, %24'ü diğer eğitim kurumlarından, %4,2'si eğitim enstitüsünden %1,4'ü öğretmen okulundan mezun olmuştur. Çalışmaya katılan öğretmenlerin %85,8'i devlet okulunda, %14,2'si özel okulda görev yapmaktadır. Öğretmenlerin %92'si sınıf öğretmeni, %8'i diğer branşlarda görev yapmaktadır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin %26,4'ü 4. sınıf okutmakta, %26,0'sı 21 yıl ve üstü süredir çalışmaktadır.

Tablo 4.2. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.	0,7	3,1	3,1	31,3	61,8	4,50	0,77

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,5).

Tablo 4.3. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.	0,7	3,5	2,1	38,2	55,6	4,44	0,76

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,4).

Tablo 4.4. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.	29,9	53,5	5,6	4,9	6,3	2,04	1,06

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” ifadesine katılım düzeyi düşüktür (2,0).

Tablo 4.5. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.	0,7	4,2	6,6	47,9	40,6	4,24	0,80

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,2).

Tablo 4.6. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.	0,7	4,5	11,5	47,6	35,8	4,13	0,84

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,13).

Tablo 4.7. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.	0,3	3,8	9,4	52,4	34,0	4,16	0,77

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,16).

Tablo 4.8. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.	22,9	55,2	9,0	8,7	4,2	2,16	1,01

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” ifadesine katılım düzeyi düşüktür (2,16).

Tablo 4.9. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.	0,7	6,6	5,9	49,0	37,8	4,17	0,86

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,17).

Tablo 4.10. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıdırlar.	0,7	3,5	6,3	53,1	36,5	4,21	0,77

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,21).

Tablo 4.11. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.	0,7	3,1	3,8	49,3	43,1	4,31	0,75

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,31).

Tablo 4.12. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar.	0,7	2,8	3,8	50,3	42,4	4,31	0,74

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,31).

Tablo 4.13. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.	1,0	5,2	6,9	49,3	37,5	4,17	0,85

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,17).

Tablo 4.14. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.	15,6	46,5	28,5	5,9	3,5	2,35	0,93

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” ifadesine katılım düzeyi düşüktür (2,35).

Tablo 4.15. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.	3,1	10,4	16,3	38,9	31,3	3,85	1,07

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (3,85).

Tablo 4.16. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.	26,7	52,8	5,6	10,8	4,2	2,13	1,06

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” ifadesine katılım düzeyi düşüktür (2,13).

Tablo 4.17. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.	25,0	60,4	6,6	4,9	3,1	2,01	0,89

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” ifadesine katılım düzeyi düşüktür (2,01).

Tablo 4.18. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.	4,2	3,5	6,3	45,5	40,6	4,15	0,98

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,15).

Tablo 4.19. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.	20,5	46,2	24,7	4,9	3,8	2,25	0,96

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” ifadesine katılım düzeyi düşüktür (2,25).

Tablo 4.20. Öğretmenlerin “Anlamli ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Anlamli ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.	2,1	4,9	11,1	51,7	30,2	4,03	0,89

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Anlamli ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,03).

Tablo 4.21. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.	2,8	9,4	23,3	41,7	22,9	3,73	1,01

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (3,73).

Tablo 4.22. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Akıcı okumada daha başarılıdırlar.	2,8	9,7	23,3	41,0	23,3	3,72	1,02

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (3,72).

Tablo 4.23. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.	18,1	51,7	20,8	6,6	2,8	2,24	0,92

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” ifadesine katılım düzeyi düşüktür (2,24).

Tablo 4.24. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.	2,1	11,1	16,0	43,1	27,8	3,83	1,02

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (3,83).

Tablo 4.25. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.	1,0	3,8	4,9	48,3	42,0	4,26	0,80

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,26).

Tablo 4.26. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.	1,4	3,5	8,7	53,1	33,3	4,14	0,82

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,14).

Tablo 4.27. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.	1,0	3,5	3,8	56,9	34,7	4,21	0,76

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,21).

Tablo 4.28. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	1,4	4,9	12,8	47,9	33,0	4,06	0,88

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (4,06).

Tablo 4.29. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” İfadesine Katılım Düzeyleri

%	1	2	3	4	5	Ortalama	Std. Sapma
Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.	1,4	10,4	20,1	41,7	26,4	3,81	0,99

1:Kesinlikle katılmıyorum,...,5:Kesinlikle katılıyorum

Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” ifadesine katılım düzeyi yüksektir (3,81).

Cinsiyet Değişkeni Analizlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.30. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.	Kadın	212	4,47	0,81	1,178
	Erkek	76	4,59	0,64	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,240 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılığın olmadığı, erkek öğretmenlerin 4,59 ortalama puan ifadeye daha fazla katılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.31. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.	Kadın 212	4,45	0,74	0,311	0,756
	Erkek 76	4,42	0,84		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,756 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılığın olmadığı, 4,45 ortalama puan ile kadın öğretmenlerin ifadeye daha çok sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.32. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.	Kadın 212	3,97	1,04	0,358	0,720
	Erkek 76	3,92	1,09		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

P=0,720 bulunmuş olup kadın ve erkek ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, kadın öğretmenlerin 3,97 ortalama puan ile ifadeye erkek öğretmenlerden daha fazla katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.33. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.	Kadın 212	4,22	0,82	0,673	0,501
	Erkek 76	4,29	0,76		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

P=0,501 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, erkek öğretmenlerin 4,29 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.34. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.	Kadın	212	4,09	1,436	0,152
	Erkek	76	4,25		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,151 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılığın olmadığı, erkek öğretmenlerin 4,25 ortalama puan ifadeye kadın öğretmenlerden daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.35. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.	Kadın	212	4,17	0,197	0,844
	Erkek	76	4,14		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,844 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, kadın öğretmenlerin 4,17 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.36. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.	Kadın	212	3,90	1,455	0,149
	Erkek	76	3,68		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,149 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, kadın öğretmenlerin 3,90 ortalama puan ile ifadeye erkek öğretmenlere oranla daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.37. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.	Kadın	212	4,16	0,87	-0,207	0,836
	Erkek	76	4,18	0,84		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,836 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, erkek öğretmenlerin 4,18 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.38. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplamada daha başarılıdırlar.	Kadın	212	4,19	0,78	-	0,496
	Erkek	76	4,26	0,72		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,496 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, erkek öğretmenlerin 4,26 ortalama puan ile ifadeye kadın öğretmenlere oranla daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.39. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.	Kadın	212	4,30	0,77	-	0,655
	Erkek	76	4,34	0,68		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,655 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, erkek öğretmenlerin 4,34 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.40. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.	Kadın	212	4,30	0,75	- 0,275	0,784
	Erkek	76	4,33	0,70		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,784 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, erkek öğretmenlerin 4,33 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.41. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.	Kadın	212	4,17	0,84	0,146	0,884
	Erkek	76	4,16	0,86		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,884 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, kadın öğretmenlerin 4,17 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.42. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.	Kadın	212	3,66	0,92	0,193	0,847
	Erkek	76	3,63	0,96		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,847 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı kadın öğretmenlerin 3,66 ortalama puan ile ifadeye erkek öğretmenlere göre daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.43. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.	Kadın	212	3,88	0,795	0,428
	Erkek	76	3,76		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,428 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, kadın öğretmenlerin 3,88 ortalama puan ile ifadeye daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.44. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.	Kadın	212	3,88	0,156	0,876
	Erkek	76	3,86		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,876 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, kadın öğretmenlerin 3,88 ortalama puan ile ifadeye erkek öğretmenlerden daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.45. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.	Kadın	212	4,01	0,670	0,503
	Erkek	76	3,93		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,503 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılığın olmadığı, kadın öğretmenlerin 4,01 ortalama puan ile ifadeye erkek öğretmenlerden daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.46. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.	Kadın	212	4,10	1,01	- 1,316	0,189
	Erkek	76	4,28	0,89		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,189 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık olmadığı, erkek öğretmenlerin 4,28 ortalama puan ile ifadeye daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.47. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.	Kadın	212	3,76	0,99	0,379	0,705
	Erkek	76	3,71	0,91		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,705 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık olmadığı, kadın öğretmenlerin 3,76 ortalama puan ile ifadeye erkek öğretmenlerden daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.48. Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.	Kadın	212	4,01	0,93	- 0,692	0,489
	Erkek	76	4,09	0,79		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,489 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık olmadığı, erkek öğretmenlerin 4,09 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.49. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdırlar.	Kadın	212	3,69	1,02	-0,908	0,364
	Erkek	76	3,82	0,96		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

P=0,364 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, erkek öğretmenlerin 3,82 ortalama puan ile ifadeye çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.50. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Akıcı okumada daha başarılıdırlar.	Kadın	212	3,67	1,03	-1,466	0,144
	Erkek	76	3,87	0,96		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

P=0,144 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı erkek öğretmenlerin 3,87 puan ortalaması ile ifadeye çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.51. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.	Kadın	212	3,75	0,91	-0,359	0,720
	Erkek	76	3,79	0,96		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,720 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, erkek öğretmenlerin 3,79 ortalama puan ile ifadeye kadın öğretmenlerden daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.52. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.	Kadın	212	3,90	0,93	1,540	0,126
	Erkek	76	3,66	1,23		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,126 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, kadın öğretmenlerin 3,90 ortalama puan ile ifadeye daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.53. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.	Kadın	212	4,26	0,81	0,009	0,993
	Erkek	76	4,26	0,79		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,993 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, hem kadın hem de erkek öğretmenlerin puan ortalamalarının eşit olduğu, her iki cinsten öğretmenin ifadeye eşit düzeyde katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.54. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.	Kadın	212	4,17	0,81	1,194	0,234
	Erkek	76	4,04	0,82		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

P=0,234 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı kadın öğretmenlerin 4,17 puan ortalaması ile ifadeye daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.55. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.	Kadın	212	4,18	0,78	-
	Erkek	76	4,28	0,70	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,364 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, erkek öğretmenlerin 4,28 puan ortalaması ile ifadeye daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.56. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	Kadın	212	4,06	0,88	-
	Erkek	76	4,08	0,89	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,850 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, erkek öğretmenlerin 4,08 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.57. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	Kadın	212	4,06	0,88	-
	Erkek	76	4,08	0,89	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,850 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, erkek öğretmenlerin 4,08 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.58. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Cinsiyete göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.	Kadın	212	3,80	1,00	-0,304	0,761
	Erkek	76	3,84	0,95		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,761 bulunmuş olup kadın ve erkek öğretmenlerin ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, erkek öğretmenlerin 3,84 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrenim Durumu Değişkeni Analizlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.59. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.	Ön lisans	23	4,43	1,04	0,113	0,893
	Lisans	231	4,51	0,76		
	Lisans üstü	34	4,53	0,61		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,893 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerinin lisans ve ön lisans mezunu öğretmenlere oranlar 4,53 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.60. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.	Ön lisans	23	4,39	1,03	0,076	0,927
	Lisans	231	4,45	0,74		
	Lisans üstü	34	4,47	0,71		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,927$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerinin lisans ve ön lisans mezunu öğretmenlere oranla 4,47 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.61. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.	Ön lisans	23	3,70	1,36	2,118	0,122
	Lisans	231	4,02	0,98		
	Lisans üstü	34	3,71	1,29		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,122$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans mezunu öğretmenlerin; 4,02 ortalama puan ile ön lisans ve lisans üstü mezun öğretmenlere oranla ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.62. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.	Ön lisans	23	4,30	0,97	0,212	0,809
	Lisans	231	4,22	0,80		
	Lisans üstü	34	4,29	0,76		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,809$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, ön lisans mezunu öğretmenlerin; 4,30 ortalama puan ile lisans ve lisans üstü mezunu öğretmenlere oranla ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.63. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.	Ön lisans	23	4,17	0,98	0,095	0,909
	Lisans	231	4,12	0,82		
	Lisans üstü	34	4,18	0,87		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,909 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerin; 4,18 ortalama puan ile ön lisans ve lisans mezunu öğretmenlere oranla ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.64. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.	Ön lisans	23	4,04	0,82	1,059	0,348
	Lisans	231	4,15	0,77		
	Lisans üstü	34	4,32	0,73		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,348 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerin; 4,32 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.65. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.	Ön lisans	23	3,74	1,18	1,431	0,241
	Lisans	231	3,89	0,98		
	Lisans üstü	34	3,59	1,10		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,241 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans mezunu öğretmenlerin; 3,89 ortalama puan ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.66. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.	Ön lisans	23	4,35	0,88	0,571	0,566
	Lisans	231	4,15	0,85		
	Lisans üstü	34	4,18	0,90		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,566 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, ön lisans mezunu öğretmenlerin; 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.67. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorular sorularını cevaplamada daha başarılıdırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Dinlediği konulara ilişkin sorular sorularını cevaplamada daha başarılıdırlar.	Ön lisans	23	4,22	0,74	0,020	0,981
	Lisans	231	4,21	0,77		
	Lisans üstü	34	4,24	0,78		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,981$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerin; 4,24 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.68. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.	Ön lisans	23	4,35	0,78	0,377	0,686
	Lisans	231	4,32	0,74		
	Lisans üstü	34	4,21	0,84		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,686$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, ön lisans mezunu öğretmenlerinin; 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.69. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.	Ön lisans	23	4,39	0,58	0,314	0,731
	Lisans	231	4,31	0,74		
	Lisans üstü	34	4,24	0,78		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,731$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, ön lisans mezunu öğretmenlerin; 4,39 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.70. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.	Ön lisans	23	4,22	0,85	0,481	0,618
	Lisans	231	4,15	0,87		
	Lisans üstü	34	4,29	0,72		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,618 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerin; 4,29 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.71. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.	Ön lisans	23	3,48	0,99	0,532	0,588
	Lisans	231	3,65	0,92		
	Lisans üstü	34	3,74	0,96		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,588 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerin 3,74 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.72. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdır.	Ön lisans	23	4,22	0,85	1,598	0,204
	Lisans	231	3,83	1,10		
	Lisans üstü	34	3,74	1,02		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,204$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, ön lisans mezunu öğretmenlerin 4,22 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.73. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.	Ön lisans	23	3,70	1,11	0,605	0,547
	Lisans	231	3,90	1,03		
	Lisans üstü	34	3,76	1,18		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,547$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans mezunu öğretmenlerin 3,90 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.74. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.	Ön lisans	23	3,91	1,04	0,121	0,886
	Lisans	231	4,00	0,87		
	Lisans üstü	34	4,03	0,97		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,886$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerin 4,03 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.75. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.	Ön lisans	23	3,87	1,18	1,164	0,314
	Lisans	231	4,19	0,95		
	Lisans üstü	34	4,09	1,03		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,314 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı lisans mezunu öğretmenlerin; 4,19 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.76. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.	Ön lisans	23	3,43	0,95	1,342	0,263
	Lisans	231	3,78	0,94		
	Lisans üstü	34	3,74	1,11		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,263 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı lisans mezunu öğretmenlerin; 3,78 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.77. Öğretmenlerin “Anlamli ve kuralli cümleler yazmada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu		n	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Anlamli ve kuralli cümleler yazmada daha başarılıdır.	Ön lisans	23	3,96	0,93	0,098	0,907
	Lisans	231	4,03	0,91		
	Lisans üstü	34	4,06	0,78		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,907 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerin; 4,06 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.78. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu		n	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.	Ön lisans	23	3,83	0,72	0,167	0,846
	Lisans	231	3,71	1,06		
	Lisans üstü	34	3,76	0,82		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,846 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, ön lisans mezunu öğretmenlerin; 3,83 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.79. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Akıcı okumada daha başarılıdır.	Ön lisans	23	3,74	0,96	0,202	0,817
	Lisans	231	3,71	1,04		
	Lisans üstü	34	3,82	0,87		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,817 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerin; 3,82 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.80. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.	Ön lisans	23	4,00	0,67	1,196	0,304
	Lisans	231	3,75	0,93		
	Lisans üstü	34	3,62	0,95		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,304 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, ön lisans mezunu öğretmenlerin; 4,00 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.81. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.	Ön lisans	23	3,43	1,16	2,015	0,135
	Lisans	231	3,88	1,01		
	Lisans üstü	34	3,79	1,01		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,135$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisan mezunu öğretmenlerin; 3,88 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.82. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.	Ön lisans	23	4,43	0,51	0,569	0,567
	Lisans	231	4,25	0,84		
	Lisans üstü	34	4,26	0,71		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,567$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, ön lisans mezunu öğretmenlerin; 4,43 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.83. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.	Önlisans	23	4,13	0,69	0,143	0,867
	Lisans	231	4,13	0,85		
	Lisans üstü	34	4,21	0,64		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,886$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisansüstü mezun öğretmenlerin; 4,21 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.84. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.	Önlisans	23	4,26	0,45	0,543	0,582
	Lisans	231	4,19	0,81		
	Lisans üstü	34	4,32	0,53		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,582 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisansüstü mezun öğretmenlerin; 4,32 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.85. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	Önlisans	23	4,13	0,76	0,099	0,906
	Lisans	231	4,05	0,91		
	Lisans üstü	34	4,09	0,75		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,906 bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, ön lisans mezunu öğretmenlerin; 4,13 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.86. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” İfadesine Katılım Düzeylerinin Öğrenim Durumuna göre Karşılaştırılması

Öğrenim durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	F	p	
Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.	Önlisans	23	3,78	0,95	0,328	0,721
	Lisans	231	3,80	1,02		
	Lisans üstü	34	3,94	0,81		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,721$ bulunmuş olup öğretmenlerin eğitim durumu değişkenine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, lisans üstü mezun öğretmenlerin; 3,94 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Mezun Olunan Eğitim Kurumu Değişkeni Analizlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.87. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.	Eğitim fakültesi	203	4,53	0,76	0,979	0,329
	Diğer	85	4,44	0,78		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,329$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,53 ortalama puan ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.88. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.	Eğitim fakültesi	203	4,46	0,76	0,470	0,639
	Diğer	85	4,41	0,78		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,639$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,46 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.89. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.	Eğitim fakültesi	203	4,02	1,06	1,529	0,127
	Diğer	85	3,81	1,04		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,127 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,02 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.90. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.	Eğitim fakültesi	203	4,28	0,76	1,297	0,196
	Diğer	85	4,14	0,9		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,329 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,28 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.91. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.	Eğitim fakültesi	203	4,16	0,83	0,959	0,338
	Diğer	85	4,06	0,86		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,338$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,16 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.92. Öğretmenlerin “Kelimleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Kelimleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.	Eğitim fakültesi	203	4,18	0,78	0,599	0,550
	Diğer	85	4,12	0,76		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,550$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,18 ortalama puan ile ifadeye çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.93. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.	Eğitim fakültesi	203	3,94	0,98	2,508	0,013*
	Diğer	85	3,61	1,05		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p= 0,013$ bulunmuş olup mezun olduğu eğitim kurumu farklı öğretmenler arasında ifadeye katılmama düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı farklılık bulunduğu, eğitim fakültesinden mezun öğretmenlerin 3,94 ortalama puan ile ifadeye çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.94. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Dinlediğini anlamada daha başarılıdır.	Eğitim fakültesi	203	4,18	0,325	0,745
	Diğer	85	4,14		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,745 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,18 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.95. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorular sorularını cevaplamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Dinlediği konulara ilişkin sorular sorularını cevaplamada daha başarılıdır.	Eğitim fakültesi	203	4,25	1,183	0,238
	Diğer	85	4,13		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,238 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,25 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı ulaşılmıştır.

Tablo 4.96. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.	Eğitim fakültesi	203	4,32	0,390	0,697
	Diğer	85	4,28		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,697$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,32 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.97. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.	Eğitim fakültesi	203	4,29	0,74	-0,654	0,513
	Diğer	85	4,35	0,74		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,513$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, diğer eğitim kurumlarından mezun öğretmenlerin 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.98. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.	Eğitim fakültesi	203	4,18	0,85	0,374	0,709
	Diğer	85	4,14	0,85		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,709$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,18 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.99. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.	Eğitim fakültesi	203	3,73	2,401	0,017*
	Diğer	85	3,45		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,017 bulunmuş olup mezun olduğu eğitim fakültesi farklı öğretmenler arasında ifadeye katılmama düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunduğu, eğitim fakültesinden mezun öğretmenlerin 3,73 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.100. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.	Eğitim fakültesi	203	3,87	0,602	0,547
	Diğer	85	3,79		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,547 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 3,87 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.101. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.	Eğitim fakültesi	203	3,94	1,728	0,085
	Diğer	85	3,71		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,085$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı eğitim fakültesinden mezun öğretmenlerin 3,94 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.102. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.	Eğitim fakültesi	203	4,05	0,87	1,659	0,098
	Diğer	85	3,86	0,93		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,098$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,05 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.103. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdırlar.	Eğitim fakültesi	203	4,17	0,98	0,485	0,628
	Diğer	85	4,11	1,00		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,628$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,17 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.104. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.	Eğitim fakültesi	203	3,81	0,96	1,811	0,071
	Diğer	85	3,59	0,97		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,071 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu ilköğretmenlerin 3,81 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.105. Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.	Eğitim fakültesi	203	4,03	0,92	0,095	0,925
	Diğer	85	4,02	0,82		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,925 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,03 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.106. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.	Eğitim fakültesi	203	3,73	1,04	0,216	0,829
	Diğer	85	3,71	0,94		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,829$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 3,73 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.107. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Akıcı okumada daha başarılıdır.	Eğitim fakültesi	203	3,73	1,05	0,176	0,860
	Diğer	85	3,71	0,94		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,860$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 3,73 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.108. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.	Eğitim fakültesi	203	3,80	0,92	1,313	0,190
	Diğer	85	3,65	0,91		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,190$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 3,80 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.109. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.	Eğitim fakültesi	203	3,85	1,00	0,357	0,721
	Diğer	85	3,80	1,08		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,721 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 3,85 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.110. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.	Eğitim fakültesi	203	4,30	0,77	1,194	0,234
	Diğer	85	4,18	0,89		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,234 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,30 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.111. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.	Eğitim fakültesi	203	4,16	0,82	0,712	0,477
	Diğer	85	4,08	0,82		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,477$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,16 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.112. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.	Eğitim fakültesi	203	4,23	0,74	0,630	0,529
	Diğer	85	4,16	0,80		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,529$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 4,23 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.113. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	Eğitim fakültesi	203	4,07	0,88	0,339	0,735
	Diğer	85	4,04	0,88		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,735$ bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerinin 4,07 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.114. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mezun Olunan Eğitim Kurumuna göre Karşılaştırılması

Mezun olunan eğitim kurumu	n	Ortalama	Std. Sapma	t	p	
Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.	Eğitim fakültesi	203	3,87	0,98	1,450	0,148
	Diğer	85	3,68	0,99		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,148 bulunmuş olup öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumuna göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmadığı, eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin 3,87 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Görev Yapılan Okul Türü Değişkeni Analizlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.115. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.	Özel okul	41	4,34	0,88	-	0,143
	Devlet Okulu	247	4,53	0,74		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,143 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 4,53 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.116. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.	Özel okul	41	4,39	0,86	-
	Devlet Okulu	247	4,45	0,75	
					0,624

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,624 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 4,45 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.117. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.	Özel okul	41	4,20	0,84	1,556
	Devlet Okulu	247	3,92	1,08	
					0,121

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,121 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 4,20 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.118. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.	Özel okul	41	4,24	0,73	0,067
	Devlet Okulu	247	4,23	0,82	
					0,947

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,947$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan ilköğretim öğretmenlerinin 4,24 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.119. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdır.	Özel okul	41	3,98	1,01	-	0,278
	Devlet Okulu	247	4,16	0,80		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,278$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 4,16 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.120. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdır.	Özel okul	41	4,10	0,89	-	0,578
	Devlet Okulu	247	4,17	0,75		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,578$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 4,17 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.121. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.	Özel okul	41	3,85	1,04	0,091	0,927
	Devlet Okulu	247	3,84	1,01		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,927 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 3,85 ortalama puan ile ifadeye çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.122. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.	Özel okul	41	4,12	0,95	-	0,720
	Devlet Okulu	247	4,17	0,84		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,720 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 4,17 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.123. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorular sorularını cevaplamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Dinlediği konulara ilişkin sorular sorularını cevaplamada daha başarılıdırlar.	Özel okul	41	4,15	0,85	-	0,555
	Devlet Okulu	247	4,22	0,75		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,555$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 4,22 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.124. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.	Özel okul	41	4,20	1,01	-	0,420
	Devlet Okulu	247	4,33	0,70		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,420$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 4,33 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.125. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.	Özel okul	41	4,27	0,90	-	0,703
	Devlet Okulu	247	4,32	0,71		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,703$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 4,32 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.126. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.	Özel okul	41	4,22	0,91	0,402	0,688
	Devlet Okulu	247	4,16	0,84		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,703 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 4,22 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.127. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.	Özel okul	41	3,49	0,84	-	0,232
	Devlet Okulu	247	3,68	0,95		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,232 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 3,68 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.128. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdır.	Özel okul	41	4,00	1,05	0,983	0,326
	Devlet Okulu	247	3,82	1,08		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,326$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 4,00 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.129. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.	Özel okul	41	3,78	1,15	-	0,552
	Devlet Okulu	247	3,89	1,04		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,552$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 3,89 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.130. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.	Özel okul	41	4,20	0,68	1,572	0,117
	Devlet Okulu	247	3,96	0,92		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,117$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 4,20 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.131. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.	Özel okul	41	3,78	1,19	-	0,033*
	Devlet Okulu	247	4,21	0,93		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,033 bulunmuş olun görev yaptığı okul türü farklı öğretmenler arasında ifadeye katılma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı farklılık bulunduğu 4,21 ortalama puan ile devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin özel okulda görev yapan öğretmenlere göre büyük oranda ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.132. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.	Özel okul	41	3,71	0,90	-	0,779
	Devlet Okulu	247	3,75	0,98		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,779 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 3,75 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.133. Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.	Özel okul	41	3,95	0,92	-	0,536
	Devlet Okulu	247	4,04	0,89		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,536$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 4,04 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.134. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.	Özel okul	41	3,54	1,12	-1,299	0,195
	Devlet Okulu	247	3,76	0,99		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,195$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 3,76 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.135. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Akıcı okumada daha başarılıdır.	Özel okul	41	3,59	1,16	-0,831	0,410
	Devlet Okulu	247	3,74	0,99		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,410$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin 3,74 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.136. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.	Özel okul	41	3,83	0,74	0,648	0,519
	Devlet Okulu	247	3,74	0,95		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,519 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerinin 3,83 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.137. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.	Özel okul	41	3,46	1,25	-	0,040*
	Devlet Okulu	247	3,89	0,97	2,111	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,040 bulunmuş olun görev yaptığı okul türü farklı öğretmenler arasında ifadeye katılma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı farklılık bulunduğu 3,89 ortalama puan ile devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin özel okulda görev yapan öğretmenlere göre ifadeye çok daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.138. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.	Özel okul	41	4,27	0,84	0,038	0,970
	Devlet Okulu	247	4,26	0,80		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,970$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 4,27 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.139. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.	Özel okul	41	4,27	1,125	0,262
	Devlet Okulu	247	4,11		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,262$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 4,27 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.140. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.	Özel okul	41	4,27	0,545	0,586
	Devlet Okulu	247	4,20		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,586$ bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 4,27 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.141. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	Özel okul	41	4,17	0,86	0,849	0,397
	Devlet Okulu	247	4,04	0,88		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,397 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 4,17 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.142. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Görev Yapılan Okul Türüne göre Karşılaştırılması

Görev yapılan okul türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.	Özel okul	41	3,93	1,01	0,800	0,424
	Devlet Okulu	247	3,79	0,98		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,424 bulunmuş olup öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin 3,93 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Branş Türü Değişkeni Analizlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.143. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.	Sınıf öğretmeni	265	4,51	0,78	0,164	0,869
	Diğer	23	4,48	0,59		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,869 bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf öğretmenlerinin 4,51 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.144. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.	Sınıf öğretmeni	265	4,44	0,77	0,221	0,825
	Diğer	23	4,48	0,73		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,825 bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,48 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.145. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.	Sınıf öğretmeni	265	3,99	1,01	1,365	0,185
	Diğer	23	3,57	1,47		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,185$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf öğretmenlerin 3,99 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.146. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.	Sınıf öğretmeni	265	4,22	0,82	-
	Diğer	23	4,39	0,66	0,964

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,336$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,39 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.147. Öğretmenlerin “Kelimleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Kelimleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.	Sınıf öğretmeni	265	4,12	0,84	-
	Diğer	23	4,30	0,82	1,030

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,304$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,30 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.148. Öğretmenlerin “Kelimleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Kelimleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.	Sınıf öğretmeni	265	4,14	0,77	-
	Diğer	23	4,35	0,71	1,221

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,223$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.149. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.	Sınıf öğretmeni	265	3,84	1,00	-0,145	0,885
	Diğer	23	3,87	1,14		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,885$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerinin 3,87 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.150. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.	Sınıf öğretmeni	265	4,15	0,87	-1,054	0,293
	Diğer	23	4,35	0,78		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,293$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.151. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin soruların soruları cevaplamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü		n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Dinlediği konulara ilişkin soruların soruları cevaplamada daha başarılıdır.	Sınıf öğretmeni	265	4,19	0,78	1,747	0,082
	Diğer	23	4,48	0,59		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,082 bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,48 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.152. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü		n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.	Sınıf öğretmeni	265	4,31	0,74	0,320	0,749
	Diğer	23	4,26	0,92		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

p=0,749 bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf öğretmenlerinin 4,31 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.153. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü		n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.	Sınıf öğretmeni	265	4,31	0,73	0,263	0,793
	Diğer	23	4,35	0,78		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,793$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.154. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.	Sınıf öğretmeni	265	4,17	0,85	- 0,022	0,982
	Diğer	23	4,17	0,89		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,982$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf öğretmenlerinin de diğer branşlardan öğretmenlerin de 4,17 ortalama puan ile ifadeye eşit düzeyde katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.155. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.	Sınıf öğretmeni	265	3,66	0,93	0,450	0,653
	Diğer	23	3,57	0,99		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,653$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf öğretmenlerin 3,66 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.156. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdır.	Sınıf öğretmeni	265	3,83	1,07	- 0,913	0,362
	Diğer	23	4,04	1,11		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,362$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,04 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.157. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.	Sınıf öğretmeni	265	3,89	1,05	1,038	0,300
	Diğer	23	3,65	1,07		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,300$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf öğretmenlerin 3,89 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.158. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.	Sınıf öğretmeni	265	3,99	0,89	-	0,969
	Diğer	23	4,00	0,90		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,969$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,00 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.159. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.	Sınıf öğretmeni	265	4,14	1,00	-	0,431
	Diğer	23	4,30	0,70		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,431$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,30 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.160. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.	Sınıf öğretmeni	265	3,74	0,96	-0,187	0,852
	Diğer	23	3,78	1,00		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,852$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer öğretmenlerinin 3,78 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.161. Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.	Sınıf öğretmeni	265	4,02	0,90	-1,043	0,298
	Diğer	23	4,22	0,80		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,298$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,22 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.162. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.	Sınıf öğretmeni	265	3,71	1,02	-0,713	0,476
	Diğer	23	3,87	0,92		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,476$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 3,87 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.163. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Akıcı okumada daha başarılıdır.	Sınıf öğretmeni	265	3,69	1,03	-1,907	0,067
	Diğer	23	4,04	0,82		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,067$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,04 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.164. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.	Sınıf öğretmeni	265	3,75	0,92	0,611	0,542
	Diğer	23	3,87	0,92		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,542$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerinin 3,87ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.165. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p	
Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.	Sınıf öğretmeni	265	3,82	1,03	1,028	0,305
	Diğer	23	4,04	0,88		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,305$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,04 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.166. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.	Sınıf öğretmeni	265	4,25	0,81	- 0,791
	Diğer	23	4,39	0,72	

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,430$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,39 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.167. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.	Sınıf öğretmeni	265	4,12	0,82	- 1,301
	Diğer	23	4,35	0,71	

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,194$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.168. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü	n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.	Sınıf öğretmeni	265	4,20	0,76	- 0,918
	Diğer	23	4,35	0,71	

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,359$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.169. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü		n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	Sınıf öğretmeni	265	4,03	0,89	-1,874	0,062
	Diğer	23	4,39	0,72		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,062$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerinin 4,39 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4. 170. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Branşına göre Karşılaştırılması

Branş türü		n	Ortalama	Std. sapma	t	p
Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.	Sınıf öğretmeni	265	3,79	0,99	-1,392	0,165
	Diğer	23	4,09	0,95		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; t testi

$p=0,165$ bulunmuş olup öğretmenlerin branşına göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Diğer branşlardan öğretmenlerin 4,09 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Okutulan Sınıf Değişkeni Analizlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.171. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,48	0,79	2,936	0,034*
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,52	0,70		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,31	0,89		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,68	0,64		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,034 bulunmuş olup okuttuğu sınıf farklı öğretmenler arasında ifadeye katılım düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tamhane çoklu karşılaştırma (varyanslar homojen değil; p<0,05) test sonuçlarına göre; 3. sınıfta görev yapan öğretmenler ile 4. sınıfta görev yapan öğretmenler arasında söz konusu maddeye ilişkin katılım düzeyi bakımından fark bulunmaktadır.

Tablo 4.172. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,33	0,75	1,346	0,260
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,44	0,74		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,41	0,75		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,58	0,80		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,260 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,58 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.173. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,94	0,94	0,042	0,988
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,93	0,92		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,97	1,09		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,99	1,25		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,988 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 3,99 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.174. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,25	0,79	1,380	0,249
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,16	0,77		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,14	0,92		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,38	0,73		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,249 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,38 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.175. Öğretmenlerin “Kelimleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kelimleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,12	0,79	2,115	0,098
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,05	0,82		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,01	1,01		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,33	0,68		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,098$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,33 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.176. Öğretmenlerin “Kelimleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kelimleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,03	0,80	1,835	0,141
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,17	0,69		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,10	0,89		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,32	0,70		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,141$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenle 4,32 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.177. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,90	0,84	0,137	0,938
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,85	0,94		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,83	1,02		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,79	1,20		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,938$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 1. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 3,90 ortalama puan ile ifadeye da çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.178. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Dinlediğini anlamada daha başarılıdır.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,25	0,66	1,689	0,170
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,05	0,93		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,06	0,98		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,30	0,82		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,170 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,30 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.179. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama daha başarılıdır.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,24	0,52	0,885	0,449
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,16	0,79		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,13	0,95		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,32	0,73		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,449 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,32 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.180. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdır.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,18	0,69	1,393	0,245
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,29	0,71		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,31	0,79		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,43	0,79		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,245$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,43 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.181. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf		n	Ortalama	Std. sapma	F	p
Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada başarılıdır.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,22	0,69	1,157	0,327
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,24	0,71		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,34	0,76		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,42	0,77		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,327$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,42 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.182. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf		n	Ortalama	Std. sapma	F	p
Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,12	0,77	0,300	0,826
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,19	0,82		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,13	0,85		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,24	0,95		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,826$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,24 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.183. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,75	0,82	0,413	0,744
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,67	0,89		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,59	0,94		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,61	1,06		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,744 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 1. sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 3,75 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.184. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,82	1,00	0,232	0,874
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,83	1,03		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,80	1,25		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,93	1,02		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,874 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren ilkokul öğretmenlerinin 3,93 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4. 185. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,93	0,94	1,381	0,249
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,71	1,04		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,81	1,18		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,04	1,04		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,249$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,04 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.186. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,10	0,70	0,462	0,709
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,95	0,85		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,97	0,96		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,96	1,01		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,709$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 1. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,10 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.187. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,10	0,86	0,674	0,568
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,17	0,92		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,04	1,08		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,26	1,05		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,568$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.4. sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,26 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4. 188. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,73	0,83	0,983	0,401
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,61	0,91		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,76	1,07		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,88	1,02		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,401 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 3,88 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.189. Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,97	0,80	0,264	0,851
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,05	0,84		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,00	1,01		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,09	0,93		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,851 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,09 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.190. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,72	0,85	0,090	0,966
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,68	0,95		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,76	1,10		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,75	1,12		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,966$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 3. Sınıfta eğitim veren ilkökul öğretmenlerinin 3,75 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.191. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Akıcı okumada daha başarılıdır.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,73	0,88	0,312	0,817
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,79	0,93		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,74	1,14		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,63	1,09		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,817$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 2. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 3,79 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.192. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,72	0,88	0,375	0,771
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,69	0,87		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,84	0,94		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,78	0,99		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,771$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 3. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 3,84 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.193. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,76	0,91	1,135	0,335
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,79	0,98		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,03	0,93		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,76	1,22		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,335 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 3. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,03 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.194. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,16	0,73	1,356	0,256
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,17	0,81		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,33	0,77		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,38	0,88		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,256 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,38 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.195. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,10	0,70	0,988	0,399
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,17	0,74		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,01	0,92		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,24	0,88		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,339$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,24 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.196. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,19	0,63	0,137	0,938
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,17	0,70		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,21	0,78		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,25	0,90		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,938$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 4,25 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.197. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	İlkokul(1.sınıf)	67	4,04	0,75	0,012	0,998
	İlkokul(2.sınıf)	75	4,07	0,83		
	İlkokul(3.sınıf)	70	4,07	0,87		
	İlkokul(4.sınıf)	76	4,07	1,05		

* $p<0,05$ anlamlı fark var, $p>0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p=0,998$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 2. sınıf, 3. Sınıf ve 4. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 1. Sınıfta eğitim veren öğretmenlere oranlar ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.198. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Okuttuğu Sınıfa göre Karşılaştırılması

Okutulan sınıf	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.	İlkokul(1.sınıf)	67	3,78	0,87	0,101	0,959
	İlkokul(2.sınıf)	75	3,79	0,92		
	İlkokul(3.sınıf)	70	3,86	1,05		
	İlkokul(4.sınıf)	76	3,83	1,10		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,959 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 3. Sınıfta eğitim veren öğretmenlerin 3,83 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Mesleki Kıdem Değişkeni Analizlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.199. Öğretmenlerin “İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar.	0-5 yıl	67	4,49	0,70	1,565	0,184
	6-10 yıl	51	4,59	0,73		
	11-15 yıl	49	4,67	0,59		
	16-20 yıl	46	4,50	0,81		
	21 yıl üstü	75	4,35	0,89		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,184 bulunmuş olup öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,67 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.200. Öğretmenlerin “Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kendilerini daha rahat ifade etmektedirler.	0-5 yıl	67	4,33	0,84	0,932	0,446
	6-10 yıl	51	4,59	0,73		
	11-15 yıl	49	4,45	0,77		
	16-20 yıl	46	4,50	0,72		
	21 yıl üstü	75	4,41	0,74		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,446 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,59 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.201. Öğretmenlerin “Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kendilerini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.	0-5 yıl	67	3,99	0,95	0,751	0,558
	6-10 yıl	51	4,14	1,00		
	11-15 yıl	49	3,78	1,19		
	16-20 yıl	46	3,93	1,14		
	21 yıl üstü	75	3,95	1,04		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,826 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,14 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.202. Öğretmenlerin “Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.	0-5 yıl	67	4,28	0,67	1,803	0,128
	6-10 yıl	51	4,39	0,80		
	11-15 yıl	49	4,10	0,80		
	16-20 yıl	46	4,37	0,68		
	21 yıl üstü	75	4,09	0,96		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,128 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,39 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.203. Öğretmenlerin “Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.	0-5 yıl	67	4,01	0,88	2,365	0,053
	6-10 yıl	51	4,25	0,89		
	11-15 yıl	49	4,08	0,67		
	16-20 yıl	46	4,41	0,65		
	21 yıl üstü	75	4,01	0,92		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,053 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 16-20 yıllık mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin 4,41 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.204. Öğretmenlerin “Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.	0-5 yıl	67	4,03	0,82	2,008	0,094
	6-10 yıl	51	4,25	0,91		
	11-15 yıl	49	4,16	0,62		
	16-20 yıl	46	4,39	0,68		
	21 yıl üstü	75	4,07	0,74		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,094 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 16-20 yıllık mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin 4,39 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.205. Öğretmenlerin “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.	0-5 yıl	67	3,84	1,04	0,315	0,868
	6-10 yıl	51	3,94	1,12		
	11-15 yıl	49	3,84	0,96		
	16-20 yıl	46	3,89	1,02		
	21 yıl üstü	75	3,75	0,95		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,868 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 3,94 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.206. Öğretmenlerin “Dinlediğini anlamada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem			n	Ortalama	Std. sapma	F	p
Dinlediğini anlamada daha başarılıdır.		0-5 yıl	67	4,19	0,78	2,007	0,094
		6-10 yıl	51	4,35	0,84		
		11-15 yıl	49	4,04	0,82		
		16-20 yıl	46	4,33	0,84		
		21 yıl üstü	75	4,00	0,94		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,094 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.207. Öğretmenlerin “Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem			n	Ortalama	Std. sapma	F	p
Dinlediği konulara ilişkin sorulan soruları cevaplama da daha başarılıdır.		0-5 yıl	67	4,18	0,72	0,910	0,458
		6-10 yıl	51	4,33	0,89		
		11-15 yıl	49	4,12	0,70		
		16-20 yıl	46	4,33	0,76		
		21 yıl üstü	75	4,15	0,77		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,458 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenler ve 16-20 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,33 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.208. Öğretmenlerin “Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.	0-5 yıl	67	4,21	0,77	1,121	0,347
	6-10 yıl	51	4,43	0,83		
	11-15 yıl	49	4,31	0,65		
	16-20 yıl	46	4,43	0,75		
	21 yıl üstü	75	4,24	0,73		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,347 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenler ve 16-20 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,43 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.209. Öğretmenlerin “Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Okuduğunu anlamlandırmak için görsellerden yararlanmada daha başarılıdırlar.	0-5 yıl	67	4,30	0,72	0,805	0,523
	6-10 yıl	51	4,39	0,85		
	11-15 yıl	49	4,31	0,65		
	16-20 yıl	46	4,41	0,75		
	21 yıl üstü	75	4,20	0,72		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,523 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 16-20 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,41 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.210. Öğretmenlerin “Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p
Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdır.	0-5 yıl	67	4,15	0,450	0,772
	6-10 yıl	51	4,24		
	11-15 yıl	49	4,14		
	16-20 yıl	46	4,28		
	21 yıl üstü	75	4,09		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,772 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 16-20 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,28 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.211. Öğretmenlerin “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p
Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdır.	0-5 yıl	67	3,67	1,647	0,163
	6-10 yıl	51	3,69		
	11-15 yıl	49	3,65		
	16-20 yıl	46	3,89		
	21 yıl üstü	75	3,45		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,163 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 16-20 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 3,89 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.212. Öğretmenlerin “Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p
	0-5 yıl	67	3,90	1,09	
	6-10 yıl	51	3,94	1,05	
Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.	11-15 yıl	49	3,90	0,94	0,353
	16-20 yıl	46	3,76	1,20	0,842
	21 yıl üstü	75	3,76	1,10	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,842 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.213. Öğretmenlerin “Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p
	0-5 yıl	67	3,85	1,03	
	6-10 yıl	51	4,04	1,04	
Sayıları kullanma ve işlem becerileri daha düşüktür.	11-15 yıl	49	3,69	1,18	1,102
	16-20 yıl	46	4,04	1,01	0,356
	21 yıl üstü	75	3,79	1,03	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,356 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenler ve 16-20 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,04 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.214. Öğretmenlerin “Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.	0-5 yıl	67	4,04	0,79	0,568	0,686
	6-10 yıl	51	4,02	0,99		
	11-15 yıl	49	4,10	0,80		
	16-20 yıl	46	3,96	1,01		
	21 yıl üstü	75	3,88	0,90		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,686 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 11-15 yıllık mesleki kıdem sahip öğretmenlerin 4,10 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.215. Öğretmenlerin “Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.	0-5 yıl	67	4,19	0,70	1,051	0,381
	6-10 yıl	51	4,29	1,06		
	11-15 yıl	49	4,18	0,83		
	16-20 yıl	46	4,20	1,13		
	21 yıl üstü	75	3,96	1,12		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,381 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenin 4,29 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.216. Öğretmenlerin “Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p
Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.	0-5 yıl	67	3,85	0,91	0,825 0,510
	6-10 yıl	51	3,76	1,01	
	11-15 yıl	49	3,86	0,89	
	16-20 yıl	46	3,70	1,03	
	21 yıl üstü	75	3,60	0,99	

* $p < 0,05$ anlamlı fark var, $p > 0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p = 0,510$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 11-15 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin ifadeye 3,86 ortalama puan ile daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.217. Öğretmenlerin “Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p
Anlamlı ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.	0-5 yıl	67	3,96	0,89	0,932 0,446
	6-10 yıl	51	4,22	0,92	
	11-15 yıl	49	4,08	0,73	
	16-20 yıl	46	4,04	0,92	
	21 yıl üstü	75	3,93	0,95	

* $p < 0,05$ anlamlı fark var, $p > 0,05$ anlamlı fark yok ; ANOVA testi

$p = 0,446$ bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,22 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.218. Öğretmenlerin “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.	0-5 yıl	67	3,64	1,04	1,075	0,369
	6-10 yıl	51	3,90	1,01		
	11-15 yıl	49	3,86	0,84		
	16-20 yıl	46	3,74	1,02		
	21 yıl üstü	75	3,59	1,07		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,369 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenin 3,90 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.219. Öğretmenlerin “Akıcı okumada daha başarılıdır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Akıcı okumada daha başarılıdır.	0-5 yıl	67	3,75	0,99	0,473	0,755
	6-10 yıl	51	3,80	1,11		
	11-15 yıl	49	3,78	0,87		
	16-20 yıl	46	3,76	0,99		
	21 yıl üstü	75	3,59	1,08		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,755 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip ilkokul öğretmenin 3,80 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4. 220. Öğretmenlerin “Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.	0-5 yıl	67	3,72	0,85	0,164	0,956
	6-10 yıl	51	3,84	0,97		
	11-15 yıl	49	3,78	0,96		
	16-20 yıl	46	3,74	0,95		
	21 yıl üstü	75	3,73	0,92		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,956 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 3,84 ortalama puan ile ifadeye daha çok katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.221. Öğretmenlerin “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.	0-5 yıl	67	3,79	1,04	0,149	0,963
	6-10 yıl	51	3,92	1,02		
	11-15 yıl	49	3,86	0,91		
	16-20 yıl	46	3,83	1,14		
	21 yıl üstü	75	3,80	1,03		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,826 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip ilkokul öğretmenin 3,92 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.222. Öğretmenlerin “Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p
	0-5 yıl	67	4,25	0,89	
	6-10 yıl	51	4,39	0,80	
Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedirler.	11-15 yıl	49	4,29	0,58	0,488
	16-20 yıl	46	4,22	0,94	0,744
	21 yıl üstü	75	4,20	0,77	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,744 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenin 4,39 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.223. Öğretmenlerin “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p
	0-5 yıl	67	4,21	0,79	
	6-10 yıl	51	4,33	0,74	
Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.	11-15 yıl	49	4,18	0,67	2,443
	16-20 yıl	46	4,13	0,88	0,047*
	21 yıl üstü	75	3,91	0,90	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,047 bulunmuş olup mesleki kıdemi farklı öğretmenler arasında ifadeye katılıma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı farklılık bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. LSD çoklu karşılaştırma (varyanslar homojen; p>0,05) test sonuçlarına göre; 21 yıl ve üstü süredir görev yapan öğretmenler ile 0-5 , 6-10 yıldır görev yapan öğretmenler arasında söz konusu maddeye ilişkin katılım düzeyi bakımından fark bulunmaktadır.

Tablo 4.224. Öğretmenlerin “Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadırlar.	0-5 yıl	67	4,19	0,82	1,208	0,308
	6-10 yıl	51	4,35	0,69		
	11-15 yıl	49	4,24	0,63		
	16-20 yıl	46	4,26	0,85		
	21 yıl üstü	75	4,07	0,76		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,308 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip ilkökul öğretmeninin 4,35 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.225. Öğretmenlerin “Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p	
Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	0-5 yıl	67	4,19	0,80	1,635	0,166
	6-10 yıl	51	4,22	0,86		
	11-15 yıl	49	4,06	0,75		
	16-20 yıl	46	4,00	1,07		
	21 yıl üstü	75	3,88	0,90		

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,166 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip ilkökul öğretmeninin 4,22 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 4.226. Öğretmenlerin “Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.” Ölçek İfadesine Katılım Düzeylerinin Mesleki Kıdeme göre Karşılaştırılması

Mesleki kıdem	n	Ortalama	Std. sapma	F	p
	0-5 yıl	67	3,94	0,97	
	6-10 yıl	51	4,02	1,01	
Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.	11-15 yıl	49	3,80	0,84	1,972 0,099
	16-20 yıl	46	3,80	1,07	
	21 yıl üstü	75	3,57	1,00	

*p<0,05 anlamlı fark var, p>0,05 anlamlı fark yok ; ANOVA testi

p=0,099 bulunmuş olup öğretmenlerin okuttuğu sınıfa göre ifadeye katılım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. 6-10 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 4,02 ortalama puan ile ifadeye daha çok katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

5. TARTIŞMA

Bu bölümde İstanbul Kâğıthane’de ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerinin akademik başarılarına yönelik görüşlerinin incelendiği çalışma sonucunda bulguların tartışması ve alan yazınla karşılaştırması yer almaktadır.

Çalışma sonucunda ilkokul öğretmenlerinin 4,50 ortalama puan ile en çok katıldığı ifadenin “ilköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadırlar” ifadesi olduğu en az katılım gösterilen ifadenin 2,01 ortalama puan ile “okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler” ifadesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kırık (2011) okul öncesi eğitimin ilköğretimdeki başarıya etkisini incelemiş olduğu çalışmada; okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin almayanlara oranla ilköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağladıkları görüşüne sınıf öğretmenlerinin %93’ünün tamamen katıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Kırca (2007) okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluklarına etkisini incelemiş olduğu çalışmada okul öncesi eğitimi alan ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin okul öncesi eğitimi almayan ilkokul birinci sınıf öğrencilerine kıyasla Metropolitan Okula Hazırbulunuşluk Testi tüm alt testlerinden almış oldukları puan ortalamalarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Koçyiğit (2009) ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri ve ebeveynleri görüşleri ile okul öncesi eğitim ve okula hazırbulunuşluğu incelemiş olduğu çalışmasında sınıf öğretmenlerinin hemen hepsinin okul öncesi eğitimin çocuğun okula hazırlanmasında değerli katkılar sunduğu, ilköğretimin okul öncesi eğitimin devamı nitelikte olduğu düşüncesinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma sonucunda ilkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitiminin ilkokul öğrencilerinin akademik gelişimlerine olumlu etki sağladığına yönelik ifadeleri katıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Tehci (2018) okul öncesi eğitimin ilk okuma ve yazma başarısına etkisini incelemiş olduğu çalışmasında; okul öncesi eğitimi almış ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin okul öncesi eğitimi almamış ilkokul birinci sınıf

öğrencilerine oranla ilk okumada da ilk yazmada daha başarılı oldukları sonucuna ulaşmıştır. Dağlı (2007) okul öncesi eğitimi alan ve almayan ilkököl birinci sınıf öğrencilerinin Türkçe ve Matematik dersi akademik başarılarını incelemiş olduğu çalışmada, akademik başarı puan ortalamaları incelemesi sonucunda okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin Türkçe ve Matematik yılsonu başarı puan ortalamalarının anlamlı derecede daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetine Göre Ölçek İfadelerine Katılımının Karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyet dağılımına göre okul öncesi eğitime ilişkin katılım düzeyleri bakımından puan ortalamaları arasında anlamlı farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yiğit Orhan (2006) tarafından yapılmış çalışmada sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitime ilişkin görüş puanlarının yaş grubu ve cinsiyet bakımından farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacı sınıf öğretmenlerinin puanlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bulunan farkın çalışmaya katılan erkek öğretmen sayısının (n=60, %20) az olmasından kaynaklanmış olabileceğini ve bu sonucun test güvenilirliğini engelleyebileceğini belirtmiştir.

Kesicioğlu (2013) tarafından yapılmış olan sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının okul öncesi eğitime yönelik algılarının incelendiği çalışmada sınıf öğretmeni öğretmen adaylarının okul öncesi eğitime yönelik algılarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde değişip değişmediğine bakılmıştır. İstatistik sonuçlarına göre sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile okul öncesine dair algı ölçeğinin önemi ile ilgili alt boyutu, okul öncesinin akademik ve sosyal başarıya katkısına yönelik alt boyutu ve arasında anlamlı fark bulunamamıştır.

Tantekin Erden ve Altun (2014) gerçekleştirmiş olduğu sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitim ve ilköğretime geçiş süreciyle ilgili düşüncelerinin incelenmesinin amaçlandığı çalışmada sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitim hakkındaki görüşleri

ölçeği (OÖEHGÖ)'nden aldıkları puanları arasında cinsiyete göre anlamlı farklılaşmanın bulunmadığı saptanmıştır.

Kılıç (2018) okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerin akademik gelişimlerini ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre tespit etmeyi amaçladığı çalışmada araştırma sonucunda elde edilmiş bulgularda öğretmenlerin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediğini saptamıştır. Gerek benzer araştırmalar gerek bizim araştırmamız değerlendirildiğinde kadın ve erkek öğretmenlerin okul öncesi eğitimin ilköğretim başarısına etkisini desteklemektedir. Çalışmamızda kadın erkek öğretmenlerin bazı ifadelerle daha çok katıldığı görülmekte olup bu durumun cinsiyet algılarındaki farklılıklardan kaynaklı olabileceği yorumlanmaktadır.

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Eğitim Durumuna Göre Ölçek İfadelerine Katılımının Karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim durumuna göre ifadelerle katılım düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı farklılık bulunmamıştır. Araştırma öncesinde eğitim durumu değişkenine göre eğitim durumu arttıkça öğretmenlerin ifadeye katılım düzeylerinin artacağı düşünülmektedir. Yapılan çalışma sonucunda yüksek lisans ve ön lisans mezunu öğretmenlerin bir miktar çoğunlukla ifadelerle daha fazla katılım sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Anlamlı farklılık bulunmamış olup okul öncesi eğitimin ilköğretim öğrencilerine katkısı tüm öğrenim durumuna sahip ilköğretim öğretmeni tarafından eşit oranda onaylandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Mezun Olduğu Eğitim Kurumuna Göre Ölçek İfadelerine Katılımının Karşılaştırılması

Mezun olduğu eğitim kurumu farklı öğretmenler arasında “Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.” ifadesine mezun olduğu eğitim kurumu farklı öğretmenlerin katılmama düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. Eğitim fakültesi mezunu öğretmenler diğer eğitim kurumlarından mezun

öğretmenleri göre ifadeye daha çok katılmamıştır. Yine “Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.” ifadesine katılmama düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. Eğitim fakültesi mezunu öğretmenler diğer eğitim kurumlarından mezun öğretmenlere göre ifadeye daha çok katılmamıştır.

Eğitim fakültesinden mezun öğretmenler direk öğretmen olarak yetişmekte olup öğrencilerim tüm gelişim alanlarının destekleneceği güncel öğrenme stilleri ışığında eğitim görmektedir. Aynı zamanda çocukların gelişimlerini sağlıklı gözlemleyebilmeleri adına gelişim psikolojisi gibi derslerde almaktadır. Tüm bu nedenle eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin öğrencilere yönelik farkındalıklarının daha gelişmiş olduğu değerlendirilmektedir. Diğer fakültelerden mezun olup ücretli öğretmenlik yapan ya da öğretmen okullarından mezun olup hemen öğretmenlik yapmaya başlayan öğretmenlerin farkındalık düzeylerinin daha zayıf olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Yapılan Okul Türüne Göre Ölçek İfadelerine Katılımının Karşılaştırılması

Araştırmamız kapsamında görev yaptığı okulu farklı öğretmenler arasında “Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.” ifadesine katılma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. Devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin özel okulda görev yapan öğretmenlere göre ifadeye daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmamız kapsamında görev yaptığı okulu farklı öğretmenler arasında “Kalemi kurallarına uygun tutarak yazmada daha başarılıdır” ifadesine katılma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. Yine devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin özel okulda görev yapan öğretmenlere göre ifadeye daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Her iki ifadede de devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin özel okulda görev yapan öğretmenlere kıyasla ifadeye daha fazla katıldığı sonuna ulaşılmıştır.

Araştırma öncesinde özel okulda görev yapan öğretmenlerin ifadelerine daha fazla katılacağı düşünülmüşse de özel okulda öğrenim gören öğrencilerin çoğunun okul öncesi eğitim almış olması, devlet okulunda okul öncesi eğitim almayan öğrenci sayısının özel okula kıyasla daha fazla olacağı düşünüldüğünden devlet okulunda görev yapan öğretmenlerinin okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrenciler arasında daha kolay kıyas yaparak ifadelerine daha fazla katıldığı sonucu yorumlanmıştır.

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Branşına Göre Ölçek İfadelerine Katılımının Karşılaştırılması

Branşı farklı öğretmenler arasında okul öncesi eğitime ilişkin katılım düzeyleri bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmamaktadır. Gerek sınıf öğretmenleri gerek diğer branşlardan eğitim alarak sınıf öğretmenliği yapan ya da branş öğretmeni olarak ilkokulda görev yapan öğretmenlerin ifadelerine benzer düzeylerde katıldığı, okul öncesi eğitimin katkılarını tüm branşlardan öğretmenin onayladığı sonucuna ulaşılmıştır. Einarsdottir (2003) okul öncesi eğitimin amacına ilişkin yapmış olduğu araştırmasında; sınıf öğretmenlerinin ve okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin amacına dönük farklı algılara sahip olduğunu ortaya koymuştur. Sınıf öğretmenliği branşındaki öğretmenleri okul öncesi eğitimi daha çok ilkokula hazırlık olarak algılamaktadır. Bizim çalışmamızda da “ilköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadır” ifadesine çok az fark ile sınıf öğretmenlerinin daha fazla katıldığı görülmektedir.

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Okuttuğu Sınıfa Göre Ölçek İfadelerine Katılımının Karşılaştırılması

Okuttuğu sınıf farklı öğretmenler arasında “ ilköğretim ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadır.” ifadesine katılım düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. Tamhane çoklu karşılaştırma (varyanslar homojen değil; $p < 0,05$) test sonuçlarına göre; 3. sınıfta görev yapan öğretmenler ile 4. sınıfta görev yapan öğretmenler arasında söz konusu maddeye ilişkin katılım düzeyi bakımından fark bulunmaktadır. 4. sınıfta görev yapan öğretmenlerin 3. sınıfta görev yapan

öğretmenlere oranla ifadeye yüksek katılım sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Genel olarak 4. sınıfta görev yapan öğretmenlerin tüm ifadelere daha fazla katıldığı gözlemlenmiş olup 4. sınıfta görev yapan öğretmenlerin 1. sınıfta, 2. sınıfta ve 3. sınıfta da öğrencileri gözlemlemiş olması nedeniyle uzun süreli değerlendirme yapmış olmaları nedeniyle okul öncesi eğitimin katkılarında daha fazla katıldığı aynı zamanda okul öncesi eğitimin etkisinin devam ettiği sonucu yorumlanmaktadır.

Cinkılıç (2009) okul öncesi eğitimin ilkökul öğrencilerinin okul olgunluğuna etkisini incelemiş olduğu çalışmada okul öncesi eğitimi alan 1. Sınıf ve 2. Sınıf öğrencilerinin Metropolitan Okul Olgunluğu Testi puan ortalamalarının okul öncesi eğitimi almayan öğrencilere oranla yüksek çıktığı ve okul öncesi eğitimin okul olgunluğuna etkisinin 2. sınıfta da devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Woldenhanna (2016) okul öncesi eğitimde kamu yatırımı sağlamanın önemini belirlemek amacıyla yapmış olduğu çalışmada okul öncesi dönem kazanımlarının etkilerinin ileriki yaşam dönemlerinde de sürdüğü sonucuna ulaşmıştır. Ansari (2018) okul öncesi eğitimin kısa ve uzun vadeli akademik ve psikososyal yararlarını belirlemek amaçlı yapmış olduğu çalışmada okul öncesi dönem yatırımlarının çocukların uzun vadeli yararına olanak sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Gerek bizim çalışmamız sonucunda gerek benzer çalışmalardan edinilen sonuçlar değerlendirildiğinde okul öncesi eğitim kazanımlarının devamlılık gösterdiği yorumlanmaktadır.

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Ölçek İfadelerine Katılımının Karşılaştırılması

Mesleki kıdemi farklı öğretmenler arasında “Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler.” İfadesine katılma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. ($p < 0,05$). LSD çoklu karşılaştırma (varyanslar homojen; $p > 0,05$) test sonuçlarına göre; 21 yıl ve üstü süredir görev yapan öğretmenler ile 0-5 , 6-10 yıldır görev yapan öğretmenler arasında söz konusu maddeye ilişkin katılım düzeyi bakımından fark bulunmaktadır. 21 yıl üstü görev yapan öğretmenlerin hemen hemen tüm ifadelere daha az katıldığı görülmüş olup uzun süredir görev yapan öğretmenlerin mesleki tükenmişlikleri nedeniyle okul öncesi eğitimin katkılarını

onaylamalarına rağmen okul öncesi eğitiminin yararlarını çok boyutlu değişkene göre değerlendirmede diğer öğretmenlere göre zorlandığı yorumlanmaktadır.

6.SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Bu kısımda araştırmada elde edilen bulgular değerlendirilerek ulaşılan sonuç ve önerilere yer verilmiştir. Ulaşılan sonuçlar alt başlıklarla ele alınmıştır.

Bu araştırmada ilköğretmenlerinin okul öncesi eğitim alan almayan öğrencilerin akademik başarılarına yönelik görüşlerinin incelenmesi üzerine durulmuş, ilköğretim öğretmenlerine uygulanan ölçekler sonucu ile elde edilen verilerin analizinden özet olarak şu sonuçlara varılmıştır.

Örneklem grubunda ilköğretimde görev yapan öğretmenler okul öncesi eğitimin ilköğretim öğrencilerinin akademik gelişimlerine tüm gelişim alanlarıyla çok boyutlu katkı sağladığını düşünmektedir.

Örneklem grubundaki öğretmenlerin kadın ve erkek öğretmenler arasında okul öncesi eğitime ilişkin katılım düzeyleri bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmamaktadır.

Örneklem grubundaki öğretmenlerin eğitim durumu farklı öğretmenler arasında okul öncesi eğitime ilişkin katılım düzeyleri bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmamaktadır.

Örneklem grubundaki öğretmenlerin mezun olduğu eğitim kurumu farklı öğretmenler arasında “konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar” ve “herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar” ifadesine katılmama düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. Her iki ifadeye de eğitim fakültesi mezunu öğretmenler daha çok katılmamıştır.

Örneklem grubundaki öğretmenlerin görev yaptığı okulu farklı öğretmenler arasında “bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır” ve “kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.” ifadesine katılma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. Her iki ifadeye de devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin özel okulda görev yapan öğretmenlere göre daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Örneklem grubundaki öğretmenlerin branşı farklı öğretmenler arasında okul öncesi eğitime ilişkin katılım düzeyleri bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmamaktadır.

Örneklem grubundaki öğretmenlerin okuttuğu sınıfı farklı öğretmenler arasında “ilköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadır.” ifadesine katılma düzeyi bakımından istatistiksel anlamlı fark bulunmaktadır. 3. sınıfta görev yapan öğretmenler ile 4. sınıfta görev yapan öğretmenler arasında söz konusu maddeye ilişkin katılım düzeyi bakımından fark bulunmaktadır. 4. Sınıfta görev yapan öğretmenlerin 3. Sınıfta görev yapan öğretmenlere göre ifadeye çok daha fazla katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Örneklem grubundaki öğretmenlerin mesleki kıdemi farklı öğretmenler arasında “bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidirler” ifadesine katılma düzeyi bakımından anlamlı fark bulunmaktadır. Test sonuçlarına göre; 21 yıl ve üstü süredir görev yapan öğretmenler ile 0-5, 6-10 yıldır görev yapan öğretmenler arasında söz konusu maddeye ilişkin katılım düzeyi bakımından fark bulunmaktadır. 21 yıldan fazla süredir görev yapan öğretmenlerin ifadeye daha az katıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

6.2. Öneriler

- Araştırma sonucunda her ne kadar ilkokul öğretmenlerinin cinsiyetleri ile algıladıkları akademik başarıya ilişkin algılarının istatistiksel olarak anlamlı farklılaşması bulunmasa da kadın ve erkek

öğretmenlerin katılım düzeylerinin farklılaştığı ifadeler bulunmaktadır. Bu durumun kaynağının tespit edileceği araştırmalar yapılarak erkek ve bayan öğretmenlerin algısal farklılığının azaltılmasına yönelik araştırmalar yapılabilir

- Özellikle 21 yıldan fazla süredir öğretmenlik yapan öğretmenlerin okul öncesi eğitim ile yapılan etkinlikler ve kazanımlar hakkında bilgilendirilmesi sağlanabilir.
- İlkokul öğretmenlerinin okul öncesi eğitime dönük algıları beklentilerine göre şekillenebilir bu nedenle görev yapmakta olan ilkokul öğretmenleri için hizmet içi eğitim, seminer gibi etkinliklerle okul öncesi eğitim ve ilköğretim koordinasyonun sağlanması önerilmektedir.
- Okul öncesi eğitimin genel akademik gelişime katkısı göz önünde bulundurulduğundan ilköğretim öncesi en az bir yıl okul öncesi eğitim alınmasının zorunlu olması ve bu eğitimin tamamen ücretsiz sağlanması önerilmektedir.
- Okul öncesi eğitimin önemi hakkında veli bilinçlendirme çalışmaları yapılabilir.
- Nitel araştırma yöntemleri ve farklı ölçekler kullanılarak okul öncesi eğitimin ilkokul öğrencilerinin gelişimine etkisi ortaya konabilir.
- Okul öncesi eğitimin sadece ilköğretim değil lise ve üst kademe eğitim basamaklarına etkisi incelenebilir.
- Okul öncesi eğitim kurumlarında tüm çalışan personele pedagoji eğitimi verilerek çocukların gelişimsel ihtiyaçları ve erken çocukluk eğitiminin kritik önemi hakkında eğitimler düzenlenebilir.

KAYNAKÇA

- AÇEV (Anne Çocuk Eğitim Vakfı). (2016). Her çocuğa eşit fırsat: Türkiye’de erken çocukluk eğitiminin durumu ve önemi . *İstanbul: Anne Çocuk Eğitim Vakfı Dergisi*.
- AÇEV (Anne Çocuk Eğitim Vakfı). (2017). Türkiye’de erken çocukluk bakımı ve okul öncesi eğitime katılım. *İstanbul: Anne Çocuk Eğitim Vakfı Dergisi*.
- Akbuğa, S. (2018). *Okul öncesi eğitimin ilkokula hazırlama düzeyinin okul öncesi ve sınıf öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Akçum, E. (2018). *5-6 yaş çocuklarının yaratıcılık ve öğrenime hazır oluş düzeylerine okul öncesi eğitimin etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Ansari, A. (2018). The persistence of preschool effects from early childhood through adolescence. *Journal of Educational Psychology*, 110(7). 7, 952–973
- Arıcı, A. F. (2016). Erken çocukluk dil gelişiminde ailenin rolü. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 1(1), 66-78
- Aslanargun, E. ve Tapan, F. (2012). Okul öncesi eğitim ve çocuklar üzerindeki etkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 219-238.
- Aslanargun, E., Tapan, F. (2012). Okul öncesi eğitim ve çocuklar üzerine etkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 219-238.
- Aysan, M.F. ve Özdoğdu, A. A. (2015). Avrupa’da erken çocukluk bakımı ve eğitiminin mukayeseli analizi. *Sosyoloji Dergisi*, 3(30), 167-194.
- Boarda, H., Radl, J., Salazar, L. (2017). Preschool education as the great equalizer? A cross-country study into the sources of inequality in reading competence. *Acta Sociologica*, 60(1) 41–60.
- Bozkurt Yükçü, Ş. ve Demircioğlu, H. (2017). Okul öncesi dönemdeki çocukların sosyal problem çözüme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 1(2), 216-238.
- Can, M. (2017). *Okul öncesi dönemin önemi*. İstanbul, Çamlıca Çocuk Yayınları.
- Çelik, N. ve Daşcan, Ö. (2019). *Son değişikliklerle okul öncesi eğitim programı ve etkinlik kitabı*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Dağlı, A. (2007). *Okul öncesi eğitimi alan ve almayan ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin türkçe ve matematik dersindeki akademik başarılarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Dirim, A. (2009). *Okul öncesi yaratıcı çocuk etkinlikleri*. İstanbul: Esin yayınevi.

Dündar Kırık, E. (2011). *Okul öncesi eğitimin ilköğretimdeki başarıya etkisine ilişkin öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ

Einarsdottir, J. (2003). The role of preschools and preschool teachers: Icelandic preschool educators discourses. *Early Years*, 23(2).

Ezmecci, F., Akman, B. (2016). Erken çocukluk döneminde düşünme becerileri reggio emilia yaklaşımı ve high scope programı. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Gelişmeleri Dergisi*, 1(1). 1-12.

Güven, Y., Ayvaz, E., ve Göktaş, İ. (2019). Okul öncesi dönem çocuklarının zihin kuramı ve sosyal problem çözme becerileri arasındaki ilişkilerinin incelenmesi. *Erken Çocukluk Dergisi*, 3(1), 76-97

Johnson, A., Finch, J., Phillips, D. (2019). Associations Between Publicly Funded Preschool and Low-Income Children's Kindergarten Readiness: The Moderating Role of Child Temperament. *Developmental Psychology*, 55(3), 623– 636.

Kale Karaaslan, Ü. (2012). *Okul öncesi eğitimin ve diğer değişkenlerin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin duyguları tanıma ve ifade etme becerilerine etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Kesicioğlu, O., S. (2013). Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Okul Öncesi Eğitime İlişkin Algılarının İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12 (43) ,183-199

Kıldan, O. (2012). Okul öncesi eğitimin önemi ve okul öncesi eğitim yapılarındaki kullanıcı gereksinimleri. *Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 27-44.

Kılıç, Z. (2008). *İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerin gelişim becerilerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, İstanbul.

Kırca, A. (2007). *Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf çocuklarının okula hazırbulunuşluklarına etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Kunuk, M. (2015). *Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin akademik gelişimine etkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kutlu Canbulat, A. N. ve Tuncel, M. (2012). Okula alma uygulamaları ve bireyselleştirilmiş destek eğitiminin etkinliği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(3), 2059-2075

MEB (2015). *Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 stratejik planı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

- MEB (2016). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi: Okul Öncesi Eğitim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı
- MEB (2017a). *2017 yılı kurumsal mali durum ve beklentiler raporu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB (2017b). *2018 yılı bütçe sunuşu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB (2018a). *2018 Faaliyet raporu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB (2018b). *2018 yılı performans programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Mercin, L. ve Alakuş, A. O. (2007). Birey ve toplum için sanat eğitiminin gerekliliği. *Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 14-20
- Özkesemen, Akife (2008). *Okul öncesi eğitimi alan ve almayan 1. sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının yeni müfredat programına göre değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları Ve Öğretimi Bilim Dalı.
- Polat, Ö. (2011). *Okul öncesinde ilköğretime hazırlık*. İstanbul, Morpa Kültür Yayınları.
- Selçuk, B. ve Yavuz, M. (2018). Erken çocukluk dönemine dair türkiye bulgularına bakış. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 2(2), 334-336
- Senemoğlu, N. (1994). Okul öncesi eğitim programı hangi yeterlilikleri kazandırmalıdır. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, 21-30
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim, öğrenme ve öğretim kuramdan uygulamaya*. (23. Baskı), Ankara: Yargı yayınevi
- Sylva, K. (1994). School Influences on Children's Development. *Association for Child Psychology and Psychiatry*, 35(1), 135-170.
- Tantekin Erden, F., Altun, D. (2014). Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitim ve ilköğretime geçiş süreci hakkındaki görüşlerinin incelenmesi, *İlköğretim Online*, 13(2), 481-502,
- Tatlıoğlu, K. (2015). Erken çocukluk döneminde ailede çocuğa kazandırılan değerlerin çocuğun kişilik gelişimine etkisi. *Bingöl üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9). 283-292.
- Tavşancıl, E. (2005), *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- Tehci, A. (2018). *Okul öncesi eğitimin ilk okuma ve yazma başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bayburt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bayburt.
- Topçu, Z. (2012). *Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum ve türkçe dil becerilerine etkisi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Tuğrul Atik, B. (1992). *Anaokulu eğitimi alan ve almayan çocukların ilkokul birinci sınıftaki akademik başarı ve ruhsal uyum davranışlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Turhan, B. ve Özbay, Y. (2016). Erken çocukluk eğitimi ve nöroplastisite. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 1(2), 54-63.
- UNİCEF. (2011). Türkiye’de çocukların durumu raporu.
- Unutkan, Ö. P. (2003). *Marmara ilköğretime hazır oluş ölçeğinin geliştirilmesi ve standardizasyonu*. Doktora Tezi, İstanbul, Marmara Üniversitesi,, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uyanık Balat, G. (2015). *Okul öncesi eğitime giriş*. (5. Baskı), Ankara: Nobel Yayıncılık
- Woldehanna, T. (2016). Inequality, preschool education and cognitive development in Ethiopia: Implication for public investment in pre-primary education. *International Journal of Behavioral Development*, 40(6) 509–516
- Yavuzer, H. (1997). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul, Remzi Kitapevi.
- Yavuzer, H. (1998) . *Çocuğumuzun ilk 6 yılı*. İstanbul, Remzi Kitapevi.
- Yavuzer, H. (2003). *Çocuğu tanımak anlamak (ana babaların en çok sorduğu soru ve cevaplarıyla)*. İstanbul, Remzi Kitapevi.
- Yeşil Dağlı, Ü. ve Dağlı, A. (2012). 1950’lerden günümüze Türk yasalarında ve kalkınma planlarında okul öncesi eğitim. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 5(4), 454-467
- Yeşil Dağlı, Ü., Dağlı, A. (2012). 1950’lerden günümüze Türk yasalarında ve kalkınma planlarında okul öncesi eğitim. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 5(4), 454-467.
- Yıldırım Hacıbrahimoğlu, B. (2017). Erken çocukluk döneminde geçiş ve geçiş süreci. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 15-36.
- Yiğit Orhan, A., Tuğrul, B. (2006). *Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitim hakkındaki görüşleri ve beklentilerinin incelenmesi*. 1. Ulusal İlköğretim Kongresi Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü, 15-16-17 Kasım, Ankara.

Ek-1 Etik Kurul Kararı

P131 R01

T.C.
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulu Başkanlığı

Sayı : 54001588-199-E.6373
Konu : Etik Kurul Karar (Buket ÖZDEMİR)

02/04/2019

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü 20/03/2019 tarihli ve 69456409-199-E.5592 sayılı yazısı.

İlgi yazıya istinaden; Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı tezli yüksek lisans öğrencisi Buket ÖZDEMİR'in Prof. Dr. Ayşe Fulya MANER danışmanlığında yürüttüğü "Okul Öncesi Eğitiminin İlkokul Öğrencilerinin Akademik Becerilerine Katkısının Etkisi, Kağıthane Örneği" başlıklı tez çalışmasının başlığı "İlkokul Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayan Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi: Kağıthane Örneği" olarak değiştirilmiş olup, çalışmanın etik açıdan uygun görüldüğüne ilişkin karar formu ekte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz/rica ederim.

e-İmzalıdır

Doç. Dr. Serpil AKÖZCAN
Kurul Başkanı

Ek: Etik Kurul Karar Formu (2 Sayfa)

27/03/2019 Memur : Z.USLU

Adres: Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurul Başkanlığı
Telefon: 0288 214 54 13 Faks: 0288 214 70 86
e-posta: Elektronik Ağ: <http://www.klu.edu.tr/>

Zeynep USLU
Dahili: Zeynep USLU

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://ebys.klu.edu.tr/sorgu/sorgula.aspx> adresinden 16MH-6VZE-88HA kodu ile yapılabilir.

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ETİK KURULU KARAR FORMU
(2019-SBEK-03)

ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM ALAN VE ALMAYAN ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: KAĞITHANE ÖRNEĞİ
VARSA ARAŞTIRMANIN PROTOKOL KODU	P0131R01

ETİK KURUL BİLGİLERİ	ETİK KURULUN ADI	Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulu
	AÇIK ADRESİ:	Kırklareli Üniversitesi Kayalı Kampüsü Merkezi Derslik-2
	TELEFON	0288 214 76 34
	FAKS	0288 214 70 86
	E-POSTA	sabe@klu.edu.tr

BAŞVURU BİLGİLERİ	SORUMLU ARAŞTIRMACI	UNVANI/ADI/SOYADI	Prof. Dr. Ayşe Fulya MANER		
		UZMANLIK ALANI	Psikiyatri		
		BULUNDUĞU MERKEZ	Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü		
	YARDIMCI ARAŞTIRMACI	UNVANI/ADI/SOYADI	Buket ÖZDEMİR		
		UZMANLIK ALANI	Çocuk Gelişimi		
		BULUNDUĞU MERKEZ	Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü		
	KORDİNATORÜN	UNVANI/ADI/SOYADI			
		UZMANLIK ALANI			
		BULUNDUĞU MERKEZ			
	BAŞVURULAN ETİK KURUL ADI		Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulu		
	DESTEKLEYİCİ				
	PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ UNVANI/ADI/SOYADI (TÜBİTAK vb. gibi kaynaklardan destek alanlar için)				
	DESTEKLEYİCİNİN YASAL TEMSİLCİSİ		YOK		
	ARAŞTIRMANIN FAZİ VE TÜRÜ		FAZ 1	☐	
			FAZ 2	☐	
FAZ 3			☐		
FAZ 4			☐		
Gözlemsel ilaç çalışması			☐		
Tıbbi cihaz klinik araştırması			☐		
İn vitro tıbbi tanı cihazları ile yapılan performans değerlendirme çalışmaları			☐		
İlaç dışı klinik araştırma	☒				
		Diğer ise belirtiniz			
ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER		TEK MERKEZ ☒	ÇOK MERKEZLİ ☐	ULUSAL ☒	ULUSLARARASI ☐

LİMA
SA
F.A.
A

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ETİK KURULU KARAR FORMU
(2019-SBEK-03)

ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM ALAN VE ALMAYAN ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: KAĞITHANE ÖRNEĞİ
VARSA ARAŞTIRMANIN PROTOKOL KODU	P0131R01

DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	Belge Adı	Tarihi	Versiyon Numarası	Dili			
		ARAŞTIRMA PROTOKOLÜ		1	Türkçe ☒	İngilizce ☐	Diğer ☐
	BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU		1	Türkçe ☒	İngilizce ☐	Diğer ☐	
	OLGU RAPOR FORMU			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐	
	ARAŞTIRMA BROŞÜRÜ			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐	
DEĞERLENDİRİLEN DİĞER BELGELER	Belge Adı	Açıklama					
	SIGORTA	☐					
	ARAŞTIRMA BÜTÇESİ	☒					
	BIYOLOJİK MATERYEL TRANSFER FORMU	☐					
	İLAN	☐					
	YILLIK BİLDİRİM	☐					
	SONUÇ RAPORU	☐					
	GÜVENLİLİK BİLDİRİMLERİ	☐					
	DİĞER:	☒	Akademik Kurul/Kurum Kararı Başvuru Dilekçesi Başvuru Formu Araştırma Protokolü Kullanılacak Araç Gereçler Literatür Örnekleri Taahhütname Helsinki Bildirgesi Taahhütname, İyi Klinik Uygulamalar Kılavuzu Taahhütname, İzin Belgeleri, Özgeçmişler CD				
KARAR BİLGİLERİ	Karar No:01	Tarih: 29.03.2019	Karar: Uygun Görüldü				
	Yukarıda bilgileri yer alan ve "Okul Öncesi Eğitiminin İlkokul Öğrencilerinin Akademik Becerilerine Katkısının Etkisi, Kağıthane Örneği" açık adıyla başvurusu yapılan araştırmanın açık adı "İlkokul Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayan Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi: Kağıthane Örneği" olarak değiştirilmiş; ilgili belgeler araştırmanın/çalışmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş ve uygun bulunmuş olup araştırmanın/çalışmanın başvuru dosyasında belirtilen merkezlerde gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel sakınca bulunmadığına toplantıya katılan etik kurul üye tam sayısı ile karar verilmiştir. İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik kapsamında yer alan araştırmalar/çalışmalar için Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'ndan izin alınması gerekmektedir.						

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ETİK KURULU	
ETİK KURULUN ÇALIŞMA ESASI	Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurul Yönergesi.
BAŞKANIN UNVANI / ADI / SOYADI:	Doç. Dr. Serpil AKÖZCAN

Unvanı/Adı/Soyadı	Uzmanlık Alanı	Kurumu	Cinsiyet		Araştırma ile ilişki		Katılım *		İmza
Doç. Dr. Serpil AKÖZCAN (Başkan)	Nükleer Fizik	Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Prof. Dr. Ayşe Yasemin KARAGEYİM KARŞIDAĞ	Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı	Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Dr. Öğr. Üyesi Aylin AYDIN SAYILAN	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Dr. Öğr. Üyesi İknur METİN AKTEN	Hemşirelik	Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Dr. Öğr. Üyesi Engin ASAV	Biyokimya	Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	

*:Toplantıda Bulunma

Ek-2 Kişisel Bilgi Formu

İ.BÖLÜM

1- Cinsiyetiniz?

Kadın ( ) Erkek ( )

2- Öğrenim durumunuz?

( ) Önlisans ( ) Lisans ( ) Yüksek Lisans ( ) Doktora ( ) Diğer (.....)

3- Mezun olduğunuz eğitim kurumu?

(....) Öğretmen Okulu (....) Eğitim Enstitüsü (....) Eğitim Fakültesi (....) Diğer

4- Görev Yapılan Okul Türü?

( ) Özel Okul ( ) Devlet Okulu

5- Branş Türü?

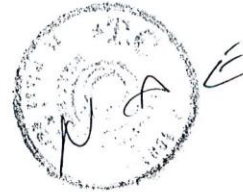
( ) Sınıf Öğretmeni ( ) Diğer(.....)

6- Görev Yapılan Sınıf ?

İlkokul 1.Sınıf( ) İlkokul 2.Sınıf ( ) İlkokul 3. Sınıf( ) İlkokul 4. Sınıf ( )

7- Mesleki kıdeminiz?

( ) 0- 5 yıl ( ) 6- 10 yıl ( ) 11- 15 yıl ( ) 16- 20 yıl ( ) 21 yıl üstü

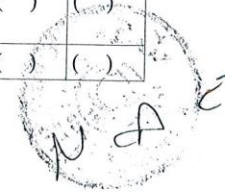

Ek-3 Okul Öncesi Eğitimin Başarıya Etkisinin Araştırılması Ölçeği

II.BÖLÜM

Okul Öncesi Eğitimin Başarıya Etkisinin Araştırılması

	Aşağıda Likert tipi anket verilmiştir. Dikkatlice okuyup size en uygun olanı (x) işaretleyiniz. <i>Okul öncesi eğitim alan öğrenciler almayanlara göre;</i>	Tamamen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
8	İlköğretime ve okul kurallarına daha kolay uyum sağlamaktadır.	( )	( )	( )	( )	( )
9	Kendini daha rahat ifade etmektedir.	( )	( )	( )	( )	( )
10	Kendini sözlü olarak ifade etmede daha başarısızdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
11	Konuşma kurallarına uymada daha başarılıdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
12	Kelimeleri doğru telaffuz etmede daha başarılıdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
13	Kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmada daha başarılıdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
14	Konuşmalarında beden dilini kullanmada daha başarısızdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
15	Dinlediğini anlamada daha başarılıdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
16	Dinlediği konulara ilişkin sorularını cevaplamada da başarılıdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
17	Resimlerle anlatılan bir olayı yorumlamada daha başarılıdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
18	Okuduğunu anlamlandırmak için görselden yararlanmada daha başarılıdırlar .	( )	( )	( )	( )	( )
19	Duygu ve düşüncelerini resimlendirmede daha başarılıdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
20	Herhangi bir müzik aleti çalmada daha başarısızdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
21	Fiziksel etkinliklerde daha başarılıdırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
22	Sayıları kullanma ve işlem becerileri	( )	( )	( )	( )	( )

	daha düşüktür.						
23	Okulda öğrenilenleri günlük hayatla ilişkilendirmede daha yetersizdirler.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
24	Kalemi kurallara uygun tutarak yazmada daha başarılıdır.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
25	Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazmada daha yetersizdirler.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
26	Anlamli ve kurallı cümleler yazmada daha başarılıdır.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
27	Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumada daha başarılıdır.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
28	Akıcı okumada daha başarılıdır.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
29	Dikkat eksikliği sorununu daha fazla yaşamaktadırlar.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
30	Bağımsız hareket edebilme davranışı daha baskın durumdadır.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
31	Daha kolay arkadaşlık kurabilmektedir.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
32	Bilgi ve çalışmalarını paylaşmada daha rahat ve isteklidir.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
33	Bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini daha kolay paylaşmaktadır.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
34	Öğrenmeye ilişkin merak duygusu daha gelişmiştir.	( )	( )	( )	( )	( )	( )
35	Derslere katılım ve sınav notları daha yüksektir.	( )	( )	( )	( )	( )	( )

EK-4 Ölçek İzin Yazısı

04.07.2019

Posta - buket vural - Outlook

Re: ölçek izni

Mehmet KONUK <mehmetkonuk44@gmail.com>

Per 31.01.2019 13:00

Kime: buket vural <vuralbuket@hotmail.com>

Buket hanım merhaba;

Daha önce de ifade ettiğim gibi ölçeğin tarafıma ait olduğunu belirtip kaynak göstermeniz koşuluyla **Okul Öncesi Eğitimin Başarıya Etkisinin Araştırılması** ölçeğini tezinizde kullanabilirsiniz.

Çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum.

31 Oca 2019 Per 10:51 tarihinde buket vural <vuralbuket@hotmail.com> şunu yazdı:

Sayın Hocam;

Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi bölümü yüksek lisans öğrencisiyim aynı zamanda İstanbul Adliyesi'nde Pedagog olarak görev yapıyorum 'Okul Öncesi Eğitiminin İlkokul Öğrencilerinin Akademik Becerilerine Katkısının İncelenmesi, Kağıthane Örneği'

konulu tez çalışmamda izniniz olursa **Okul Öncesi Eğitimin Başarıya Etkisinin Araştırılması** isimli ölçeğinizi kullanmak istiyorum. Etik kuruldan geçebilmem için enstitüye sizin ölçeği kullanmama izin verdiğinizde dair belge sunmam gerekiyor. Yardımcı olursanız çok sevinirim.

Teşekkür ederim.

Buket ÖZDEMİR

Ek-5 Araştırma İzni

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 59090411-20-E.9711937

16/05/2019

Konu : Anket ve Araştırma İzin Talebi.

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Kırklareli Üniversitesinin 04.04.2019 tarihli ve 1949 sayılı yazısı.
b) MEB. Yen. ve Eğ. Tk. Gn. Md. 22.08.2017 tarih ve 12607291/ 2017/25 No'lu Gen.
c) Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma ve Anket Komisyonunun 13.05.2019 tarihli tutanağı.

Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Buket ÖZDEMİR'in "İlkokul Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayan Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Yönelik Görüşlerin İncelenmesi" konulu tezi kapsamında, ilimiz Kağıthane ilçesinde bulunan özel/resmi eğitim kurumlarında; anket uygulama istemi hakkındaki ilgi (a) yazı ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Araştırmacının söz konusu talebi; bilimsel amaç dışında kullanılmaması, **uygulama sırasında bir örneği müdürlüğümüzde muhafaza edilen mühürlü ve imzalı veri toplama araçlarının kurumlarımıza araştırmacı tarafından ulaştırılarak uygulanması, katılımcıların gönüllülük esasına göre seçilmesi, araştırma sonuç raporunun müdürlüğümüzden izin alınmadan kamuoyuyla paylaşılması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde ilgi (b) Bakanlık emri esasları dâhilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.**

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Levent YAZICI
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek:

- 1- Genelge.
2- Komisyon Tutanağı.

OLUR
16/05/2019

Ahmet Hamdi USTA
Vali a.
Vali Yardımcısı

Millî Eğitim Müdürlüğü Binbirdirek M. İmran Öktem Cad.
No:1 Eski Adliye Binası Sultanahmet Fatih/İstanbul
E-Posta: sgb34@meb.gov.tr

A. BALTA VHKİ
Tel: (0 212) 455 04 00-239

P131 R01

T.C.
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulu Başkanlığı

Sayı : 54001588-199-E.6373
Konu : Etik Kurul Karar (Buket ÖZDEMİR)

02/04/2019

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü 20/03/2019 tarihli ve 69456409-199-E.5592 sayılı yazısı.

İlgi yazıya istinaden; Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı tezli yüksek lisans öğrencisi Buket ÖZDEMİR'in Prof. Dr. Ayşe Fulya MANER danışmanlığında yürüttüğü "Okul Öncesi Eğitiminin İlkokul Öğrencilerinin Akademik Becerilerine Katkısının Etkisi, Kağıthane Örneği" başlıklı tez çalışmasının başlığı "İlkokul Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Alan ve Almayan Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi: Kağıthane Örneği" olarak değiştirilmiş olup, çalışmanın etik açıdan uygun görüldüğüne ilişkin karar formu ekte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz/rica ederim.

e-İmzalıdır

Doç. Dr. Serpil AKÖZCAN
Kurul Başkanı

Ek: Etik Kurul Karar Formu (2 Sayfa)

27/03/2019 Memur : Z.USLU

Adres: Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurul Başkanlığı
Telefon: 0288 214 54 13 Faks: 0288 214 70 86
e-posta: Elektronik Ağ: <http://www.klu.edu.tr/>

Zeynep USLU
Dahili: Zeynep USLU

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://ebys.klu.edu.tr/sorgu/sorgula.aspx> adresinden 16MH-6VZE-88HA kodu ile yapılabilir.

Ek-6 Özgeçmiş

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı	Buket	Soyadı	ÖZDEMİR
Doğ.Yeri	Kırklareli	Doğ.Tar.	05/03/1991
Uyruğu	T.C.	Email	vuralbuket@hotmail.com

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mez. Yılı
Lisans	Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	2014

İş Deneyimi (Sondan geçmişe doğru sıralayın)

	Görevi	Kurum	Süre (Yıl - Yıl)
1.		Adalet Bakanlığı	2015-2019

Yabancı Dilleri	Okuduğunu Anlama*	Konuşma*	Yazma*	ÜDS/YDS/YÖK DİL Puanı	(Diğer) Puanı
İngilizce	Orta	Orta	Orta		

*Çok iyi, iyi, orta, zayıf olarak değerlendirin

	Sayısal	Eşit Ağırlık	Sözel
ALES Puanı	70,67	71,66	65,49

Bilgisayar Bilgisi

Program	Kullanma becerisi
Microsoft Word	İyi
Microsoft Power Point	İyi
Microsoft Excel	İyi